VANDAAG

* Minister Navarro: 'boom' Sint Maarten negatief voor deviezen p.3
* Afkickcentra op Curaçao p.5
* Napo over 'pijn' p.7
* PPA reageert op verklaringen PPN p.11
* Larry Holmes geen partij voor Tyson p.13
* Eilandgebied eigenaar stadion Bonaire p.15

LESLEY NAVARRO ...negatief...

105E JAARGANG — NO.: 17 ZATERDAG 23 JANUARI 1988

AMIGOE

Prekè

Cova kwam, zag en vertrok

Nieuws in vogelvlucht

GENEVE — De VS dienden een ontwerp- verdrag voor ruimte- wapens in, waarbij men vasthoudt aan het recht om raket- defensie- systemen in de ruimte te stationeren. Zij achten dit in het belang van de hele wereld. Het is een antwoord op het SU- ontwerp- verdrag van juli 87. De SU is tegen plaatsing van zo'n SDI- defensie.

*****

CHANDIGARH — Sikhs doodden vandaag in de Indische deelstaat Punjab 9 mensen van wie er 7 tot één gezin behoorden. De slachtoffers zouden volgens de Sikhs informanten van de politie zijn geweest. De politie was in de hoogste staat van paraatheid nadat vrijdag in een park 9 Hindus waren vermoord toen zij met yoga- oefeningen bezig waren.

*****

[illegible]AKABAD — Zeker 12 doden en [illegible] gewonden vielen er bij 2 autobom- explosies in Jalalabad tijdens de begrafenis van de Pakistaanse Pathaanse leider Ghaffar Khan. Aanwezig was oa de Afghaanse president Najibullah en de Pakistaanse vicepresident Sharma. Khan was medestander van Mahatma Gandhi in de Indische onafhankelijkheids- strijd en verzette zich tegen de scheiding van India en Pakistan. Hij wilde in Afghanistan worden begraven. Ongeveer 30.000 Pakistani wilden de begrafenis bijwonen.

*****

[illegible]UBAYY — Iraanse kanonneerboten vielen een Deens tankschip aan in het zuiden van de Golf. Irak heeft een Iraanse super- tanker te [illegible] bestookt. Bij het verongelukken van een Iraakse helicopter is een [illegible] commandant omgekomen.

*****

PARIJS — Frankrijk en de Westduitse bonds- republiek hebben vrijdag hun samenwerking tav defensie- en economie geformaliseerd met de ondertekening door Mitterrand en Kohl van de akkoorden ter oprichting van een Gemeenschappelijke raad voor veiligheid en defensie en voor een Economische- financiele raad.

*****

AMSTERDAM — De dollar steeg zonder duidelijke reden vrijdag in Amsterdam van 1,8665 gulden (slot) naar 1,8800 gulden. Op de meeste Europese effectenbeurzen konden de koersen winst boeken, alleen in Milaan en Parijs ging het bergafwaarts. Wall Street sloot de week vriendelijk af. De Dow Jones index overschreed weer de 1900- punten lijn met een stijging van 24,20 punten tot 1903,51 punten.

*****

MOSKOU — In de SU werd de bouw stil gelegd van de kerncentrale aan de voet van de Kaukasus, welk gebied gevoelig is voor aardschokken. Er was al 22 miljoen dollar aan uitgegeven. De bevolking en experts hadden geprotesteerd tegen de bouw er van op die plaats.

*****

LONDEN — In Engeland werd het [illegible] sterfgeval gemeld van de besmettelijke hersenvlies- ontsteking. Er worden in Birmingham nog 2 meningitis- patienten verpleegd.

*****

BRUSSEL — Belgie's koning Boudewijn heeft de Vlaamse socialist Claes op diens verzoek ontheven van de taak via overleg de weg te effenen voor een nieuwe regering. Boudewijn wees Jean- Luc Dehaene aan als nieuwe onderhandelaar. Hij was naaste medewerker van aftredend premier Martens en minister in een christendemocratisch- liberaal kabinet.

*****

LONDEN — Tussen Engeland en Roemenie is er een forse rel ontstaan over een gelukwens- telegram dat koningin Elizabeth zou hebben gestuurd aan partij- leider Ceausescu bij diens 70e verjaardag. Londen ontkent dit telegram. De Roemeense ambassadeur werd ontboden op Foreign Office en kreeg te horen dat de in het Roemeense blad Lumea gepubliceerde boodschap "vals is en een belediging voor de vorstin". In het telegram stond oa dat "wij in Groot Brittannie onder de indruk zijn van de vastberadenheid waarmee U de onafhankelijkheid van het land handhaaft".

*****

WASHINGTON — [illegible] VS [illegible] het [illegible] verklaard [illegible] ongel[illegible] het onderzoek [illegible] handelingen van hoge regerings- functionarissen in handen [illegible] van onafhankelijke [illegible] aanklagers. [illegible] meent dat alleen [illegible] ministerie van Justitie de bevoegdheid heeft [illegible] straf- vervolging in te stellen. [illegible] topmedewerkers van Reagan [illegible] op losse schroeven te staan. Door Nixon werd indertijd de wet ingevoerd op grond waarvan dit gebeurde.

*****

AUSCHWITZ — Twee Nobelprijs- winnaars voor de Vrede, Lech Walesa en Elie Wiesel, hebben in het voormalige concentratie- kamp Auschwitz in het zuiden van Polen de bevrijding van het kamp door de Soujet- troepen in januari 1945 herdacht. De plechtigheid was tevens een symbolische opening van een conferentie van Nobelprijs- winnaars die deze week in Parijs begon onder de titel 'Naar de 21ste eeuw — dreigingen en beloften'.

Mexico verhoogt olieprijzen

MEXICOSTAD — Het Mexicaanse staatsolie- bedrijf Pemex gaat met ingang van februari zijn olieprijzen verhogen.

De lichte Istmo- olie wordt dertig dollar- cent per vat duurder, voor zover men die verkoopt aan klanten in de Verenigde Staten, Midden Amerika, Uruguay en het Caribisch gebied. Mexico berekent andere prijzen naar gelang het afzet- gebied. Pemex noemde geen exacte prijzen maar in december werd Istmo- olie voor 14,81 dollar verkocht en de Maya- olie voor 11,43 dollar.

MUBARAK LANCEERT VREDESINITIATIEF

Reagan wil met Shamir praten over Palestijnse onrust

VS inzake Israël bereid tot produktief beleid

WASHINGTON — De Verenigde Staten willen ook met betrekking tot Israël en de Palestijnse problematiek in het bezette gebied een "productief beleid" voeren. Daarom heeft president Ronald Reagan de Israëlische premier Yitzhak Shamir uitgenodigd in Washington om onder meer te praten over de onrust in de door Israël bezette gebieden. De Egyptische collega van Reagan, Hosni Mubarak, heeft een afkoelingsperiode voorgesteld voor de Israëlische bezette gebieden. In Oost-Jeruzalem is vrijdag de avondklok ingesteld. Er werden acht Palestijnen opgepakt in verband met de moord op een Israëlische burger.

Reagan heeft de Israëlische premier Shamir uitgenodigd om te praten over de onrust in de bezette gebieden en het vredesproces in het Midden-Oosten. Shamir zal op 16 maart in de VS zijn.

Een Witte Huis- woordvoerder zei niets te weten over een nieuw Amerikaans vredesinitiatief, maar gaf aan dat de VS bereid zijn een "productief beleid" te voeren.

Washington, dat Israël helpt met drie miljard dollar per jaar, heeft de harde wijze waarop de ongeregeldheden in bezet gebied worden onderdrukt de afgelopen weken bekritiseerd. Volgens de VS kan Israël deze problemen beter oplossen door vredes- besprekingen met zijn Arabische buurlanden te beginnen. Tot nu toe zijn de pogingen om een vredesconferentie te organiseren vooral stukgelopen op de weigering van premier Shamir om aanwezig te zijn bij een dergelijke bijeenkomst. "Als de mogelijkheid bestaat voor een nieuwe praktische koers, dan zouden wij die zeker volgen, maar ik ben mij niet bewust van enige dramatische nieuwe voorstellen", zei Witte Huis- woordvoerder Marlin Fitzwater vrijdag.

President Hosni Mubarak heeft aan de vooravond van een reis naar de Verenigde Staten en West-Europa een nieuw Egyptisch vredes- initiatief onthuld. Hij stelt voor gedurende een half jaar alle geweld in de door Israël bezette gebieden te staken. Op radio en tv werd uitvoerig gemeld dat Mubarak wil dat zowel de Palestijnen als de Israëliërs afzien van het gebruik van geweld tijdens de afkoelingsperiode van zes maanden.

Verder stelde de Egyptische president voor om tijdens die periode:

- de bouw van joodse nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook te bevriezen;
- de politieke rechten en fundamentele vrijheden van de Palestijnen te eerbiedigen;
- de veiligheid en bescherming [illegible] door middel van een [illegible] internationaal mechanisme;
- vooruitgang te boeken op weg naar een internationale vredesconferentie met het doel een alomvattende vredesregeling te bereiken. Daarin moet worden vastgelegd dat alle staten in de regio het recht hebben in vrede te leven en dat de Palestijnen hun zelfbeschikkings- recht dienen te kunnen uitoefenen.

De secretaris-generaal van de VN, Javier Pérez de Cuellar, onderstreept de visie dat een internationale vredesconferentie onder auspiciën van de VN de beste kansen biedt om een einde te maken aan de onrust in bezet gebied. In een gedetailleerd rapport liet hij zich kritisch uit over het Israëlische optreden op de Jordaanoever en in de Gazastrook. Volgens Pérez de Cuellar moet Israël de vierde conventie van Genève over de behandeling van burgers in oorlogstijd naleven. Het rapport is gedeeltelijk gebaseerd op informatie van de vice-secretaris- generaal, Marrack Goulding, die de bezette gebieden onlangs bezocht. De Veiligheidsraad bespreekt het rapport volgende week.

VERZET TEGEN SOEMITA ALS MINISTER

Akkoord over verdeling aantal ministersposten

Leger en president Suriname zeggen elkaar steun toe

PARAMARIBO — Het Surinaamse leger heeft bij monde van zijn leider Desi Bouterse de nieuwe burger- regering van president Ramsewak Shankar zijn steun toegezegd. Er blijken vanuit maatschappelijke groeperingen bezwaren te bestaan tegen het eventueel aantrekken van Willy Soemita als minister namens de Javaanse partij KTPI. Soemita is in de jaren zeventig wegens corruptie veroordeeld.

Na een gesprek van vier uur vrijdagavond verklaarde Bouterse dat hij Shankar steunt omdat de president zijn meerdere is krachtens de nieuwe grondwet die op 30 september 1987 bij referendum het jawoord van de Surinaamse bevolking gekregen heeft.

"Wij hebben de president al onze steun beloofd en hij beloofde onze organisatie alle steun die nodig is om onze taak voort te zetten", aldus Bouterse die de hoogste militair van Suriname blijft als de burgers volgende week de regering overnemen. Bouterse behoorde in februari 1980 tot een groep van zestien sergeants, die de burger- regering onder premier Henck Arron afzetten. Dezelfde Arron wordt maandag beëdigd als vice- premier.

STEUN IN STRIJD

Naar Bouterse zei, heeft de nieuwe president hem beloofd dat de regering alle steun aan het leger biedt in diens strijd met het Jungle Commando onder leiding van Ronnie Brunswijk. Bouterse heeft elke kans op onderhandelingen uitgesloten met de strijders rond Brunswijk (in meerderheid bosnegers), die sinds anderhalf jaar actief zijn. Hun optreden heeft er onder meer toe geleid dat de aluminium- industrie stil is komen te liggen. Daardoor derft dat de Surinaamse staat veel schaarse buitenlandse deviezen.

Verscheidene maatschappelijke groeperingen hebben bezwaar gemaakt tegen een mogelijk ministerschap van Willy Soemita, namens de KTPI. Zij willen in de nieuwe regering alleen personen met een onbesproken verleden en daarom zou er geen plaats zijn voor Soemita, die in de jaren zeventig is veroordeeld wegens corruptie. Dat is vernomen in politieke kring in Paramaribo.

MINISTER DEFENSIE

De bezwaren werden naar voren gebracht in besprekingen met president Shankar, die de regering moet formeren. KTPI leider Soemita is tussen 1975 en 1980 tot gevangenisstraf veroordeeld omdat hij als minister van Landbouw, Veeteelt en Visserij had geknoeid bij het toekennen van landbouwgrond. Onder de groepen die bezwaar maakten tegen een ministerspost voor Soemita zijn de vakbonden. Vakbondsleider Fred Derby heeft al gedreigd met het op straat brengen van werknemers als er "boeven" in het kabinet komen.

Het Front, waarin de drie "oude" partijen NPS, VHP EN KTPI samengaan, heeft met Bouterse overeenstemming bereikt over de nieuwe minister van Defensie. Het Front wilde voor defensie een bewindsman die het vertrouwen geniet van zowel het leger als van de bevolking. De keuze viel op de gepensioneerde legerkapitein Sheikh Kariem, die niet aan een partij is gebonden.

Binnen het Front is overeenstemming bereikt over de verdeling van het aantal ministersposten tussen de drie partijen. VHP en NPS krijgen ieder vijf ministers, de KTPI krijgt er twee. Op de dertiende plaats komt de partijloze minister van Defensie. Naar verwachting wordt het nieuwe kabinet aanstaande dinsdag geïnstalleerd, een dag na de beëdiging van president Ramsewak Shankar. Het komend weekeinde moeten definitieve beslissingen worden genomen over de bezetting van de ministersposten.

MISIER PROBLEMEN

Waarnemend president Ramdat Misier heeft onlangs nog voor de nodige problemen gezorgd. Hij weigerde af te treden als [illegible] van [illegible] mocht worden. Alle leden van het hof hebben zich echter tegen hem gekeerd. Zij vinden dat Ramdat Misier zich de afgelopen jaren [illegible] verbonden met het militaire bewind. Het is nog niet duidelijk welke functie hij gaat bekleden.

Jabaay: aan KLM-bel trekken bij kabinet

Contactplan: stoelen-capaciteit onvoldoende

ORANJESTAD — De kwestie van het aantal stoelen dat de KLM beschikbaar heeft voor Aruba en de Nederlandse Antillen wordt nog onvoldoende in beschouwing genomen. Zo blijkt uit de slotverklaring van het contactplan 1987.

Op verzoek van drs Aarts werd in de verklaring ter aanvulling op het rapport van de werkgroep — waarover de Amigoe reeds berichtte — opgemerkt: "Zonder resultaten worden tot nu toe pogingen ondernomen om te bevorderen dat de KLM zijn stoelen- capaciteit op deze lijnen zou uitbreiden. Daarom zal met kracht bij de KLM en de Nederlandse regering worden aangedrongen op verdere uitbreiding van de stoelen- capaciteit op beide genoemde lijnen".

Mevrouw Wijnie Jabaay zegde de Antilliaanse en Arubaanse parlementariërs toe, dat zij na terugkeer in Nederland bij de minister Smit- Kroes en De Koning voor de laatste keer alles zal doen om een en ander te bewerkstelligen. Zij wees er wel op dat dan op de Antillen en Aruba voorzieningen moeten worden getroffen aangepast aan het toerisme. De toeristen moeten een goede mogelijkheid voor vakantie hebben zodat zij nog terug willen komen.

Ten aanzien van de eigen Arubaanse luchtvaart- maatschappij merkte zij op met enige verbazing op de luchthaven de borden van Air Aruba te hebben gezien. Doch het hebben van eigen toestellen is kostbaar en men moet zorgen, dat wanneer men wil gaan vliegen men onderweg niet terug moet keren omdat de kosten niet gedragen kunnen worden.

Zij merkte tenslotte nog op dat uit gesprekken met vakbonden was gebleken, dat het Georganiseerd Overleg en SER nog steeds niet functioneren op Aruba. "Een goede vriend mag de waarheid wel zeggen", zo stelde mevrouw Jabaay. "Daarom zeg ik dat ik hoop dat die zaken spoedig geregeld worden".

MIAMI — Het Nicaraguaanse verzet heeft naar eigen zeggen een Nicaraguaanse helicopter neergehaald. Dit gebeurde in het grens- gebied met Honduras.

Volgens de contra's was het een toestel van Russische makelij. Om de helicopter te treffen werd een Amerikaanse Red Eye- raket gebruikt.

Wachten op nieuwe wetgeving

Automatisering douanedienst voorlopig gestopt

WILLEMSTAD — "Automatisering van de douanedienst heeft geen zin zolang de wetgeving niet gemoderniseerd is", dat is de mening van minister Leslie Navarro die het proces van automatisering van de douane heeft stopgezet en vaart zet achter de herziening van de douanewetgeving.

Over de reorganisatie van de douane, is de minister van Financien zeer tevreden. De reorganisatie behelst zowel de personeels- kwestie, de wetgeving als de automatisering van deze dienst.

Alhoewel men al bezig was om de douane te automatiseren, is inmiddels gebleken dat dit geen zin heeft zolang de wetgeving niet gemoderniseerd is. Het lag in de bedoeling [illegible] naar Nederland [illegible] in het kader van de [illegible] bestaande nieuwe wetsontwerpen gemaakt zouden worden. Begin deze week heeft Navarro echter schriftelijk bij Nederland het verzoek ingediend om juristen naar Curaçao af te vaardigen om alhier het werk te doen. Hij vermoedt dat dat sneller gaat. Zodra de wet herzien is, moet het automatiserings- proces hervat worden.

Overigens kwam de douanedienst deze week in opspraak omdat [illegible] leden zeer ontevreden bleken te zijn over het [illegible] dienstrooster dat [illegible] dit jaar van kracht is. Ieder jaar wordt er een nieuw dienstrooster gemaakt, waardoor ambtenaren van de ene afdeling naar de andere moeten verhuizen. Dat gaat ieder jaar met de nodige protesten.

Om een einde te maken aan de problemen, heeft minister Navarro de vakbond ABVO uitgenodigd om volgende week de kwestie met hem te bespreken.

Sint Maarten op zelfde weg als Guyana

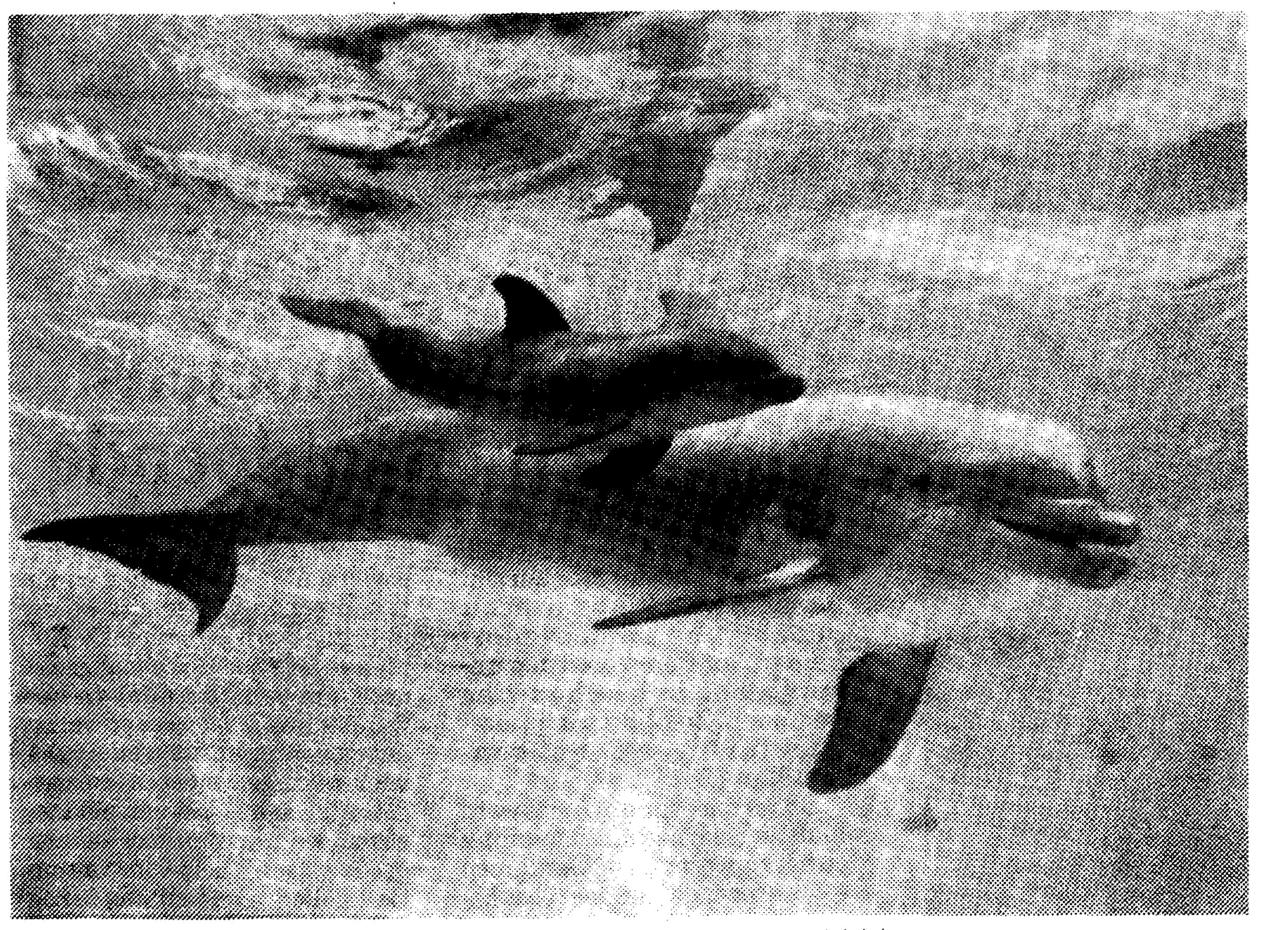
Johnson waarschuwt voor onafhankelijkheids-gif

ORANJESTAD — Tijdens de slotzitting van de vergadering van de parlementaire delegaties van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba stond het Sabaanse Statenlid Will Johnson stil bij het onderwerp onafhankelijkheid van Sint Maarten.

Hij haalde aan hoe jaren geleden Guyana negenhonderd aanhangers van Jim Jones gezamenlijk vergif innamen en stierven. Johnson is bang dat de geschiedenis zich op Sint Maarten zal herhalen wanneer het vergif van de onafhankelijkheid gedronken wordt. Hij wilde de Nederlandse parlementariërs waarschuwen tegen de gang van zaken op Sint Maarten en vooral dat er toezicht wordt uitgeoefend wanneer een referendum over het een en ander wordt gehouden. In dit verband wees hij erop dat slechts twintig procent van de bevolking, die bij de dienst Bevolking staat ingeschreven Sintmaartenaren zijn. Hij was van mening dat de onafhankelijkheid niet in het belang van Sint Maarten is. Alleen voor een paar [illegible] die dan paspoorten kunnen verkopen.

Overigens liet het Statenlid horen wel [illegible] te verwachten van de [illegible] vergadering die overigens [illegible] wordt gehouden. Hij is bang, dat het gif van de onafhankelijkheid zonder meer gedronken gaat worden.

MENSEN

Een school dolfijnen heeft drie drenkelingen geholpen die met hun zeilboot waren omgeslagen voor de kust van Zuidafrika. Een van de drenkelingen, Peter Stock, vertelde dat hij en twee van zijn vrienden waren omgeslagen toen zij 800 meter uit de kust voeren in de buurt van de stad East London. Er was een sterke golfslag en een dag eerder was er een haai in het water gezien. "De DOLFIJNEN kwamen om ons heen liggen, terwijl ik probeerde de boot recht te krijgen en terug te varen naar de wa l. Pas op dat moment vond ik het niet erg meer in het water te liggen. Ik voelde me veilig", aldus Stock. Hij zei dat de dolfijnen bij de mannen bleven tot zij de branding voor het strand bereikten. Toen verdwenen zij.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Mannequin* (*f*.5,- p.p.); 24.00 uur *Taboe. een verboden liefde* (18 jr., *f*.5,- p.p.).
zondag
21.00 uur *Mannequin* (*f*.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 De Jimmy Swaggart Evangelisatie; 17.30 Telefiesta ku Tante Irma i Tante Shirley; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel ku Gonzalo Cuales; 22.00 Wega di Number; 22.10 Show di Job: «Braziliaans carnaval»; 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.10 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number; 18.00 Telepatria ku Chin Behilia; 19.00 Alf; 19.30 Live at City Hall (jazz); 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The Redd Foxx show; 21.00 Dynasty; 22.00 Solid Gold with Dionne Warwick; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Goed nieuws voor iedereen die last heeft van KAKKERLAKKEN en andere insekten, maar bezwaren heeft tegen het constant spuiten met insecticiden. Onderzoekers van de universiteit van Illinois hebben een bestrijdings- middel gevonden dat ongevaarlijk is voor mensen en zoogdieren. Het is biologisch afbreekbaar en tast het milieu niet aan. Het bijzondere van het middel is dat het door het licht van de zon wordt geactiveerd. Het middel werkt op basis van een simpel aminozuur (voor kenners: delta -aminolevuliniczuur) en biochemische stoffen. Het aminozuur veroorzaakt onder invloed van zonlicht een kettingreactie waarbij een grote toename van biochemicaliën in de cellen van het insekt ontstaat en het beestje binnen enkele seconden sterft voordat de celmembranen (de wand van de cel) vernietigd worden en het zenuwstelsel wordt aangetast. Ook lichtschuwe insekten zoals kakkerlakken en muggen ontlopen hun lot niet, want zodra zij met het aminozuur in aanraking zijn gekomen vormt zich een voor hen giftige stof in hun bloed. Het nieuwe bestrijdings- middel wekt hoge verwachtingen. Nu maar hopen dat die beestjes het bestaan van Sunblocks niet ontdekken.

*****

Een Boeing 727 van de Etiopische luchtvaart- maatschappij heeft een noodlanding moeten maken op het vliegveld van de Sudanese hoofdstad Khartoum na een botsing in de lucht met een AREND. De cockpit liep aanzienlijke schade op en de co- piloot moest met een gebroken been naar het ziekenhuis. Bij het ongeluk bleven de overige inzittenden ongedeerd. De roofvogel daarentegen moest de botsing in de lucht met de dood bekopen.

*****

De politie heeft in een appartement in New York het lichaam gevonden van een 18- jarige ZWAKZINNIGE JONGEN. De jongen, Paul Johnson, woog ongeveer 14 kilo bij een lengte van 1,55 meter. Het lichaam van de jongen was in een deken gewikkeld. De politie was in het appartement gaan kijken nadat een onbekende man had opgebeld die zei dat er een dode in het huis lag. De jongen woonde er met zijn 19-jarige zus, haar vriend en hun drie- jarig kind. De moeder van het gezin overleed vorig jaar. Een andere, 16- jarige zuster had onlangs de woning verlaten. Volgens de politie was de overledene ondervoed, maar zijn er geen tekenen van mishandeling. De politie stelt naar de doodsoorzaak een onderzoek in. Wat echter de verbazing van de politie wekte is dat de geboorte van de jongen of zijn bestaan nooit officieel is opgegeven.

*****

Een eerste groot onderzoek van de Walkulla Springs in Florida heeft een surrealistische onderwater- wereld opgeleverd van grotten, een net van tunnels, mastodonbeenderen en zeldzame albino- rivierkreeften zonder ogen. Twintig topduikers werken mee aan het onderzoek. De DIEPZEE- DUIKERS wagen zich daarbij op een diepte van een kilometer. Het bereiken van de grotten vergt veel geduld en techniek. De duikers hebben te maken met kil en inktzwart water en gebruiken alleen handlampen. "Het is alsof je een duistere snelweg in de nachtelijke uren voor je ziet met maar één koplamp" zegt project- leider Bill Sone. Zal menig Curacaose duiker zich afvragen wat daar nou de lol van is.

*****

De Amsterdamse PvdA- fractie wil dat de hoofdstad een stedenband aangaat met Paramaribo "zodra de verhoudingen in Suriname zijn genormaliseerd". Volgens fractie- voorzitter R.van Hoeve heeft Amsterdam een eigen verantwoordelijkheid bij het bepalen van het moment waarop de verhoudingen in Suriname zijn genormaliseerd. Hij denkt verder dat een stedenband met Suriname een ander karakter zal krijgen dan de stedenband met bijvoorbeeld Managua. "De laatste jaren hebben veel Amsterdamse Surinamers geleden onder de slechte verbindingen met hun vaderland en familie. Een stedenband zou iets goed kunnen maken. Amsterdam is gezien de vele inwoners van Surinaamse afkomst de tweede Surinaamse stad in de wereld.

Dynasty blijft

Charlene T. terug in Dallas

LOS ANGELES — Linda Evans, een van de sterren van de Amerikaanse televisie- serie "Dynasty", vertelde dinsdag dat haar, Joan Collins en John Forsythe, contracten voor nog een jaar waren aangeboden.

"Ik weet nog niet of ik volgend jaar terugkeer", zei Evans. "Alles is nog in het onderhandelings- stadium".

Een woordvoerster voor "Dynasty", Rachel McCallister, zei dat de toekomst van de serie zou afhangen van de wijze waarop de onderhandelingen verliepen.

"Dynasty is zeker niet bijgezet", aldus McCallister. Zij voegde er aan toe dat het filmen van het huidige seizoen tot eind maart zou doorgaan.

Een bekend gezicht dat terugkeert naar de andere langlopende reeks, "Dallas", is dat van Charlene Tilton, die acht jaar lang "Lucy" speelde. Lorimar, de produktie- maatschappij, deelde mee dat Tilton zou meedoen aan de laatste twee episodes van dit seizoen. Zij verliet de serie twee jaar geleden om iets anders te gaan doen.

Een woordvoerster van Lorimar, Barbara Brogliatti, zei dat besprekingen gaande waren over ander formaat voor Dallas. Larry Hagman blijft echter de gewetenloze J.R. Ewing.

Het nieuwe formaat zou inhouden dat elke aflevering van Dallas een op zichzelf staand stuk wordt, met begin, midden en einde, aldus Brogliatti, die er aan toevoegde dat Dallas evenmin werd bijgezet.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
23 januari 1988 vanaf 08.00 uur t/m 25 januari 1988 om 07.00 uur.
Dokter Tseng, Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
22 januari 1988 vanaf 17.00 uur t/m 25 januari 1988 om 07.00 uur
Dokter Nivillac, Spreekkamer: Brievengat, tel.: 76280; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
22 januari 1988 vanaf 17.00 uur t/m 25 januari 1988 om 07.00 uur.
Dokter Schellens, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658 / 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Alberto, tel.: 74949, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Scharlooweg 110, tel.: 612040; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Gregorio, tel.: 675870, pageboy 027-345.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

*****

BOTICA ISLA (tel.: 663895): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag en zondag van 10.00-11.00 uur. Voor spoedgevallen na kantooruren gelieve zich te begeven naar de Verbandkamer.

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
zaterdag
Otrobanda
Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46B, tel.: 89676.
Punda
Sta. Rosa, Winkelcentrum Bloempot, tel.: 77679.
zondag
Otrobanda
Curaçao, Breedestraat, tel.: 623575.
Punda
Brievengat, Corrieweg, tel.: 79098.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
23 januari: R.A. de Windt, Uteweg 53.
24 januari: H.L. Andrade, Vesuviusstraat 19.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

CARNAVAL
«DISCOBIERNE«-GROEP: 20.00 uur verkiezing karnavalskoningin met optreden van NAME, Grupo ERA en DJ Cobra - Princess Beach Hotel.

KOMISHON KARNAVAL '88: 20.00-01.00 uur verkiezing prins en pancho en Tumbafestival van Bandabou - Hofi Popo Rojer.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS (**openingstijden van 08.00-15.30 uur:**
Craz - De Ruyterkade, Isa - Saliña, Gasora - Sorsaca, Van der Dijs - Rio Canario, Canword - Gasparito, Curoil - Colon Galmeijer - Cerrito, Curoil - Sta. Rosa, Jansen - Sta. Maria, Mauricio - Sta. Helena.

TOERISTENSCHIP: 15.00-23.00 uur «Estonia».

TENTOONSTELLING
GALLERY 86: 17.00 uur off. opening door rabbi A.L. Peller expositie van aquarellen en keramiek van Karin Wijnand - Keukenstraat.

CURAÇAOSCH MUSEUM (i.s.m. Sticusa): 17.00 uur off. opening door mr drs Alex Reinders expositie etsen van Hans Blanken - Van Leeuwenhoekstraat z/n.

COLA DEBROT-VOORDRACHTEN: 11.00 uur prof. Peter Hoefnagels zal een voordracht houden over zijn werk (titel: 'De neus van de een boven de mond van de ander') - aula UNA.
Na afloop koffie en thee op de patio.

CARNAVAL
KOMISHON KARNAVAL '88: 14.00-18.00 uur verkiezing jeugdkoningin - Station Dr Antoine Maduro.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-20.00 uur «Carla Costa» - S.J.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 20.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
FORTKERK: 09.30 uur ds J. Schaap; 19.00 uur ds N.L. Smith.
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur mw. J. Smith.
EMMAKERK: 09.30 uur ds N.L. Smith (HB).

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

Voor mensen die nog wat geld over hebben is er nu de kans om een prachtig gebouw in de Amsterdamse binnenstad te verwerven. Sinds een week staat namelijk het in 1899 gebouwde karakteristieke HOOFDPOSTKANTOOR, achter het Koninklijk Paleis op de Dam te koop. Vraagprijs: ongeveer 7,5 miljoen gulden. Daarvoor krijgt de koper dan wel een beschermd monument met een bruto vloeroppervlak van 14.500 vierkante meter. De PTT wil het gebouw volgens woordvoerder De Voogd pas in 1990 opleveren. Hoewel het onderhavige pand nog altijd de naam hoofdpostkantoor draagt, is het feitelijke hoofdpostkantoor al jaren gevestigd aan de Oosterdokskade naast het Centraal Station.

*****

Een klein foutje bij het opblazen van een schoorsteenpijp zorgde deze week in Frankrijk voor een verrassing. SLOPERS wilden een schoorsteenpijp van 100 meter opblazen in Artix in het zuidwesten van Frankrijk. De 19 kilo dynamiet deden de pijp echter niet in brokstukken naar beneden vallen. In plaats daarvan is de schoorsteen in haar geheel terecht gekomen op een gebouw van een aangrenzende fabriek van platen van polystyreen. Gelukkig vielen er geen slachtoffers.

*****

Tanende belangstelling

Vina del Mar-festival op zoek naar beroemdheden

SANTIAGO — De organisatoren van het Vina del Marsongfestival in Chili zijn drukdoende om een paar algemeen bekende artiesten aan de haak te slaan waarmee men de belangstelling voor dit zang- evenement hoopt op te kunnen voeren. De voorverkoop van de kaartjes is namelijk erg tegengevallen.

De gemeentelijke overheid van de Chileense badplaats welke al 29 jaar dit liedjes- festival organiseert is druk bezig om het definitieve programma op te stellen voor het evenement over minder dan een maand. Tot hun grote zorg is de belangstelling tanende. Op dit festival wordt niet alleen aandacht besteed aan het Chileense folkloristische lied maar het heeft ook een internationale allure. Inmiddels is wel besloten de voorlopige voorverkoop te stoppen.

KRITIEK

De overheids- maatregel kwam nadat vanuit de pers al geruime tijd kritiek wordt uitgeoefend op de aanpak van het festival. Vooral klaagt de pers over het ontbreken van bekende namen. Men doelt hier speciaal op zangers en zangeressen die in het buitenland bekendheid genieten. Hen moet men uitnodigen om internationaal de aandacht te vestigen op het Vina del Mar- festival dat een aantal jaren geleden inderdaad hoog stond aangeschreven.

Bekende persoonlijkheden als ere- gasten op het festival uitnodigen is volgens de pers ook van belang voor de belangstelling van het Chileense publiek. Het voorstellen van de ere- gasten en hun eventuele korte optreden maakt het lange wachten draaglijker. Het zal overigens niet gemakkelijk zijn bekende artiesten te strikken. De Amerikaanse Whitney Houston vroeg voor twee optredens tijdens het festival 150.000 dollar. Dat is te veel voor de organisatoren.

EL PUMA

De bekende Venezolaanse zanger van het zoetgevooisde lied, Jose Luis Rodriguez ook wel bekend als El Puma, die in 1981 nog het applaus mocht delen samen met zijn Spaanse collega Julio Iglesias, liet weten dat de onderhandelingen over zijn optreden niet gemakkelijk verliepen. Hij zei echter niet te weten wat de reden daarvan is. Van Iglesias is ook niet bekend of hij bereid is naar Vina del Mar te komen. Hij is in februari wel op toernee in Latijns Amerika. De enige figuur van niveau wier optreden bevestigd is blijkt de Amerikaanse Laura Branigan te zijn. Zij was twee jaar geleden ook in Chili. Zij onthulde tegenover een krant dat zij van plan is de "Chilenen te laten lachen en huilen".

AMIGOE Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Monique van Meerwijk, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: **70503, 70504 en 70304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

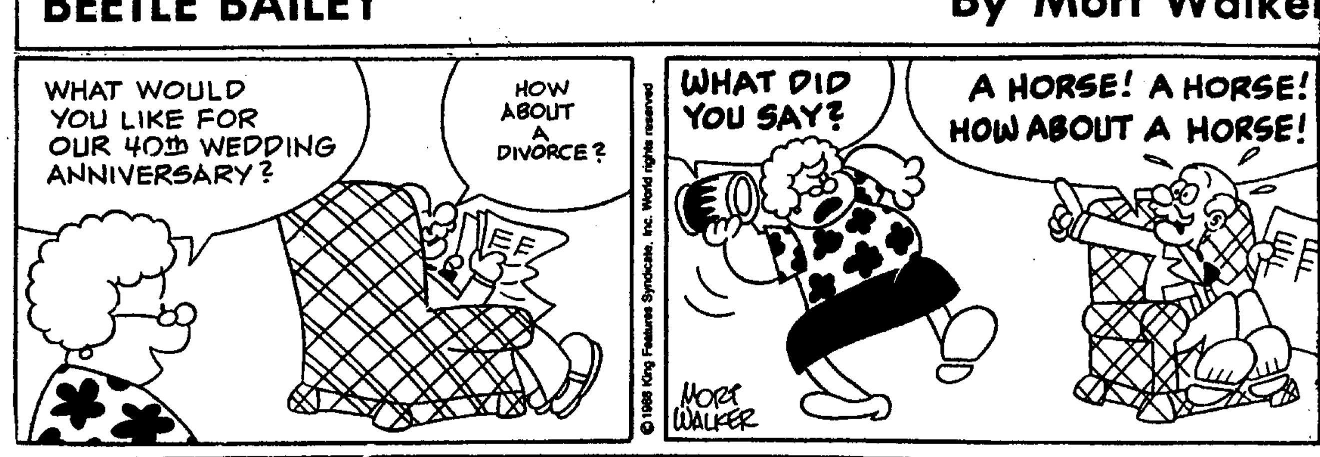
HENRY ® By Dick Hodgins

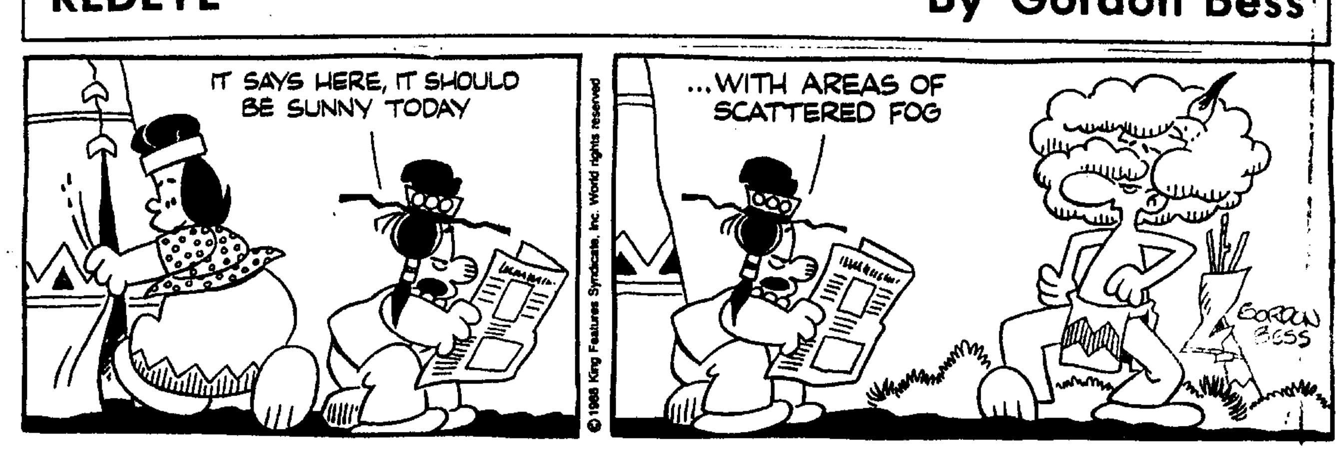
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Gordon Bess

BOVENWINDS EILAND MOET SCHULDEN AFBETALEN

Minister van Financiën gaat probleem bespreken

Economische 'boom' St Maarten negatieve invloed op deviezen

WILLEMSTAD — "Er is nu geen enkel argument meer voor St Maarten om niet over de brug te komen", meent minister Leslie Navarro van Financien. Dit Bovenwindse eiland heeft een schuld van 46,7 miljoen gulden aan de Antilliaanse regering. Nu er een Inspectie der Belastingen op St Maarten geopend is die voor 94 miljoen gulden aan aanslagen de deur uit heeft gedaan, kan aangenomen worden dat St Maarten voldoende inkomsten krijgt om de schulden af te gaan lossen, zo meent de minister van Financien. Met de betaling van 3,3 miljoen gulden aan achterstallige belasting- afdrachten, zal St Maarten in ieder geval "across" moeten komen.

Hij zal nog meer 'monetaire aangelegenheden' op het Bovenwindse eiland aankaarten omdat gebleken is dat de economische 'boom' op St Maarten, niet de vruchten afwerpt voor de Antillen die daarvan verwacht zouden kunnen worden. Omdat het voornamelijke 'lokaal kapitaal' is dat op het eiland geinvesteerd is, leidt die economische groei zelfs tot een verlies van deviezen voor de Antillen. "Dat is een situatie waar een punt achter gezet moet worden."

Dat St Maarten een grote schuld heeft bij de Antilliaanse regering, is geen nieuw gegeven. Ook de andere eilanden hebben schulden, zij het dat St Maarten daar met kop en schouder bovenuit steekt met haar 46,7 miljoen gulden. Met name de Sociale Verzekerings Bank (SVB) heeft heel wat tegoed van St Maarten: 25,1 miljoen gulden, terwijl het Algemeen Pensioenfonds nog 6,7 miljoen moet krijgen en nog 9,02 miljoen gulden uitstaat als lening voor de Luchthaven op St Maarten.

In het verleden is St Maarten al wel gevraagd een begin te maken met de aflossing van de schulden. Echter, de schulden zijn alleen maar groter geworden, aldus minister Leslie Navarro gistermiddag tijdens een persconferentie. Het verschil met vroeger is, dat er sinds kort een Inspectie der Belastingen op St Maarten is gevestigd en deze dienst nu wel goed draait en dus gelden moet gaan innen.

De Inspectie heeft behoorlijk wat aanloop- moeilijkheden gehad, met name omdat men niet over voldoende gekwalificeerd personeel beschikte. Met hulp uit Curaçao zijn er toch over de jaren 1986 en '87 aanslagen gemaakt voor in totaal 94 miljoen gulden. Die zijn allemaal de deur uit. Als de Inspectie slechts de helft van die aanslagen weet te innen, zijn we al een heel eind op de goede weg, aldus Navarro.

Nu St Maarten uit de belastingen inkomsten gaat krijgen, zijn er ook geen excuses meer te accepteren om de groeiende schuld niet af te betalen. Desgevraagd liet Navarro weten dat de regering uiteraard geen garantie heeft dat St Maarten haar schuld zal gaan aflossen, maar hij heeft geen enkele reden om aan te nemen dat dat niet zal gebeuren. Het is bovendien niet alleen in het belang van de Antillen maar ook St Maarten zelf heeft er baat bij om haar schulden af te lossen.

Een andere kwestie die de Antilliaanse bewindsman tijdens zijn bezoek zal aankaarten, is de negatieve invloed die de economische 'boom' op St Maarten heeft op de deviezen bij de Centrale Bank. Alhoewel verwacht zou kunnen worden dat de enorme economische groei op het Bovenwindse eiland, een gunstige invloed zou hebben, is dat beslist niet het geval. Navarro legde uit dat dat veroorzaakt wordt door het feit dat de meeste investeringen door lokale financiers gebeuren. Veel financiers op Curaçao investeren bijvoorbeeld hun geld in St Maarten. Dat gebeurt bovendien op ongeorganiseerde wijze en de Centrale Bank heeft daar geen enkele controle op. Door de open economie op de eilanden, kan aangenomen worden dat van elke gulden die geinvesteerd wordt, tachtig cent naar het buitenland afvloeit. Dat betekent een enorme aanslag op de deviezen.

BEGRIP

Navarro hoopt begrip te kweken op St Maarten voor deze penibele situatie. Waar hij naar toe wil is dat er een monetaire commissie wordt geinstalleerd met vertegenwoordigers van zowel St Maarten als de centrale regering. Die moeten dan in gezamenlijk overleg bepalen of grote projecten door lokale investeerders gefinancierd kunnen worden, of dat men het geld uit het buitenland moet zien aan te trekken. Een dergelijke commissie bestaat ook al op Curaçao en werkt tot volle tevredenheid, aldus Navarro.

Ook deze kwestie deed de vraag rijzen of St Maarten, zeker gezien de wensen om onafhankelijk te worden, wel bereid zal zijn medewerking te verlenen. Op mogelijke onafhankelijkheidsplannen, wilde Navarro niet ingaan omdat dit nog steeds niet officieel is aangekaart bij de Antilliaanse regering. "Ik wil proberen St Maarten op de ernst van de situatie te wijzen", aldus Navarro die stelde dat ook hierbij geldt dat de situatie niet alleen nadeling is voor de Antilliaanse regering, maar evenzo voor St Maarten zelf.

WILLEMSTAD — Om het heugelijke feit te vieren dat het op 25 november 1987 25 jaar geleden was dat prof dr Willem Rudolf Boom tot de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen toetrad, heeft deze Raad de jubilaris en zijn vrouw onlangs uitgenodigd voor een diner in restaurant 'El Gaucho'.

Oorspronkelijk werd prof dr Boom benoemd tot Buitengewoon lid van de Raad. Op 13 juni 1967 volgde zijn benoeming tot het ondervoorzitterschap van de Raad. Ongetwijfeld vanwege zijn bijzondere kwaliteiten, werden echter sindsdien de vijfjarige benoemings- termijnen van het ondervoorzitterschap van de Raad telkenmale verlengd.

Bij het diner waren de leden van de Raad van Advies aanwezig met hun echtgenotes, terwijl ook gouverneur Römer en zijn echtgenote waren uitgenodigd.

Foto: het raadslid Charles Gomes Casseres spreekt de jubilaris toe. Vlnr: Charles Gomes Casseres, mevrouw Römer- Vreese, de jubilaris prof dr Willem Boom en gouverneur dr Römer.

WILLEMSTAD — Onlangs was er een Braziliaanse delegatie op Curaçao onder leiding van de heer Joao Hermann Neto die voorzitter is van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van het Congres van Brazilie.

Tijdens dat bezoek vond een vergadering plaats met onder andere de premier en de minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid en Arbeid en Sociale Zaken. Gesproken werd over de mogelijkheden die de Braziliaanse markt ons biedt.

Op de foto tweede van links, de heer Joao Hermann Neto en zijn adviseurs en rechts premier Don Martina geflankeerd door minister Winston Lourens en minister Marco de Castro. Eveneens was Ernesto Vos van de ALM aanwezig en adviseurs van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen op Curaçao.

'Problemen zijn psychologisch'

Vakcentrales zien nut studiedagen niet in

WILLEMSTAD — Nadat de vakbonds- organisaties Kamera Sindikal en SSK gisterochtend in zeer duidelijke taal, hun standpunt over de eventuele wijzigingen in de ontslagwet en de wet minimumlonen naar voren hadden gebracht, hebben zij de zaal verlaten. De twee vakcentrales zien het nut er niet van in om twee dagen aan tafel te zitten met de werkgevers- organisaties. Niet alleen omdat de bonden tegen wat voor verandering dan ook zijn, maar ook omdat de werkgevers op Curaçao misbruik maken van de werknemers en zij voor de vakbonden daarom geen gesprekspartners meer hoeven te zijn.

Het was vakbondsleider Errol Cova die gisteren de speech hield namens de Kamera Sindikal en SSK. De Amigoe berichtte gisteren al dat deze twee grootste vakcentrales op het eiland, schitteren door afwezigheid tijdens de studiedagen over de ontslagwet en de wet minimumlonen. Vandaag is de tweede dag en vanavond worden de dagen afgesloten. De regering hoopt zowel de voor- als tegen- argumenten voor eventuele wijzigingen in deze wetten te horen te krijgen, om vervolgens haar standpunt te kunnen bepalen en een beslissing te nemen. Veel discussie kan er echter niet plaatsvinden, nu alleen de vakcentrale CGTC bij de bijeenkomst is gebleven.

Zonder controle op de werkgevers, zou de situatie voor de werknemers zeer slecht worden, bracht Errol Cova naar voren. Die wetten moeten de werknemers beschermen tegen uitbuiting. Dat de regering nu opeens een studie- bijeenkomst organiseert, is volgens de vakcentrale overbodig. De voor- en tegen- argumenten zijn genoegzaam bekend. "Het probleem met de wetten is psychologisch gecreëerd", aldus Cova die de werkgevers afschilderde als "kleine kinderen die net zolang blijven drammen totdat ze hun zin krijgen". Omdat het een zelf- gecreëerd probleem is, menen de vakcentrales dat de werkgevers- organisaties die problemen ook maar zelf moeten oplossen.

Cova verhaalde over een Curaçaose zakenman die in Venezuela voor de televisie gezegd had dat je op Curaçao werknemers niet op straat kunt zetten. Alleen die uitdrukking al geeft de wijze weer waarop de werkgevers over de arbeiders denken, aldus Cova. Bovendien blijkt hieruit dat er met opzet verkeerde informatie aan buitenlanders verstrekt wordt. Dan is het ook na makkelijk praten om te zeggen dat het investerings- klimaat negatief beinvloed wordt door de twee wetten.

De vakcentrales hebben er ook geen behoefte aan om aan tafel te zitten met de werkgevers- organisaties omdat er toch geen vertrouwens- relatie bestaat. Niet eerder dan dat deze organisaties respect tonen voor de werknemers en hun organisaties, willen de bonden met hun aan tafel zitten.

Cova ziet het probleem van de werkgevers trouwens niet: indien ze een werknemer willen ontslaan, dan doen ze dat toch. Gaat het niet goedschiks, dan maar kwaadschiks. "Daar hebben we bewijzen van." Alle prijzen gaan omhoog, maar de salarissen van de arbeiders gaan naar beneden, aldus Cova die zich afvroeg of de werkgevers en de regeringen soms denken dat de magen van de arbeiders middels gewend zijn aan minder eten of soms van elastiek zijn.

"Maar gaan jullie maar je gang", aldus Cova die de werkgevers en regering uitdaagde om het beleid ten nadele van de werknemers voort te zetten. De gevolgen daarvan, sociale represaille, komen echter voor rekening van de werkgevers en regering zelf.

Correspondentie

WILLEMSTAD — Bij het Curaçaos toeristen- bureau is een brief binnengekomen van een zekere Mike Ross uit de Verenigde Staten. Hij wil graag met iemand uit Curaçao corresponderen "om Curaçao beter te leren kennen", schrijft hij.

Mike heeft verder geen informatie over zichzelf gegeven. Wel zijn adres: Mike Ross, P.O. Box 1304, Woon R.J. 02895, U.S.A.

Nu masterplan Toerisme klaar is

Navarro wil belastingvrije binnenstad opnieuw bespreken

WILLEMSTAD — Minister Leslie Navarro van Financien is nog op zoek naar "de meest verantwoordelijke manier" om van de binnenstad een taxfree winkelcentrum te maken. In eerste instantie is gewacht op het masterplan Toerisme en nu dat gereed is, wil Navarro de kwestie bespreken met de commissie Taxfree shopping en met het Curaçaose Bestuurscollege.

Al geruime tijd geleden is het idee geopperd om de binnenstad belastingvrij te maken, of tenminste de voor toeristen aantrekkelijke producten. Met name de winkeliers in de binnenstad pleiten voor dit idee, in de hoop hiermee meer toeristen aan te trekken. Verschillende andere eilanden in het Caribisch gebied kennen dit systeem en lijken daar baat bij te hebben.

Er werd een commissie ingesteld die een rapport uitbracht met aanbevelingen. Met name minister Leslie Navarro van Financien was echter niet zo enthousiast omdat het idee behoorlijke gevolgen lijkt te hebben voor de landskas. De Inter Gouvermentale Werkgroep (IGW) met afgevaardigden van zowel de landsregering als de Curaçaose overheid, werd gevraagd advies uit te brengen. Die werkgroep liet weten dat zonder het 'Masterplan Toerisme' dat onlangs werd opgeleverd, het geen zin heeft een beslissing te nemen.

Nu het masterplan gereed is, wil Navarro de kwestie opnieuw onder de loupe nemen. Allereerst zal er met de commissie gesproken worden, daar zit de minister volgende week mee aan tafel. Voor 1 februari is het bestuurscollege van Curaçao uitgenodigd voor een gesprek.

Minister Navarro liet gistermiddag tijdens een persconferentie weten dat het idee beslist niet opzij gelegd is. Hij probeert evenwel een duidelijker beeld te krijgen van zowel de positieve, als negatieve gevolgen van een dergelijke beslissing en zegt op zoek te zijn naar de meest verantwoorde wijze waarop dit idee in de praktijk gebracht kan worden.

NIEUWJAARS-ONTVANGST CORPS CONSULAIRE

Premier Martina in redevoering:

Democratie is breekbaar, voorzichtig mee omgaan

WILLEMSTAD — Premier ir Don Martina heeft gisteravond tijdens de Nieuwjaars cocktail- party van het corps consulaire gewezen op het belang van bilateraal overleg tussen landen om te komen tot een beter wederzijds begrip en om snel tot handelen te kunnen komen. Hij wees hierbij met nadruk op het consultatief mechanisme, dat in februari vorig jaar is ingesteld tussen Venezuela, Nederland en de Nederlandse Antillen, waarbij eveneens Aruba is betrokken.

Als resultaat van dat mechanisme noemde de premier het Protocol van Willemstad, dat tijdens het recente bezoek van de Venezolaanse president dr Jaime Lusinchi aan de Antillen werd getekend. "Het is de oprechte wens van mijn regering om in de nabije toekomst ook met andere landen in de omgeving een dergelijk consultatief mechanisme in te stellen", aldus Martina.

Hij noemde het een positieve trend, die momenteel in de Caribische regio is waar te nemen, het verlangen naar het vestigen van democratieën. "In dit verband juichen we de strijd van de bevolkingen van Haïti en Suriname toe", zo zei Martina.

Wat betreft Haïti heeft de Nederlandse Antillen blijk gegeven van de 'Caribische identiteit en broederschap' door deel te nemen in de 'Caribbean Group of Concerned Leaders' (CGCL), die de democratisering van Haïti voorstaat: "Dat betekent ook steun aan het verlangen van het Haïtiaanse volk naar politieke, economische en sociale veranderingen". Martina: "Zoals ik al bij eerdere gelegenheden heb gezegd: indien het huis van je buurman in brand staat dan heb je geen andere keus dan te helpen bij het blussen van de brand. Anders loop je het risico, dat enkele vonken overslaan".

Een groot deel van zijn toespraak besteedde de minister-president aan filosofische gedachten over het begrip 'democratie'. Hij haalde daarbij de woorden van Winston Churchill aan, die gezegd had, dat democratie de 'slechtste' vorm van regeren is, zij het dat andere systemen nog slechter zijn. Martina wees erop dat 'democratie' een levenshouding dient te zijn en dat volgens die houding een regering dient op te treden.

Martina: "Het voortbestaan van de democratie kan slechts verzekerd zijn, indien wij allemaal er ons van bewust zijn, dat er een goed evenwicht dient te bestaan tussen democratische rechten en democratische plichten". De premier zei voorts, dat een van de fundamentele vereisten voor democratie is, dat de gekozen leiders het belang van het volk dienen: "Essentieel is, dat er een constant bewustzijn bestaat van het publieke belang en dat er een oprechte dialoog plaats vindt tussen de autoriteiten en de burgers. Er moet, kortom, een goede inter- actie bestaan om het doel van politieke deelname mogelijk te maken".

Democratie is ook een 'must' volgens de premier voor een verantwoorde sociaal- economische ontwikkeling. Maar, zo waarschuwde hij, "wij weten allemaal, dat democratie breekbaar is en verre van volmaakt. Het is een feit, dat geen enkel land er zich op voor kan laten staan, dat het zelf de meest zuivere vorm van democratie heeft, zelfs de Grieken niet (waar slaven, vrouwen en buitenlanders op een zijspoor werden gezet)".

"Democratie is geen zaak van alles of niets. Het moderne concept van democratie is, dat het dynamisch moet zijn en dat deze vorm immer aan uitdagingen en vraagstellingen moet bloot staan", zo zei Martina.

De premier ziet als een ernstige bedreiging voor de landen in de Caribische regio de groeiende politieke en economische invloed van de drugshandel. De narcotica- afdeling van de Verenigde Naties is hierover in het bijzonder bezorgd, zo staat in het jaar- rapport te lezen.

Ook de Nederlandse Antillen vertonen tekortkomingen in het democratische systeem, zo zei Martina. "We moeten waken tegen politieke apathie, die de oorzaak kan zijn of het gevolg van een gebrek aan democratisch enthousiasme. Het is een welbekend feit, dat het Antilliaanse volk een diep gewortelde democratische mentaliteit heeft, gebaseerd op een lange traditie. Ik ben ervan overtuigd, dat indien ons volk voor de keuze gesteld zou worden, dat ons volk altijd zal kiezen voor deelname in het democratische proces".

Martina haalde aan het slot van zijn toespraak nog de woorden aan van Nobelprijs- winnaar Oscar Arias aan: "Er is geen vrede zonder democratie".

DC-8 Surinam Airways uitgevallen

Suriname-delegaties op Schiphol gestrand

SCHIPHOL — Het uitvallen van één van de twee DC-8-toestellen van Surinam Airways is er oorzaak van dat een aantal delegaties slechts op het nippertje de installatie maandag van de nieuwe Surinaamse president Shankar kan bijwonen. Zij zijn namelijk op Schiphol gestrand. Ook de Nederlandse oud-minister De Gaay Fortman ging vrijdag onverrichterzake naar Schiphol.

De Surinam Airways-vlucht Schiphol-Paramaribo moest afgelopen woensdag al worden afgelast omdat de DC-8 met panne op Schiphol stond. De Surinaamse luchtvaartmaatschappij heeft voor zijn intercontinentale vluchten slechts twee van deze vliegtuigen tot zijn beschikking. Het tweede vliegtuig is nu overgevlogen vanuit Miami om de op Schiphol gestrande passagiers op te nemen. Deze ingelaste vlucht moest volgens plan van- middag [illegible] Schiphol [illegible]

SU EN INDIA

Het [illegible] vliegtuig speelde onder meer de Russische delegatie parten. Een deputatie van de [illegible] onder leiding van zijn secretaris [illegible] kwam woensdag al in Nederland aan op doorreis naar Suriname. Uit India arriveerde donderdag een minister [illegible] Paramaribo [illegible] verdere vertragingen komt men nog op tijd aan voor de plechtigheden van maandag.

De Gaay Fortman vertegenwoordigt bij de installatie van de nieuwe Surinaamse president Nederland. De Nederlandse minister van Buitenlandse zaken drs. Hans van den Broek acht het namelijk nog niet prudent om nu al een bezoek te brengen aan Suriname dat op weg is zijn plaats weer in te nemen in de democratische gelederen.

BELANGRIJKE ROL

Het bezoek van De Gaay Fortman heeft een protocolair karakter. Hij heeft van Den Haag geen opdracht of verzoek gekregen diplomatie te bedrijven. Hij was minister van Binnenlandse zaken in het enige kabinet Den Uyl dat Nederland heeft gehad en dat van 1973 tot [illegible] en was in die functie dus nauw betrokken bij de onafhankelijkheid, welke in 1975 zijn beslag kreeg. Hij kent ook de voormalige politieke leiders zoals Arron en Lachmon goed die ondanks de militaire revolutie weer een belangrijke rol spelen.

Regering van Lusinchi houdt vol: geen geld in kas

Staking aan universiteiten Venezuela breidt zich uit

CARACAS — Een oplossing voor de staking door de hoogleraren van de regeringsuniversiteiten in Venezuela lijkt nog niet in zicht. Nagenoeg alle [illegible] activiteiten [illegible] dagen stil.

Aan de staking nemen [illegible] tig [illegible] deel. Elf universiteiten [illegible] onderwijskundig [illegible]. Ondertussen [illegible] een campagne [illegible] hoogleraren [illegible] te brengen [illegible] er van hogerhand [illegible] dat ingaan op de salariseisen van de hoogleraren de inflatie op het [illegible] aan. In een [illegible] Poleo dat [illegible] niet in staat om nieuwe salaris-verhoging toe te staan.

De bewindsman herinnerde er aan dat verleden jaar een soortgelijk conflict zich heeft [illegible]. Om de impasse toen [illegible] werd besloten de honoraria van de hoogleraren met 34 procent te verhogen in vergelijking met wat zij in 1986 kregen. Nu vraagt men een [illegible] 3 procent [illegible] inflatiecijfer [illegible] aantal aanpassingen [illegible] dat men in inkomen met 96,53 vooruitgaat. Een hoogleraar die begint gaat zo 21.300 bolivar verdienen (1.469 dollar per maand tegen de officiële koers) en een gewoon hoogleraar gaat dan 44.256 bolivar oftewel 23.050 dollar [illegible].

Geen [illegible] taalt [illegible] een dergelijk salaris. Aldus president Jaime Lusinchi. Dat zou betekenen [illegible] geld [illegible] ingedekt, zo concludeerde de president.

AFSPRAAK

De voorzitter van de organisatie van hoogleraren, [illegible] Rodriguez, [illegible] zeggen dat [illegible] van de salarissen [illegible] een [illegible]

Haïti stelt opponenten op vrije voeten

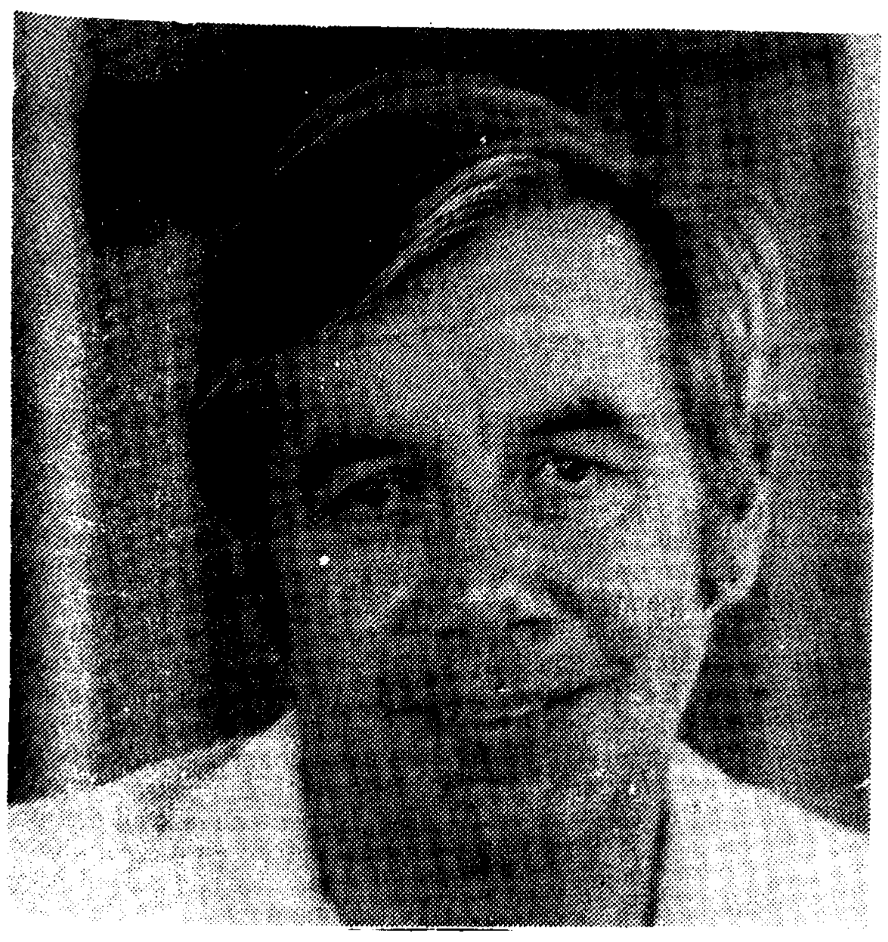
PORT AU PRINCE — De [illegible] [illegible] steld, die waren [illegible] een van hen, Louis Dejoie, [illegible] Dejoie werd voorwaardelijk in vrijheid gesteld. Hij [illegible]

Rechter die Ochoa vrijliet ontslagen in Colombia

[illegible]

YABI DI LIBERTAT EN YUBIA BENDITA VANGEN VERSLAAFDEN OP

Van verslaving naar ontslaving

PIET HUISMAN
...drugs: wereld- probleem...

"WAT WIJ DOEN is slechts een druppeltje op een gloeiende plaat. Je kunt nog wel honderd van deze afkickcentra beginnen en dan nog is dat te weinig." Dat zegt Piet Huisman, leider van Yubia Bendita, één van de twee opvangcentra voor drugsverslaafden die willen afkicken. Die uitspraak schetst duidelijk de drugssituatie op Curaçao. De laatste jaren is het gebruik van verdovende middelen enorm toegenomen. Men hoeft de krant maar open te slaan of men leest dat de Opsporingsdienst hier of daar een inval heeft gedaan, arrestaties heeft verricht en zoveel gram base in beslag heeft genomen. In een informeel gesprek sprak Hermans, chef van de afdeling Verdovende Middelen, over 40.000 mensen die direct of indirect met drugsgebruik van doen hebben.

"Het heeft een kwart eeuw moeten duren voordat men zich op dit eiland bewust is gaan worden van de ernst van dit grote probleem", zegt maatschappelijk werker Edsel Jansen.

Tegen de reus van de verslavingsproblematiek binden twee dwergen zo goed en zo kwaad als het gaat de strijd aan. Yubia Bendita en Yabi di Libertat hebben plaats voor slechts dertig jongens en mannen. Ze helpen verslaafden die echt willen stoppen met drugs, zoeken naar een nieuwe, hoopvolle toekomst. Samen met God, zeggen ze, want alleen God is in staat drugsverslaafden werkelijk vrij te maken. Het geloof speelt dan ook een belangrijke rol in deze twee christelijke opvangcentra.

Een verhaal over de weg van verslaving naar ontslaving.

door JOEL LABADIE

EDSEL JANSEN noemt de tot nog toe geboekte resultaten positief, in die zin dat er meer afgekickten vrij zijn gebleven dan dat er zijn teruggevallen in drugsgebruik.

"ER ZIJN er die de verleiding niet konden weerstaan, maar dat zijn zij die niet willen horen. Na drie maanden willen ze al weg, ze zijn vol zelfvertrouwen en denken dat ze het verder zelf wel kunnen rooien.

PIET HUISMAN: "De resultaten zijn moeilijk te schatten, daar zijn we nog te kort voor bezig. Het komt soms voor dat jongens zodra ze thuis zijn, terugvallen, maar dat ze er na een tijdje toch weer bovenop komen. Overigens moet men beslist niet denken dat wij de oplossing hebben voor het drugsprobleem. Dat probleem is wereldwijd. Wij proberen alleen hen te helpen die vastbesloten zijn dat ze nooit meer met drugs te maken willen hebben."

MET SOMMIGE jongens die vertrokken zijn, bestaat een goed contact en ze komen regelmatig langs. Sommigen zijn zelfs vastbesloten verbonden te blijven aan het afkickcentrum om lotgenoten te begeleiden.

ALLES HANGT van de eigen motivatie en de eigen wil af. Anja Roffel: "Het is beslist niet 'God helpt me, prijs de Heer, ik ben er', zoals sommige mensen nog wel eens willen denken.

Niet iedereen kan zomaar opgenomen worden in het centrum. Voordat iemand toegelaten wordt moet hij een in-take gesprek ondergaan, waarin hem allerlei vragen gesteld worden over zijn verleden, zijn persoonlijke problemen en over wat hij verwacht van de begeleiding. Hieruit moet blijken of men gemotiveerd is. Piet Huisman: "Vaak worden ze door familie gebracht die niets liever heeft dan dat de verslaafde vrijkomt van drugs. Dat is logisch, maar als tijdens het gesprek blijkt dat de jongen zelf niet echt het nut inziet van afkicken, dan blijft er voor ons weinig anders over dan hem weg te sturen."

VAKANTIEOORD

De hulpverleners van Yabi di Libertat denken er net zo over. "Hij moet zover komen dat hij bereid is te erkennen dat hij een probleem heeft en dat hij hulp nodig heeft", zegt Edsel Jansen. Naast maatschappelijk werker bij de A.G.V. is hij een van de drie medewerkers van Yabi di Libertat. Ook dit rehabilitatiecentrum zit vol en heeft een wachtlijst. Jongens die denken dat de afkickcentra een vakantieoord zijn of een tijdelijke verblijfplaats om even uit de problemen weg te zijn, hoeven niet aan te kloppen. Beide instellingen stellen voorop dat de motivatie voor afkicken aanwezig moet zijn; daarmee staat of valt de behandeling.

De vraag is natuurlijk, hoe helpen ze daadwerkelijk iemand van de drugs af, als hij eenmaal de bereidheid heeft om af te kicken.

Concreet vindt de begeleiding plaats op drie terreinen. Eerder in dit artikel wordt de aandacht voor een persoonlijke relatie met God genoemd, daarnaast is er de gespreks- en de arbeids- therapie. Daarin worden de ex verslaafden getraind een regelmatig leven te leiden. Dezelfde discipline die nodig is om — eenmaal uit het centrum — weg te blijven van vrienden en plaatsen die hen in verleiding kunnen brengen weer drugs te gebruiken, is nodig om op tijd uit bed te komen, naar het werk te gaan, gezond te eten en voldoende te slapen.

"De jongens merken zelf dat ze veel baat hebben bij dit leefpatroon. Vroeger liepen ze wezenloos te dwalen over straat en verwaarloosden zichzelf. Laatst stonden ze op de weegschaal: in drie maanden waren er een paar 10 kilo zwaarder geworden. En een 15-jarige jongen die het weer op school wilde proberen, kreeg van zijn onderwijzer te horen: tjonge, wat ben jij veranderd."

In beide centra werken de mannen de hele dag. De begeleiders proberen voor iedereen dat werk te vinden dat hij vroeger deed. Niet alleen zodat ze zich snel thuis voelen, maar ook omdat dat werk hun afleidt van verlangens naar drugs. Bovendien is het waarschijnlijk dat ze bij herintrede in de samenleving een dergelijke baan weer zullen krijgen.

Verscheidene jongens zijn bekwaam in het uitdeuken en spuiten van auto's en hebben een eigen werkplaats op het erf. Bij het landhuis Mount Pleasant wordt een nieuwe kerk gebouwd en iedereen helpt mee beton te storten of te metselen of vericht andere werkzaamheden. Jongens die al enige maanden bij Yabi di Libertat zitten, mogen klusjes opknappen voor buitenstaanders.

ANJA ROFFEL
...motivatie belangrijkste...

THERAPIE

In individuele en groepsgesprekken wordt met de ex verslaafden nagegaan wat de oorzaken van hun verslaving zijn. Bij Stichting Yubia Bendita is dat gedeelte van de therapie in handen van de uit Nederland afkomstige Anja Roffel, die daar reeds enige ervaring met de hulpverlening aan drugsverslaafden opdeed. "Niemand die hier binnenkomt moet dénken dat hij op een stoel kan gaan zitten en dat wij aan hem gaan sjorren en trekken totdat alles weer goed zit. Hij moet zelf meedenken en zelf willen vechten, niet alleen om vrij te komen van de verslaving, maar ook om een nieuw leven op te bouwen als hij weer de samenleving intreedt. Sinds kort praat ik met groepjes van vijf personen. Dan vertel ik wat nodig is om vrij te komen. Per keer kiezen we een terrein waarop veranderingen nodig zijn: het liegen, het omgaan met gevoelens van afwijzing, het zelf een mening durven hebben, het durven dragen van verantwoordelijkheid, relaties leggen èn onderhouden, invulling van de vrije tijd, het scheppen van orde, netheid, zelfdiscipline en het maken van toekomst plannen."

PSYCHISCH

Anja Roffel vervolgt: "Voor hen die dat kenbaar maken, is er ook mogelijkheid om te praten over wat God precies wil. Het is niet de bedoeling ze dit op te dringen. Wat wij willen bereiken is dat ze gaan nadenken over zichzelf zodat ze keuzes kunnen gaan maken om vooruit te komen. In het half jaar dat ze hier zijn moeten we veranderingen zien, zo niet dan moeten ze in ieder geval weg. In een enkel geval mogen ze nog wat langer blijven als het veranderingsproces wat later op gang gekomen is."

Overigens zijn er wel beperkingen aan het professioneel begeleiden. Veel mannen zijn drugs gaan gebruiken om te vluchten voor problemen. Als de drugsverslaving weg is, zijn daar nog steeds die problemen. Als het om een psychisch probleem gaat, achten de hulpverleners zich niet voldoende competent. Bij de in-take gesprekken wordt daarom zo goed mogelijk nagegaan of de achter de drugs liggende psychische problemen, wel toelaten dat de verslaafde in het centrum verblijft. Familieproblemen worden zo goed mogelijk besproken. Anja Roffel van Yubia Bendita is bezig met het opzetten van gespreksgroepen voor moeders en vrouwen van de verslaafden om ook hen in het genezingsproces te betrekken.

VRIJHEID

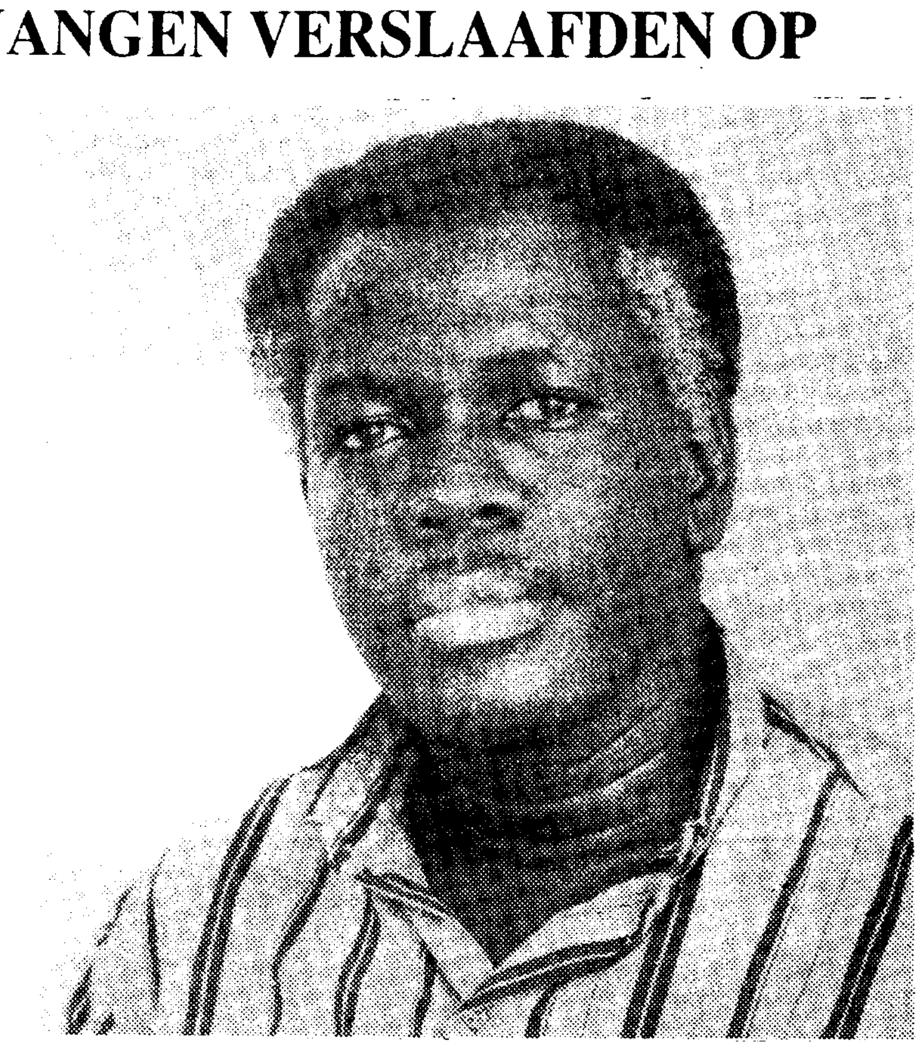
Beide instellingen zeggen dat er geen dwang is in de begeleiding. Edsel Jansen van Yabi di Libertat: "Ze kunnen elk moment weg, je kunt iemand niet tegen zijn wil vasthouden. Een opvangcentrum met een grote omheining heeft geen zin." Wel wordt zoveel mogelijk de negatieve invloed van de buitenwereld tegengegaan. Er wordt geen televisie gekeken, behalve video's met een sterk evangeliserende inslag; er is alleen op zondag mogelijkheid voor familiebezoek en pas na drie maanden bij voldoende vorderingen, mogen de jongens een maal per maand naar huis. Het komt voor dat iemand toch valt voor de verlokkingen van de vrijheid en zich door zijn oude vrienden laat tracteren op een sigaret met base. Een flinke uitbrander en uitsluiting van een aantal onderdelen van het programma volgen dan. Anja Roffel: " Vaak denkt zo'n jongen omdat hij lichamelijk flink opknapt, dat hij ook mentaal sterk in de schoenen staat, maar het blijkt dat gevoelens van 'vanaf nu wordt alles anders, ik kan het aan' geen basis zijn."

IMPROVISEREN

De enige professionele medewerkster van Yubia Bendita heeft soms moeite met het gebrek aan middelen om het afkick- programma een goede opzet te geven. Momenteel worden nieuwkomers geplaatst tussen ex verslaafden die al een aantal maanden bezig zijn. Het is elke keer de vraag of de nieuwkomers meegetrokken worden door de gevorderden of anders om. In Nederland, waar de drugscentra goed functioneren, is de opvang verdeeld over een aantal gescheiden stadia. Nieuwkomers worden eerst intern geplaatst en pas na lange tijd worden ze tewerk gesteld in half-open afdelingen. Op Curaçao, waar de hulp aan verslaafden nog in de kinderschoenen staat, blijft het vooralsnog een kwestie van improviseren. De twee instellingen hebben tot nu toe geen subsidie gekregen van de overheid en moeten rondkomen van giften en van het bijstandsgeld dat de bewoners van het centrum afstaan voor hun huisvesting. Daarmee kan men net rondkomen en er blijft nauwelijks geld over voor uitbreiding van het project.

UITBREIDING

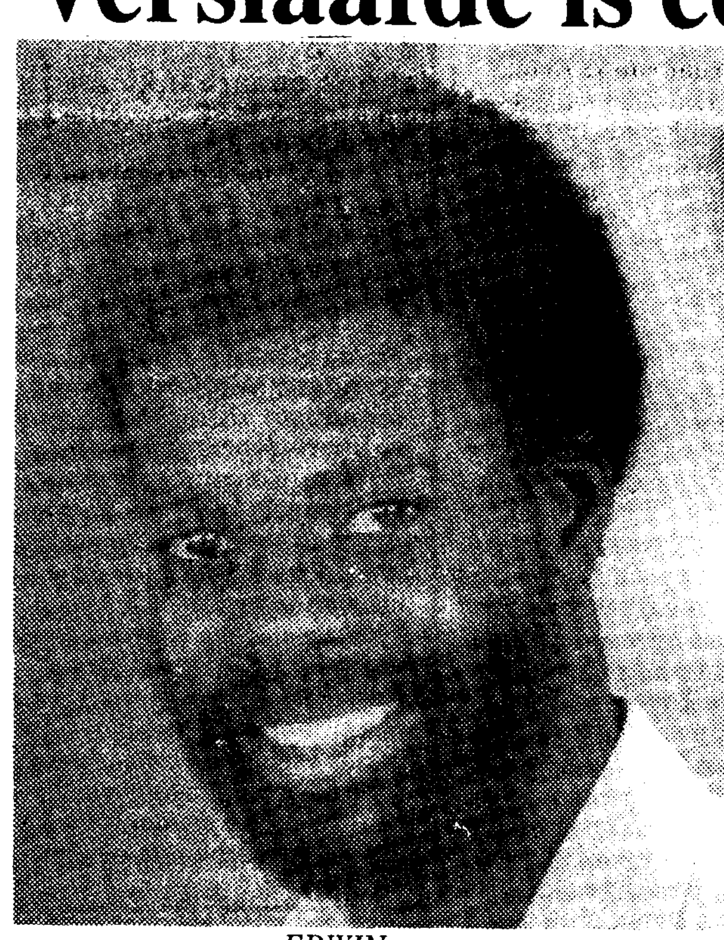
Dàt uitbreiding nodig is staat als een paal boven water. Om aan de grote vraag naar opvang te voldoen zou de behuizing groter moeten worden. Yabi di Libertat heeft op dit moment een huis op Tera Kora met vier kamers, wat niet bepaald ruim is. De leider van het centrum, de Puertoricaan Angel Lozada, heeft zijn oog laten vallen op een stuk grond van ongeveer 7000 vierkante meter. Op de vruchtbare grond is ruimte voor landbouw en veeteelt, maar er zou dan ook ruimte zijn voor een werkplaats voor houtbewerking en automontage. De jongens kunnen dan tijdens hun arbeidstherapie nieuwe technieken leren, zodat ze als ze het centrum verlaten het gevoel hebben iets geleerd te hebben.

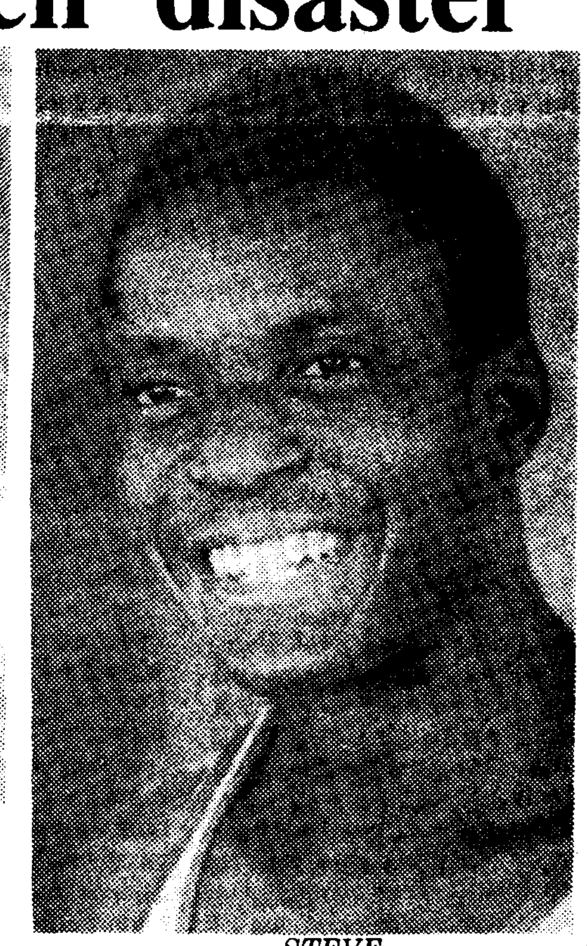
EDSEL JANSEN
...geloven én werken...

Alle hulp die de instellingen kunnen krijgen is welkom, want de overheid geeft geen steun. Edsel Jansen: "Dat komt omdat de overheid het drugsprobleem nog niet voldoende serieus heeft genomen. In de jaren zestig toen het roken van marihuana bekendheid kreeg is er niets aan informatie- verstrekking over drugsverslaving gedaan. De ernst van de zaak is pas doorgedrongen met de komst van base. Nu komt er eindelijk beweging in de zaak."

Het leven van een verslaafde is een 'disaster'

ERWIN
...een 'net' leven...

STEVE
...ik voel mij nieuw...

ERWIN EN STEVE zullen beiden zes maanden in het afkickcentrum blijven, alhoewel Steve laat merken dat hij best wel wat langer zou willen blijven om andere ex- verslaafden te helpen in hun ontwenningsperiode. De jongens wonen met nog ongeveer vijftien jongens in een bijgebouw van het landhuis Mount Pleasant. Ze slapen samen, eten samen, werken samen en volgen samen bijbelstudies. Op de vraag of het geloof niet tè veel aandacht krijgt in de begeleiding, antwoordt Piet Huisman: "We verplichten niemand te geloven. Iedereen die bij ons aanklopt om hulp weet wat onze grondslag is. Men komt hier om af te kicken, maar daarvoor steunt men op ons, mensen. Op wie steunen ze als ze weer de maatschappij in gaan? Stel dat ze niet meteen werk kunnen vinden, dan beginnen de problemen zich opnieuw op te stapelen. Wij wijzen hen op de bijbel en hoe God hun kan helpen, ook als ze alleen staan."

"HET LIGT NU gelukkig achter me, maar vroeger had ik een leven zonder hoop. Ik rende alleen maar achter de drugs aan. Het spookte 24 uur per dag door mijn hoofd: DRUGS! DRUGS! DRUGS! Ik haalde altijd mijn geld op van de bijstand en het eerste wat in mij opkwam was een verlangen naar dat spul.

Zelfs het kostgeld voor mijn moeder gebruikte ik, zodat ik bij vrienden geld moest lenen om haar toch te kunnen betalen. Dan ontmoet je een vriend die een plek weet waar je, zonder dat iemand het merkt, makkelijk 500 gulden kan stelen. Je werkt mee en nog die avond hoor je op de radio dat onbekenden 500 gulden hebben gestolen en het doet je weinig. Dat leven van een verslaafde was gewoon één groot 'disaster'."

NIEUW

"Toen ik zo in de problemen zat, klopte ik aan bij Yubia Bendita. Na een gesprek zeiden ze dat ik de volgende dag nog eens terug moest komen. Ik protesteerde toen. Ik zei dat ik niet meer terug kòn en dat ik desnoods buiten voor de poort zou blijven slapen tot de volgende dag, zo vastbesloten was ik. Diezelfde dag hebben ze een plek voor mij vrij kunnen maken en nu zit ik al vier maanden hier. Als je me vraagt hoe ik me nu voel, zou ik zeggen 'I feel saved'. Ik wist dat er een God bestond, maar nu weet ik dat Hij je kan vrij maken van verslaving aan drugs. Eh...ik voel me nieuw."

LIEGEN

Dat is het verhaal van Steve. Hij is 29 jaar. Twee jaar geleden begon hij drugs te gebruiken. "Eerst was het voor mijn plezier, weet je. Ik kon 200 gulden in mijn zak hebben en slechts 25 gulden uitgeven voor wat base. Later begon ik er meer geld aan uit te geven. De laatste tien maanden was ik sterk aan de drugs. Eigenlijk zou ik er niet om mogen lachen maar als ik terugkijk... Al dat liegen om aan geld te komen, alle trucjes die je verzint om uit de problemen te komen. Je vraagt tien gulden voor de Chinees, maar in plaats van eten, koop je base voor het geld."

KAPOT

Erwin is nog maar een maand in het afkickcentrum. Sinds 24 december woont hij op het terrein van het oude landhuis dat toebehoord aan de stichting Yubia Bendita. Hij is dertig jaar en begon twee jaar geleden met drugs. "Marihuana kende ik al, maar base, dat is wat je kapot maakt. Het neemt je vlees weg van je botten, het maakt je zenuwachtig, het maakt je mensenschuw, je verliest er je eetlust van en je gaat liegen om aan geld te komen. Iemand die gebruikt, liegt altijd. En je raakt er in verstrikt."

"Ik ben nog niet zo lang hier, maar ik heb nu al zoveel dingen geleerd waarvan ik niets wist. Ik heb geleerd dat het mogelijk is God te kennen, en mijzelf en ik weet nu wat een 'net' leven is. Ik heb vaak geprobeerd met drugs te stoppen. Maar zelfs met hulp van vrienden of familie is het me niet gelukt. Hier heb ik de hoop gekregen dat het zal lukken, voorheen had ik die hoop niet."

VANAF ZONDAG EXPOSITIE IN GALLERY 86

'Curaçao' komt tot uiting in keramiek van Karin Wijnand

KARIN ELLEN WIJNAND werd in 1959 te Amsterdam geboren. Haar kunstopleiding volgde zij in Engeland aan de North Staffordshire Plytechnic waar zij na vier jaar haar B.A.Hon(s) Design behaalde.,

In Nederland teruggekeerd werkte zij een half jaar in het keramisch werkcentrum te Heusden, een gesubsidieerd centrum waar talentvolle kunstenaars die pas afgestudeerd zijn een kans krijgen. Vervolgens huurde zij in Amsterdam een kunstatelier, waarbij zij twee keer in de week werkte in het kunstenaars- collectief in de Voetboog en in de avonduren les gaf bij de Culturele Stichting in Ouderkerk aan de Amstel.

Daarna woonde zij in Utrecht waar zij een eigen zaak had, annex keramiek studio, een zaak met een vaste collectie, maar waar het ook mogelijk was werk op bestelling te laten maken. Nu Karin op Curaçao woont, heeft zij een eigen atelier aan de Schalieweg. In februari begint zij met lesgeven aan de Akademia di Arte aan de Roodeweg.

Karin Wijnand exposeerde onder andere in: Gallery Desko in België, Rosenthal Gallery in Keulen, Prinsessehof in Leeuwarden, Gallery 'De Vier Linden' in Asperen en Gallery 'Gerard Lagerman' in Amsterdam.

door NEL CASIMIRI

KARIN ELLEN WIJNAND
...keramiste...

VANAF ZONDAG 24 JANUARI 1988 zal Karin Wijnand haar aquarellen en keramiek exposeren in Gallery 86 in Punda. Haar aquarellen bestaande uit collages van papier met aquarel, een soort gemengde techniek dus, zijn te verdelen in drie series. De eerste omvat een zevental werken van het joodse kerkhof Beth Hayim te Bleinheim.

Karin vertelt hoe ze in eerste instantie alleen de graven zag met de verwoestende invloed van de erosie. Die graven tekende ze en tekende ze weer en terwijl ze tekende, ging ze die graven steeds meer abstraheren, zodat uiteindelijk slechts de vormen en de kleuren overbleven. Later pas viel haar het contrast op van de stilte der begraafplaats met de drukke werkzaamheden van de Isla. Dat contrast komt tot uiting in de mooiste aquarel van de reeks. Alsof ze naar die climax toe werkte. De opening van de expositie zal, juist in verband met deze collages, verricht worden door rabbi A.L. Peller op zondagmiddag om vijf uur.

KERAMISTE

De andere collages zijn gemaakt naar aanleiding van wandelingen door de tropische wouden van Amerika. Uit de overdaad aan groen zocht ze de bamboestengels en daar richtte ze haar aandacht op. De zachte groentinten van de papyrusplant vond ze tenslotte in haar eigen huis op Curaçao.

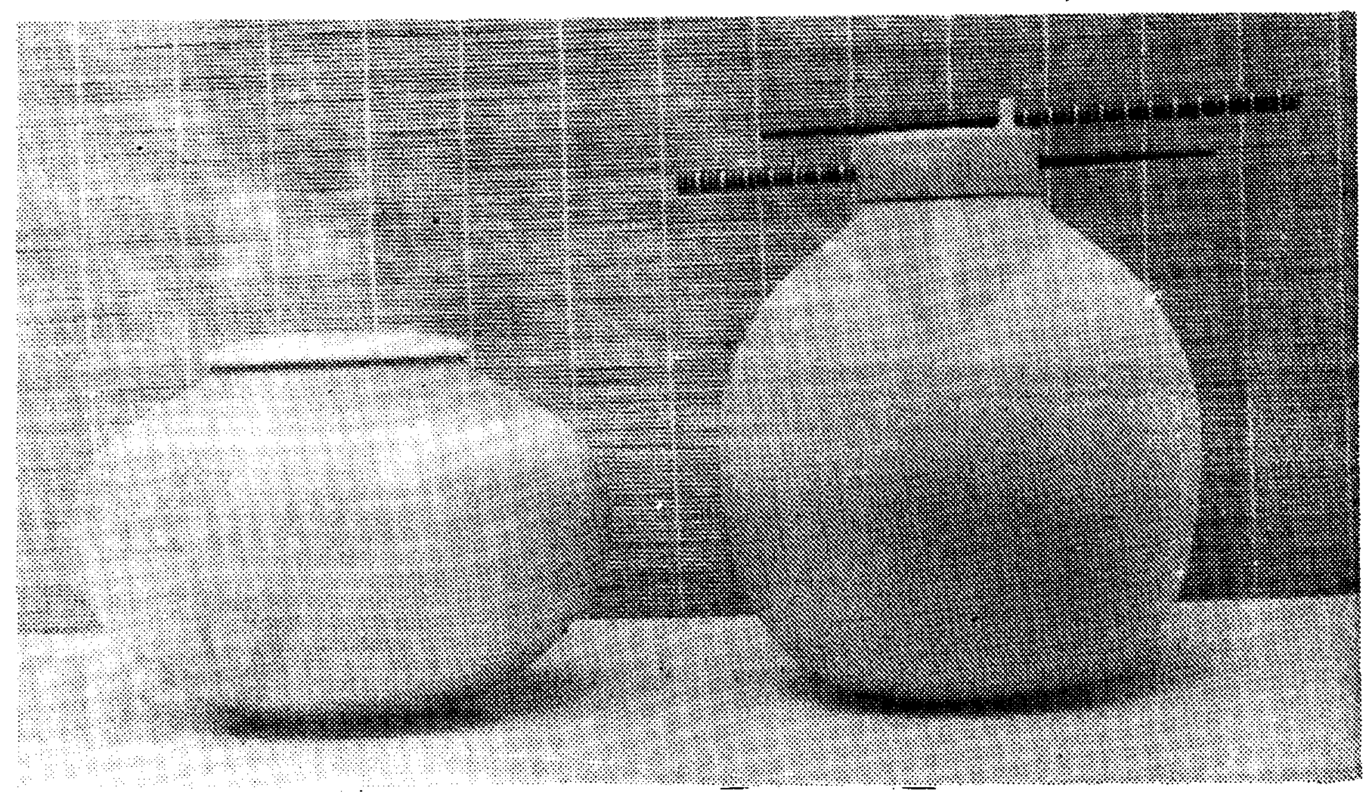
Karin Wijnand is echter in de eerste plaats keramiste en de nadruk van de expositie ligt dan ook op haar keramisch werk. Ook dat is beïnvloed door haar verblijf op Curaçao. Karin wees hierbij als voorbeeld naar de rij palmen die voor het gebouw van de Citco aan de Schottegatweg staan: "Die stammen, die vormen, die ringen met al die kleuren".

Ze maakt eerst vazen in de vorm van de palmstammen en daaruit groeiden haar bolpotten met deksels die nu op de expositie staan. Die bolpotten zijn versierd, geslipt, met ringen in vele tere kleuren. Naast deze 'palm'-potten staan er ook andere potten en vazen en schalen, geglazuurd of ook geslipt.

VERSIERING

Slippen is een kleurmethode waarbij de kleurstof, gevormd door het oxyde met water te mengen en te zeven, opgebracht wordt om het werk daarna zeer heet te bakken tot steengoed. De potten en wandborden hebben veelal naast de eigen vorm een extra versiering meegekregen in de vorm van losse ringen of een soort pijlen van steen of een ander materiaal, die door het aardewerk heen steken. Daardoor zijn de potten in de eerste plaats sier- voorwerpen en geen gebruiks- voorwerpen geworden. Deze vorm van moderne keramiek is in Nederland nog maar pas geleden in opkomst geraakt. In België, maar vooral in Engeland en Amerika, is hij al veel langer bekend en ook veel breder in gebruik geraakt.

Tenslotte liggen er op de expositie verschillende sieraden van keramiek, die Karin gemaakt heeft. Daarbij vallen de kettingen het meest op.

...enkele werkstukken van KARIN ELLEN WIJNAND...

SIERADEN

Het maken van deze sieraden vormt voor de kunstenares een rustpunt tijdens haar werk. Als ze niet verder kan met haar vazen en schalen, wendt zij zich tot de sieraden. Door met de vormen te spelen doet ze weer ideeën op die ze gebruikt voor haar andere werk. Voor de kettingen maakt ze naast de klei ook gebruik van materiaal dat ze op Curaçao vindt, zoals schelpen. Op een effen blouse of truitje zullen ze prachtig staan, maar ze zijn wel breekbaar en moeten voorzichtig behandeld worden. Karin maakte daarom bij elke ketting een eigen pot om hem in op te bergen, passend in vorm en kleur.

MOEDER

Twee aquarellen, die in Gallery 86 te bezichtigen zijn, vallen wat kleur en stijl betreft er helemaal buiten. Het zijn vissen en schelpen die niet door Karin Wijnand, maar door haar moeder Nettie Wijnand geschilderd zijn. Karin is door haar moeder geïnspireerd de kunstrichting uit te gaan en het is één van haar liefste wensen nog eens samen met haar moeder te exposeren. Deze aquarellen heeft haar moeder weliswaar in Saudiarabië geschilderd, maar door het vissen-schelpen- thema passen ze volgens Karin toch ook bij het eiland Curaçao en daarom kon haar wens voor een deel in vervulling gaan.

De expositie van Karin en Nettie Wijnand zal gedurende drie weken te bezichtigen zijn.

Lichtend Pad en cocaïnehandelaren

**Leden van de fanatieke guerilla- beweging Lichtend Pad onderwijzen nieuwe recruten.*

TOCACHE — Maoïstische guerrilla-strijders hebben onlangs tenminste vijftig Peruaanse boeren vermoord en hun huizen in brand gestoken. De situatie in het centrale Andesgebergte is ernstig verslechterd sinds de guerrilla- beweging 'Lichtend Pad' ('Sendero Luminoso') vorig jaar een dodelijk verbond is aangegaan met cocaïne- handelaren.

Het 'Lichtend Pad' begon in 1980 op het platteland van de hooggelegen Peruaanse provincie Ayacucho met een guerrilla om de regering van Perú ten val te brengen en een boeren- en arbeidersstaat op basis van de ideeën van Mao Zeong in te stellen. Sindsdien heeft het geweld zich door de bergen verspreid naar de steden aan de kust en nu ook naar de jungle. In zeven jaar zijn daarbij al meer dan tienduizend mensen om het leven gekomen.

AANHANG

De guerrilla- strijders hebben ontdekt dat ze gemakkelijk steun kunnen winnen als ze zich voordoen als de beschermers van de cocaboeren, die boos zijn op de regering vanwege de campagne voor de vernietiging van de coca. Aanhang heeft de guerrilla-beweging zich ook verworven door gewapende burgerwachten onder de cocaboeren in te stellen, die met succes een hogere prijs bij de drugshandelaren afdwingen.

De weelderige groene heuvels bij Tocache, een afgelegen grensplaats in de hooggelegen jungle van Perú, bieden een uitstekende schuilplaats voor verbouw en smokkel van cocaïne. In het bovendal van de rivier de Huallaga wordt de meeste coca ter wereld verbouwd.

Verarmde landarbeiders, die sinds de jaren zeventig naar het dal kwamen, maken in primitieve fabriekjes een soort deeg van de cocabladeren. De plaatselijke drugshandelaren kopen de pasta op en verkopen die aan Colombianen, die met kleine vliegtuigjes arriveren op een van de tientallen landingsbanen in het dal. In Colombia wordt de pasta door internationale drugsbendes verwerkt tot pure cocaïne, die vervolgens naar de VS en naar Europa wordt gesmokkeld.

LANDINGSRECHTEN

In gebieden waar het 'Lichtend Pad' het voor het zeggen heeft, moeten drugshandelaren aan de rebellen volgens de politie 5.500 tot 7.500 gulden betalen aan 'landingsrechten' voor iedere vliegtuig- lading cocapasta. Na de komst van een 1.500 man sterke politiemacht is het aantal vluchten in de onmiddellijke omgeving afgenomen, maar de bases zijn simpelweg dieper de jungle in verplaatst.

WAPENS

Volgens experts van de Peruaanse anti-terreur- brigade heeft het 'Lichtend Pad' goed geboerd bij de drugshandel en een indrukwekkend arsenaal moderne wapens kunnen aanleggen. Geschat wordt dat de guerrilla- strijders na slechts een paar maanden al 130 miljoen gulden hebben verdiend.

Om de hegemonie in het dal te veroveren moest het 'Lichtend Pad' onder meer de strijd aanbinden met een andere guerrilla- beweging, de pro-Cubaanse Tupac Amaru Revolutionaire Beweging. Moordpartijen onder gewone boeren doen zich voor als die ervan worden verdacht deel te nemen aan de burgerwachten, die zijn opgericht om zich tegen de guerrilla te beschermen.

De snel stromende, modderige Huallaga wordt dan ook wel 'het grootste kerkhof van het dal' genoemd. Het afgelopen jaar is vrijwel geen dag voorbij gegaan of er werd wel een met kogels doorzeefd lijk meegespoeld met het rivierwater. Ook langs de belangrijkste weg door het dal liggen vaak lijken.

De guerrilla- strijders stelden 'vertegenwoordigers' aan, die de belastingen moeten innen en zorg moeten dragen voor de belangrijkste openbare voorzieningen, zoals elektriciteit en water. Het 'Lichtend Pad' heeft ook de discotheken gesloten, de prostituées verjaagd en overspel en homoseksualiteit verboden.

ETHIEK

Die strikte ethiek houdt ook een verbod in op het roken van sigaretten met half- geraffineerde cocaïne, waar de inwoners van de coca- producerende landen in de Andes steeds meer aan verslaafd raken. "De produktie wordt geautoriseerd en beschermd als het voor de VS is. Maar als ze merken dat jij pasta gebruikt, maken ze je dood", aldus de leider van een bond van coca- verbouwers.

Michels: Dat ik niet naar Ajax ga, heeft met èèn man te maken

DEN HAAG — Bondscoach Rinus Michels heeft in een tamelijk openhartige bui uitgelegd waarom hij niet naar Ajax gaat en wat hij vindt van het standpunt van Johan Cruijf die er is vertrokken. Ook onthulde hij waarom de oud Ajax-linksbuiten Piet Keizer nu al bijna veertien jaar niet meer tegen hem spreekt, terwijl hij verder uitgebreid stil stond bij de favorieten voor het komende Europees kampioenschap voor landenteams in de Bondsrepubliek Duitsland.

Michels gooide onverwacht de remmen los op verzoek van het Genootschap van hoofd- redacteuren, dat nu óók weet waarom het Nederlands elftal in 1974 geen wereldkampioen is geworden. "Cruijff", vertelde Michels na de lunch in Nieuwspoort in Den Haag, "Cruijff was in de finale tegen de Bondsrepubliek Duitsland mentaal niet in optimale conditie. Hij had veel te veel privé- problemen aan zijn hoofd. Dat beetje méér dat Beckenbauer en Müller als Duitse sterren in die laatste wedstrijd wèl konden opbrengen, ontbrak de onze. En dat luistert nauw in een elftal, waar Cruijff een doorslaggevende rol speelde".

Welke zorgen Johan Cruijff parten speelden, liet hij in het midden, "maar in het hotel waar we sliepen", zei hij, "was plotseling óók een verslaggever van Bild Zeitung. Hij was binnengelaten door de zoon van de eigenaar en dat is de reden", week Michels uit, "dat wij dit jaar in géén geval in Hiltrup zullen logeren. Daar ben ik dan héél principieel in".

Bekend is dat Bild kort voor de finale tegen de Bondsrepubliek Duitsland een artikel afdrukte, waarin Cruijff in verband werd gebracht met een zwembadschandaal waarbij Sekt (een Duitse mousserende wijn), drie andere Nederlands elftalspelers en een naakt meisje hoofdrollen zouden hebben gespeeld. Op de vraag van één van de aanwezigen na afloop van de spreekbeurt van Michels in Nieuwspoort of Bild Zeitung nu de schuldige is van het feit, dat Nederland destijds in 1974 de wereldtitel verspeelde, lachte hij: "En dat bedoel ik nu altijd als ik zeg, dat sport- journalisten het randgebeuren gaan kleuren".

Rinus Michels zal onder de huidige omstandigheden niet de opvolger van Johan Cruijff bij Ajax worden. "Dat heeft", zei hij, "niks met Cruijff te maken, niks met Ajax, maar alles met één man en dat is de man die óók in het bestuur betaald voetbal zit van de KNVB".

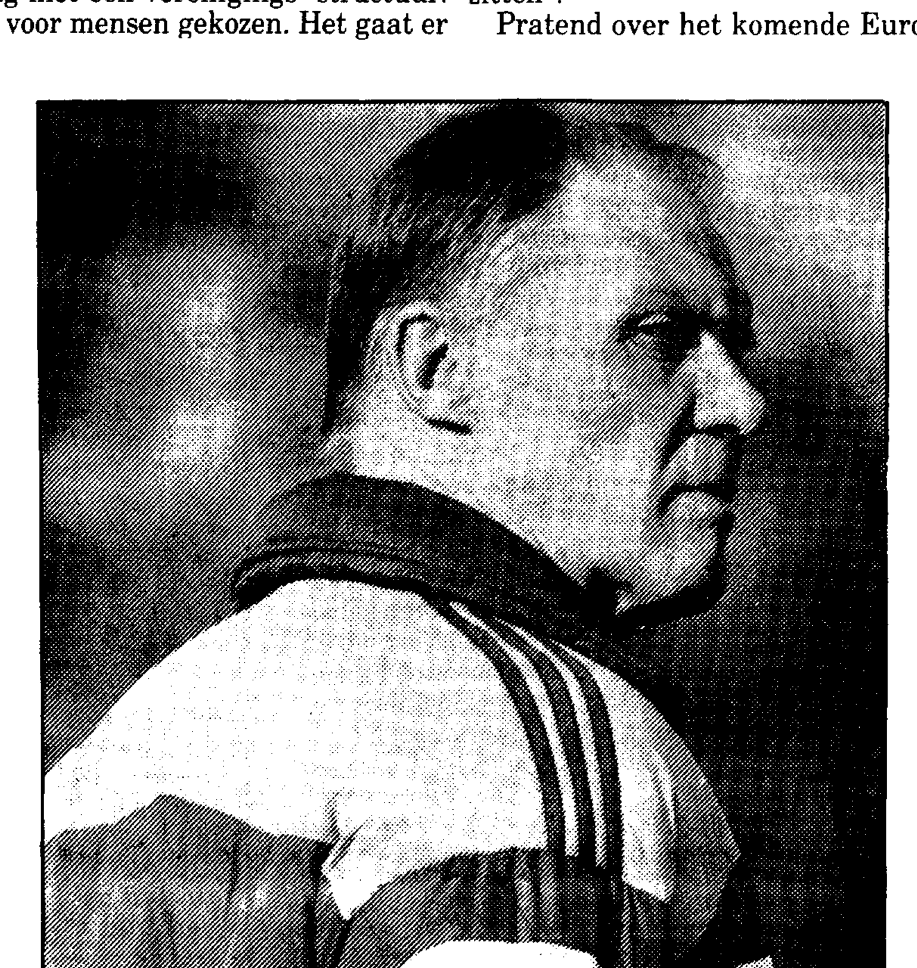
Michels bedoelde hiermee Ajax- voorzitter Ton Harmsen met wie hij óók in bondskringen geen eieren meer deelt en voor wie hij halverwege vorig jaar wilde uitwijken naar PSV.

Opmerkelijk was dat Michels zich kon vinden in de beslissing van Johan Cruijff om Ajax tussentijds te verlaten. "Ik merk zelf óóK bij bestuursleden een gebrek aan werkelijk inzicht in de problematiek van ons werk. Daar gaan ze volledig aan voorbij. Ze voelen ze niet, die problemen. Bij sponsors is dat nòg erger. Die staan aan een buffet en die staan daar te werken. Ik kom weleens per ongeluk voor de wedstrijd in zo'n zaal waar zo'n buffet staat, en dan weet ik één ding héél zeker: hier voel ik me niet op mijn gemak. Die mensen begrijpen niets van mijn spanningsveld".

Oneens was Michels het met Cruijff inzake diens poging om directeur Arie van Eijden te desavoueren. "Cruijff haalde de hele structuur bij Ajax uit zijn verband en daar ben ik het niet mee eens. Ik vind als je je ergert, dan moet je je klacht neerleggen. Ajax is geen bv. Ajax is een vereniging met een verenigings- structuur. Er is voor mensen gekozen. Het gaat er om: hoeveel macht krijg ik? In zo'n procedure- spel om macht gaat veel te veel tijd zitten".

Pratend over het komende Europese voetbal- kampioenschap in de Bondsrepubliek Duitsland pauzeerde Michels nog even bij Piet Keizer. "Die praat al veertien jaar niet tegen me en ik niet met hem. Dat komt omdat hij nooit begrepen heeft waarom ik hem in de finale tegen de Bondsrepubliek Duitsland op de bank liet zitten en voor René van der Kerkhof koos. Maar ik moest een speler hebben, die zich als een querulant zou bewegen binnen het strafschop- gebied van de Duitsers. Geen spits die van achteren kwam".

"Het probleem was altijd dat ik Keizer min of meer op die finale had voorbereid. Ik was op hem toegestapt en ik had gezegd, 'Piet, ik heb je na de eerste wedstrijd gepasseerd, ik vond dat Rensenbrink beter paste bij Cruijff dan jij, daarna heb je de handdoek gegooid en in dit hotel niet meer geleefd als een prof, maar je ziet het: Rensenbrink is gepasseerd, zorg dat je weer in conditie komt'. Maar in de rust dacht ik er toch weer heel anders over. Als je op dat niveau speelt, gaat het om details. Sindsdien zegt Keizer nog steeds dat ik wat tegen hem had. Dat had ik wel, maar dat was niet de reden".

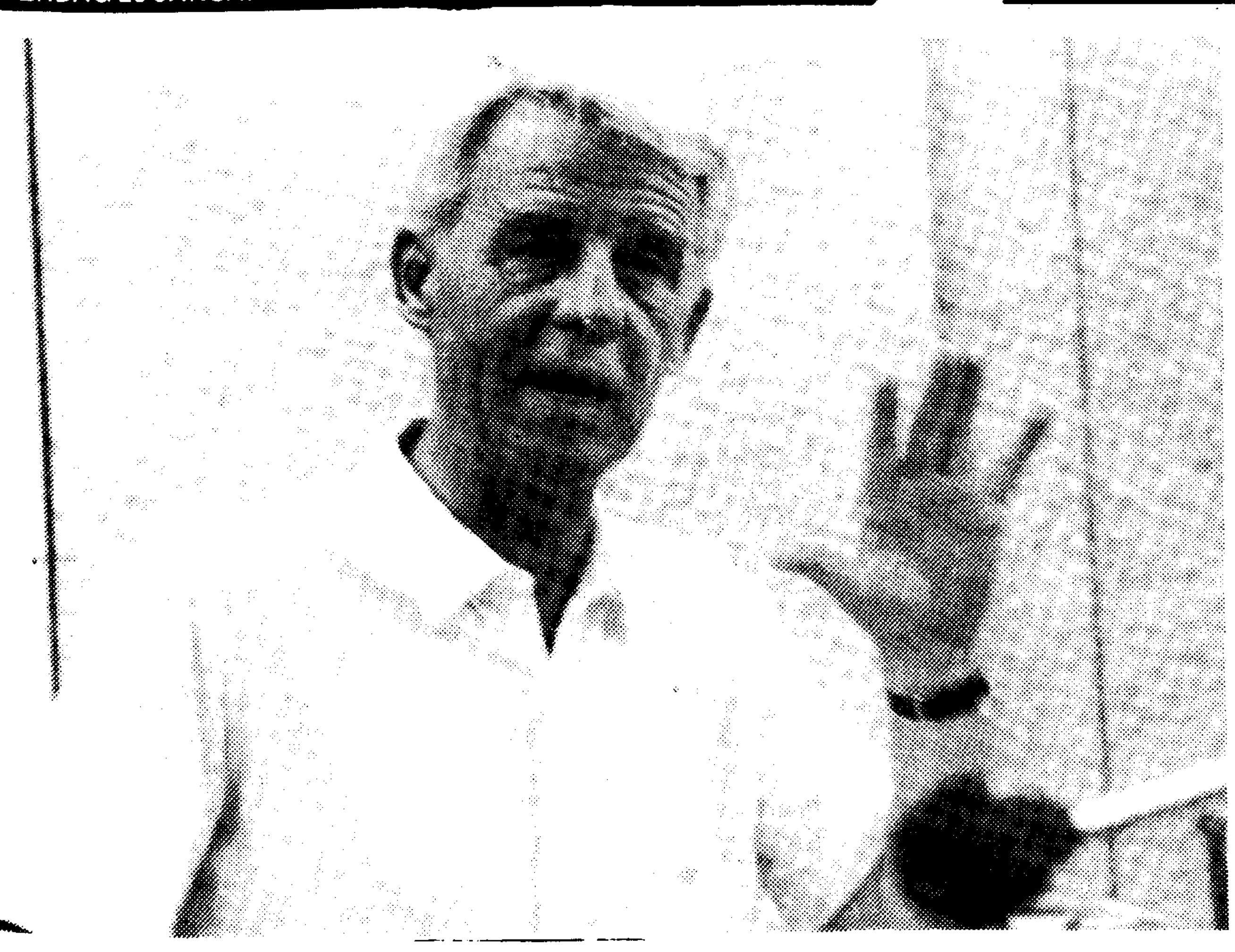
RINUS MICHELS
..."Piet Keizer praat al veertien jaar niet tegen me en ik niet tegen hem"...

Criterium voor de samenwerking met de pers vindt Michels het respect dat hij wil ondervinden voor zijn vak en werk. "Is dat er niet, dan praat ik niet meer met die sportjournalist. Zo zit ik in elkaar. Verder behandel ik de pers professioneel, al zeg ik 't zelf. Leuk vind ik de samenkomsten niet, maar ik doe het. De klacht van de trainers is dat sport- journalisten vaak subjectief zijn, dat voert de boventoon. Ze willen scoren. In die drift gaan ze meer en meer de berichten kleuren. Ook de taal die ze gebruiken, is van een overtreffende trap", waarna hij alleen zijn collega- trainers geen leken noemde. "Halve wetenschap is de ergste wetenschap die er is. Hoe minder een sportjournalist weet hoe beter".

In Italië en Spanje ziet bondscoach Michels de favorieten voor de komende zomer te behalen Europese titel, want die komen naar zijn zeggen niet om te voetballen, maar om te winnen. "Elke wedstrijd is een finale voor die mannen". Hij prees ook de manier waarop in die landen gespeeld wordt om het nationale clubkampioenschap en riep vergelijkenderwijs dat Nederland maar een padvinders- competitie heeft. Bovendien noemde hij groep A de sterkste groep, omdat de Westduitsers de beste vechters zijn.

Nadenkend over de groep, waarin Nederland zijn kunsten moet vertonen, twijfelde Michels aan de constante mentale krachten van de Russen, die hij in Mexico het vermogen had zien missen om negentig minuten scherp te zijn. "De Russen hebben het mooiste positiespel, maar zijn slordig in hun details. De Engelsen niet, maar die hebben weer een hekel aan strategie. En de Ieren kunnen vrij-uit spelen en dat kan brokken kosten. Gelukkig zijn wij het laatst aan de beurt".

Ten aanzien van zijn eigen elftal gokte hij op Ruud Gullit als de ster, op verder "het collectief denken en dat moet Van Basten ook weer leren" en zo weinig mogelijk faalangst ten gevolge van krachten van buitenaf. "We hebben in 1974 ondervonden wat het betekent wanneer iemand kwetsbaar wordt. Van Breukelen werd dat vorig jaar óók vanwege de voortdurende artikelen over Menzo, die als een zwarte schaduw zijn leven ging beheersen. Dat zijn allemaal krachten van buitenaf. Daarom ben ik tegenover de sportpers altijd zo op mijn qui-vive".

PROF. DR L.J. MENGES
...pijn- deskundige...

PROFESSOR DOCTOR L.J. MENGES is hoogleraar medische psychologie aan de faculteit der Geneeskunde van de Vrije Universiteit te Amsterdam. Tijdens de drie weken vakantie die hij op Curaçao doorbracht, kon de hoogleraar het niet laten om de Universiteit van de Nederlandse Antillen te bezoeken. Afgelopen maandag gaf hij in een goedgevulde collegezaal van de UNA een lezing van een uur over de psychologische aspecten van pijn.

AMĪGOE'S Napa publiceert vandaag een bewerkte versie van die lezing. De inhoud van het artikel komt grotendeels overeen met hetgeen de professor heeft gezegd. De bewerker heeft echter de vrijheid genomen hier en daar wat verfraaiïngen aan te brengen, zonder daarbij de essentie van het verhaal van prof. Menges aan te tasten. In zijn lezing stelde hij voorop dat alles wat hij zei, geënt was op de Nederlandse situatie en dat hij zich niet bevoegd achtte te spreken over wat er vanuit de Curaçaose optiek over het onderwerp pijn te zeggen valt.

Veel oorzaken van chronische pijn liggen in de toekomst

NA DE TWEEDE WERELDOORLOG is er in het Westen sprake van een sterke toename van het aantal klachten over chronische pijn. Door verandering in leefwijze verkeert de mens over het algemeen in een slechte conditie om pijn en lijden te verdragen. Uit historisch onderzoek valt op te maken dat men vroeger meer pijn kon verdragen. Niet alleen pijn veroorzaakt door ziekte, maar ook operatiepijnen.

Moeten wij vandaag de dag een verdoving ondergaan voor een tandwortel- operatie, vroeger trok de barbier met een medische aanleg of de rondreizend geneesheer en plein publique een rotte kies zonder narcose uit. De lijfarts van Napoleon vertelt van een officier van La Grande Armée die aan het Russisch front zijn arm verloor. De arme man werd, in een vrieskou van dertig graden onder nul, volgegoten met alcohol voordat zijn arm geamputeerd werd. Na de operatie stond de man op en voegde zich weer bij zijn manschappen in de vuurlinie.

Pijn wordt op verschillende manieren beleefd. De een lijdt, maar geeft geen kik en noemt alle uitingen van pijn aanstelleritus, de ander jammert hartverscheurend en wordt kleinzerig genoemd. Toch mag daar niet te gauw een waardeoordeel over uitgesproken worden. Hoe iemand al dan niet uiting geeft aan het zich lichamelijk of psychisch onwel voelen wordt vaak bepaald door de groep en de cultuur waartoe het pijn-lijdende individu behoort. Onderzoek in het multi-etnische Amerika wees uit dat Ieren bereid zijn stoïcijns de kaken op elkaar te klemmen als de arts maar kan beloven dat ze na de behandeling weer aan het werk kunnen. Italianen daarentegen gebaren expressief met armen en benen als het 'auw' doet. En joodse Amerikanen denken in de trant van: hoe meer deskundigen rond het bed, hoe beter.

LANDKAART

In Nederland, dat met de komst van veel buitenlanders, langzamerhand ook multi- cultureel aan het worden is, doet zich iets dergelijks voor. Tijdens een doktersbezoek is de Nederlander in staat om door middel van een route- beschrijving dood- ernstig aan de dokter uit te leggen hoe de pijn 's ochtends achter zijn linkeroorlel begint, vervolgens in pijnscheuten zich verplaatst naar het bovenste puntje van de schedel, om uiteindelijk tegen het avondeten, van de rechterkaak via de hals uit te stralen naar de schouder. Een hele landkaart wordt het.

Schilderachtige taferelen ontstaan ook als een Marokkaan bij de huisarts komt en met de beweging van een molenwiek gebaart dat het overal pijn doet. Grote verwarring ontstaat als de arts de plek van de pijn tracht te lokaliseren en de patiënt, die het gevoel van pijn in zijn hele wezen ervaart, daar op de door zijn cultuur aangeleerde wijze uiting aan geeft. Een etno- medische opleiding waar aandacht is voor de cultuurverschillen die tot uiting komen in de behandelkamer, zou op zich een interessant project kunnen zijn.

Hoe dan ook, een arts moet altijd voorzichtig zijn een waardeoordeel uit te spreken over de pijnbeleving van een ander. De kans is groot dat hij vanuit de eigen cultuur oordeelt.

FANTOOMPIJN

Een ander aspect waarmee een dokter rekening moet houden als hij een diagnose stelt, is dat de ene mens vaak niet in staat zal zijn te voelen wat de ander voelt. Aangezien ook een arts doorgaans een mens is, mag hij er van uitgaan dat ook hij een situatie wel eens verkeerd inschat. Een bizar staaltje daarvan is het verhaal van een patiënt met fantoompijn. Van fantoompijn is sprake als iemand last heeft van pijn in een lichaamsdeel dat er niet meer is.

Een man wiens been vrij dicht bij de romp geamputeerd was, had last van irritatie aan de voet die niet bestond. De therapeut voerde massages uit op het bestaande been om de gespannenheid van de patiënt te verminderen. Geen resultaat. Totdat per ongeluk de niet bestaande voet gemasseerd werd. De behandeling hielp...

Hieruit blijkt dat pijn waarvan men zich niet kan indenken dat zij bestaat, toch wezenlijk aanwezig is. De arts hoort daar rekening mee te houden.

DRIE ASPECTEN

Aan de beleving van pijn zou men drie kanten kunnen ontdekken. Allereerst is er de somatische of lichamelijke kant van pijn. Als een arm in de kreukels ligt na een ongeluk, dan voel je dat heel duidelijk. Het lichaam reageert daarop, je krijgt koorts en je voelt je lamlendig.

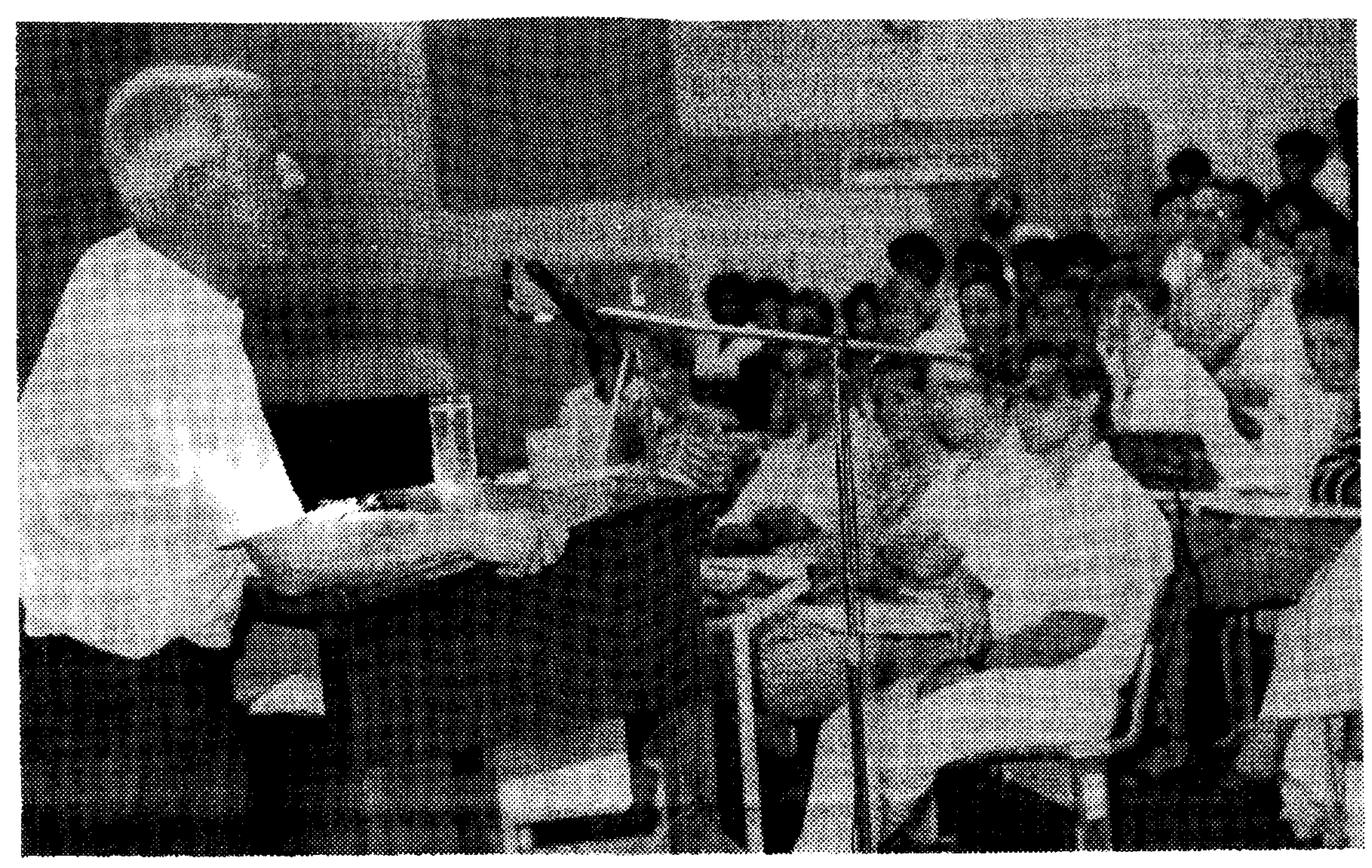
Tweede aspect is de affectieve of de gevoelsmatige kant van pijn. Pijn kan gepaard gaan met gevoelens van angst, agressie en depressie. Vooral bij lijders aan chronische pijnen overheerst de affectieve kant. Gedeprimeerdheid heeft er mee te maken. Bij een onderzoek onder psychiatrische patiënten die kampten met depressie, bleek vijftig procent altijd pijn te hebben. Aan de andere kant is gebleken dat middelen die depressie bestrijden, tevens pijnen verminderen.

Het komt ook voor dat mensen die net in een dal van hun leven zitten — met andere woorden een depressie doormaken — later gaan lijden aan chronische aandoeningen. De combinatie van bijvoorbeeld het overlijden van de partner en juist in die periode zelf een ziekenhuis- opname moeten ondergaan, kan een verbinding opleveren tussen depressie en pijn die, tenzij goed behandeld, chronisch van aard kan worden.

Op den duur kan de aanhoudende pijn de depressiviteit maskeren. Een specialist zal dan slechts door middel van een diepte- interview er achter kunnen komen wat aan de basis ligt van het zich onwel voelen van de patiënt: de depressie achter de pijn.

GEEN TOEKOMST

De analyse van de psychische factoren van chronische pijn richt zich over het algemeen meer op het verleden of het heden, maar het kon nog wel eens zo zijn dat de oorzaken in de toekomst liggen. Of beter gezegd: het ontbreken van een toekomst. Leven zonder hoop voor de toekomst vernielt veel mensen. Als vanzelf duikt het spookbeeld van werkloosheid op. Talrijk zijn de werklozen in Nederland die elke dag aan de waterkant lekker aan het vissen zijn. Maar ondertussen vreet het aan hun binnenste dat zij niets kunnen doen. Een toekomst zonder werk richt zulke mensen ten gronde.

Pijnbestrijding bij patiënten bij wie pijn in relatie staat tot een levensdepressie, is een riskante zaak. Als door een ingrijpende behandeling de pijn en haar lichamelijke oorzaak weggenomen worden, krijgt de jarenlange onderhuids levende depressie de kans om uit te breken, met soms niet echt leuke gevolgen van dien.

Naast de somatische en de affectieve kant van de pijnbeleving is er ook het aspect van het pijngedrag.

Pijn legitimeert gedrag dat de patiënt als aanlokkelijk voorkomt. Pijngedrag om genegenheid te winnen, warmte en aandacht te krijgen; pijngedrag om een moeilijke werksituatie te vermijden die men verwacht niet aan te kunnen. Kortom: pijngedrag als aandachtsmiddel voor algemeen menselijke problemen.

Kon men vroeger nog terecht bij buren, familie of vrienden voor het uiten van klachten of problemen, de westerse cultuur — die ook de Nederlandse samenleving doortrekt — is geïndividualiseerd en geanonimiseerd. In zo'n maatschappij komt het voor dat men algemeen menselijke problemen gaat vertalen tot lichamelijke klachten, zodat men nog tenminste met de dokter over zijn problemen kan praten. "Weet u dokter,..." en dan volgt er een stortvloed van problematiek.

Zulk soort patiënten zijn helemaal pijn geworden. Werkelijk alles in het leven wordt vertaald tot pijn. Er is bij dit soort mensen niet zozeer sprake van een dieptepunt in hun leven, maar eerder van een voortdurende frustratie: pijn wordt dan een wapen om de maatschappij aan te kunnen.

VECHTEN

Dat kan er bijvoorbeeld toe leiden dat mensen gaan vechten voor afkeuring voor zwaar werk. Ze protesteren net zo lang totdat ze een aangepaste woning krijgen. In plaats van met de tram naar de kliniek te gaan voor behandeling, moet men de beschikking krijgen over een door het ziekenfonds vergoede taxi. Zo ontstaat ook de bizarre machtstrijd tussen geneesheer en patiënt. Een patiënt die zich door zijn eigen arts miskend voelt en het hele land begint door te reizen op zoek naar erkenning.

Toen in Leiden een zogenaamde pijn- kliniek geopend werd, liep het storm met mensen die last hadden van chronische pijnen. Niet lang na de opening was er al een wachtlijst groot genoeg voor de eerste acht maanden. Een zekere patiënte die daar voor therapie kwam, bleek in vijf jaar tijd 32 ingrijpende operaties ondergaan te hebben. Toen specialisten de lange lijst doornamen, bleek dat slechts vier à vijf operaties werkelijk noodzakelijk waren geweest.

GEDEELDE PIJN

Bij chronisch zieken die zware nadruk leggen op het pijngedrag speelt de relatie met de partner een belangrijke rol. Soms kan pijn de bindende factor worden in een 'douleur-a-deux'. Aan de ene kant de zieke hulpbehoevende, aan de andere kant de partner die de zieke alles uit handen neemt om hem of haar zo min mogelijk te vermoeien. Het samen leven kan daar zo door bepaald worden dat het wel eens voorkomt dat een echtgenoot naar de behandelend arts komt om te vertellen dat, doordat de chronisch zieke partner zichtbaar opknapt, hij of zij de nieuwe situatie niet meer aankan. Bij gedrags- therapeutische behandeling van chronische pijn- lijders is het derhalve belangrijk de familieleden van de zieke ook voor te bereiden op de mogelijke veranderingen en te betrekken in het proces van de behandeling.

MORGEN

Gedrags- therapeutische behandeling zou nog wel eens de beste manier kunnen zijn om chronische pijn te bestrijden. Er moet daarbij vooral gezocht worden naar een antwoord op de centrale vraag: waar is de toekomst van een patiënt dichtgeklapt. Om de pijn los te kunnen laten, of er althans niet langer zo innig mee verbonden te zijn, moet de chronisch zieke een nieuw houwvast vinden, een nieuwe toekomst. Dat dit nodig is, illustreert de volgende overdenking: Voor sommigen is leven zonder pijn ondraaglijker dan leven met pijn. Om te zorgen dat pijn niet langer de spil van iemands leven is, moet er hulp verleend worden bij het zoeken van een nieuwe toekomst. Er moet beweging in het leven komen. Het uitzichtloze leven moet, waar mogelijk, omgezet worden in een leven waarin elke morgen anders is dan elke vandaag.

Hoe herkent de arts chronisch zieken?

MEN ZOEKT NOG steeds naar de beste manier om chronische pijn preventief te bestrijden. Zeker is in ieder geval dat de huisarts een belangrijke rol speelt bij het vroegtijdig herkennen van aspirant chronische- pijn- lijders.

Een dokter moet alert worden als een patiënt om elk pijntje bij hem komt aanzetten. Zulke mensen vertonen daarbij een hoge medische consumptie en de patiënten moeten een klaaggedrag toegeschreven kunnen worden.

EEN RAT DIE in een kooi zit opgesloten zonder voedsel, maar merkt dat elke keer dat hij een palletje overhaalt een stukje voedsel in de kooi valt, zal op den duur uit alle macht aan dat handeltje trekken om maar zoveel mogelijk voedsel te bemachtigen. Het dier gaat een bepaald gedrag aannemen dat gebaseerd is op beloning.

Op deze manier valt veel aan te leren. Bij mensen is in bepaalde mate een soortgelijke conditionering van gedrag te bewerkstellligen. Op die manier werkt ook de pijn- kliniek in Leiden. In therapeutische behandelingen van pijngedrag wordt het omgekeerde gedaan als wat er met de rat gedaan werd: het pijngedrag wordt juist niet beloond, terwijl niet- pijngedrag wel beloond wordt. Het is een proces van maanden, dat met hulp van de partner die de chronisch zieke niet onnodig in zijn of haar rol van zieke mag bevestigen, tot verbetering kan leiden.

SURINAAMSE STUDENT REDGAN VAN SAUERS: 'Gemarteld om boek'

door JOS DE ROO

EEN BRIEF VAN de Bredase uitgeverij De Geus leidde in juli 1985 tot de arrestatie van de Surinaamse student Redgan van Sauers. Het is een gewone brief zoals uitgevers sturen aan auteurs die een manuscript hebben ingezonden: We vinden uw boek belangwekkend, maar wilt u de figuren nog wat uitwerken? Want de gebeurtenissen die ze meemaken, zijn dramatisch en daar moeten ze met gevoelens op reageren.

Redgan van Sauers: "De Surinaamse Militaire Politie (MP) heeft de brief onderschept, want ze hielden me sinds de studentenonlusten van '82 in de gaten. Ik was daar op de achtergrond ook een beetje bij betrokken. De MP sloot me op in Fort Zeelandia en onderzocht mijn huis. Daar vonden ze een tweede manuscript, dat was helemaal niet belastend, het was een drama op papier".

DE KLEINE KOLONEL

Voor Redgan van Sauers begon het drama toen pas goed. Hij beschrijft het in dagboek- notities die onder de titel 'De kleine kolonel' zijn toegevoegd aan de roman 'Suriname, wat de revolutie betreft'. Hij praat er nu vrijwel emotieloos over. Droog vat hij de gebeurtenissen samen: "Ik werd aangehouden, ingesloten in Fort Zeelandia, ben daaruit gevlucht en ondergedoken, de Nederlandse ambassade heeft me opgehaald, beloofde me het land uit te helpen, maar droeg me na drie uur over aan de MP, de rechter- commissaris sprak me vrij, het onderzoek werd weer heropend en na een tip ben ik Suriname uit gevlucht".

Omdat de MP niet wist wat er in het manuscript stond, dat bij de Nederlandse uitgever lag, probeerde ze gegevens uit Redgan van Sauers te slaan. Hij zag op een verrassend simpele manier kans te ontsnappen en dook onder. Over wat er daarna gebeurde, bestaan verschillende versies. Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken verklaarde dat Van Sauers de ambassade invluchtte, niet te kennen gaf dat hij politiek asiel zocht en dat daarom de ambassade Van Sauers weer aan de Surinaamse Militaire Politie overhandigde.

Van Sauers zegt schamper dat het zo helemaal niet gegaan is. "Ik was ondergedoken; vanaf het begin had mijn vader contact met de ambassade voor hulp en steun. Daardoor wisten ze waar ik zat. Daar kwam Van der Zeeuw van de ambassade me ophalen met de belofte dat ze zouden zorgen dat ik binnen vierentwintig uur het land uit zou zijn. Maar op de ambassade kreeg ik te horen dat Den Haag moeilijk was gaan doen en dat ze hun vingers niet wilden branden, omdat het een politieke kwestie was geworden".

TEST-CASE

Verbitterd zegt Van Sauers, dat het gewoon een smerig diplomatiek spelletje was. "Ze gebruikten me als test-case, zo van: als hij teruggaat, zullen we eens kijken wat er met hem gebeurt om eventueel, als er wat gebeurt, weer met een beschuldigende vinger naar Desi Bouterse te kunnen wijzen".

De normale rechtsgang kwam nu wel op gang en de rechter-commissaris sprak Van Sauers vrij van belediging van gezagdragers, omdat zijn manuscript nog niet was uitgegeven. Van Sauers wilde daarop naar Nederland, maar hij kreeg geen visum. Hij begrijpt het nog niet: "Ze wisten dat het officiële onderzoek tegen mij na twee dagen weer heropend was. Ik liep gevaar, twee keer kreeg ik ferme klappen van een agent. Toen ik gewaarschuwd werd door iemand van de MP, dat ze me weer zouden oppakken en dat ik het deze keer niet zou overleven, ben ik via Georgetown en Londen naar Nederland gevlucht".

De roman 'Suriname, wat de revolutie betreft', die de MP tevergeefs zocht, is het verhaal van Roy die eerst enthousiast achter de militairen staat, zelfs voorzitter van een volkscomité wordt, maar die na de december- moorden gaat twijfelen of hij wel de goede keus heeft gemaakt. De vader is een felle tegenstander van Bouterse. Merkwaardig genoeg leidt dat niet tot grote spanningen in het gezin. Van Sauers: "Dat is de praktijk in Suriname, wij hebben iets van berusting. De vader is contra en de zoon is pro of omgekeerd, dan probeert de moeder de zaak te sussen en daar blijft het bij. Ze spreken zich verder niet over de situatie uit; kritiek hebben ze wel, maar die houden ze voor zichzelf".

MOORDEN

Geeft Van Sauers met de geschiedenis van Roy zijn eigen ommekeer weer?

"Nee, dat denken de meeste mensen wel, maar dat is niet zo. Geen moment heb ik iets in de militairen gezien. De arme mensen waren destijds wel blij met de staatsgreep en met alle maatregelen die de militairen in het begin troffen. Daarom laat ik het verhaal in een arm gezin spelen, zodat alle ellende goed zichtbaar wordt. Ze zijn er niets op vooruit gegaan. Al die ellende in Suriname en de december- moorden, dat waren voor mij de beweegredenen om te gaan schrijven. Ik dacht: ik ga ook een steentje bijdragen aan het protest".

Toch past Redgan van Sauers niet in hokje van schrijvers die voor hun democratische beginselen hebben moeten lijden. Hij schrijft: "Ik ben geen patriot, nationalist, communist, kapitalist, democraat of wat dan ook. Ik wil vrij en vredig leven, zonder politieke consequenties".

Wat moet ik daarvan denken, is Van Sauers geen democraat en doet de schrijver van een politieke roman niet aan politiek?

"Ik heb geen politieke ambities, ik heb alleen maar mijn visie opgeschreven. Een democraat ben ik ook niet, want er zijn zoveel politieke stromingen, ik wil niet kiezen, ik wil gewoon vrij zijn".

Is dat niet juist een kenmerk van de democratie, dat er veel politieke stromingen zijn en dat iedereen vrij is om wel of niet te kiezen?

Van Sauers: "Dat is het ook, maar ik vraag me af waar de grens dan is. In bepaalde landen is zoveel democratie, dat ik het gevoel krijg dat het tot wanorde leidt".

Als ik vraag welke landen hij bedoelt, hoor hem zachtjes tegen zijn uitgever zeggen: "Nederland misschien".

Waarom zegt hij het niet hardop, dat is toch juist het grote voordeel in een democratie?

Van Sauers grinnikend: "In Nederland is zoveel democratie, als er bijvoorbeeld een politicus uit een ander land komt, ook al is het een mier, dan wordt er geprotesteerd. Men vindt altijd wat om te protesteren, dat leidt volgens mij tot wanorde".

Redgan van Sauers: 'Suriname, wat de revolutie betreft'. 'De kleine kolonel'. Uitgeverij De Geus, Breda. Prijs f.25,-.

Poesje Mauw

-door Nel Basilio-

MAMA POES VAN Shon Dodo had een dochterpoesje, dat door iedereen Poesje Mauw werd genoemd. "Maar waarom?" vroeg Pinkie op een dag. "Alle poesjes zeggen toch mauw?" "Wacht maar eens af, tot het begint te regenen", lachte Mama Poes. En omdat het net in de regentijd was, hoefde Pinkie niet lang te wachten.

Tik! Er viel een dikke druppel op zijn neus. Tik Tik! Op zijn wang ook al. En toen sprong hij wel een halve meter de lucht in van schrik. Wat was dat voor een geschreeuw? Van een poezespook? "Welnee", lachte Mama Poes, "dat was alleen maar het gemauw van Poesje Mauw. Ze is doodsbang voor regen". "Het is vreselijk!" zuchtte Pinkie. Hij zag nog net de staart van het poesje in het schuurtje verdwijnen. Want ze schreeuwde niet alleen, maar sloeg nog op de vlucht ook.

"Begrijp je nu, waarom we haar Poesje Mauw noemen?" vroeg Mama Poes. "Iedereen schrikt zich telkens weer een hoedje". "Ik begrijp het", knikte Pinkie. "Maar ik wil toch wel eens weten, waarom ze nu zo bang is".

Poesje Mauw zwaaide verlegen met haar staartje, toen Pinkie het haar vroeg. "Regen is zo nat", zei ze. "En heb je wel eens een kletsnatte poes gezien?" "Nee', zei Pinkie. "Wel", vertelde Poesje Mauw. "Ik liep een keer in de mondi, toen het opeens heel hard begon te regenen. Er waren daar alleen maar cactussen en ik kon nergens schuilen. Kletsnat werd ik. Kletsklets-kletsnat!"

Poesje Mauw rilde nog, als ze eraan dacht. "En weet je, waarop ik toen leek met mijn natte haren?" "Nee", zei Pinkie. "Alle haren zaten tegen mijn vel geplakt. Ik leek heel mager en...." Ze wees Pinkie met haar voorpootje om dichterbij te komen en fluisterde toen in zijn oor: "Ik leek op een rat!"

"Nee", zei Pinkie. "Ja", knikte Poesje Mauw. "Ik schaamde me dood!" "Maar je kunt toch niet je leven lang zo bang voor regen blijven?" vond Pinkie. "Alle poezen zijn bang voor regen", zei Poesje Mauw. "Maar niet zó bang", zei Mama Poes. "Nou ja, volgende maand is de regentijd gelukkig weer voorbij", zei Poesje Mauw. "Maar toch", vond Pinkie, "intussen maak je iedereen aan het schrikken. En je kunt wel een ongeluk krijgen, als je zo weg rent als een kip zonder kop.

"Net wat ik al zo vaak gezegd heb", knikte Mama Poes. "De hond van de buren is levensgevaarlijk voor ons, poezen". "Ik ben geen kip!" zei Poesje Mauw boos. Stel je voor, een domme kip! Dat is voor een poes bijna net zo erg als een rat. "We moeten er iets op vinden", zei Pinkie en ging op de rand van de drinkbak zitten om eens goed na te denken. Poesje Mauw kronkelde met haar rug

door het zand en genoot van de warme zon op haar buikje. Waarom zou ze zich druk maken Het regende toch niet?

Totdat de zon opeens achter een dikke donkere wolk verdween en er drie dikke druppels op haar blote buikje vielen. "Mauw!" krijste ze en rende weg. En Pinkie viel van schrik bijna achterover in het water van de drinkbak. En of het nu daardoor kwam of door het denken, hij had opeens iets bedacht. "Ik geef haar een poppen- paraplu", lachte hij. Kabouter Brr had die paraplu een keer aan de baai gevonden. Maar omdat hij veel te groot was voor de kaboutertjes, stond hij sinds die dag in het schuurtje. "Hij past net voor een poes" juichte Pinkie en rende weg om de paraplu te halen.

Sinds die dag kon je Poesje Mauw overal tegen komen met een opgerolde paraplu in haar bekje. Mensen nemen rijles, maar Poesje Mauw had paraplules bij Pinkie gekregen. Het viel niet mee voor een poes om met een paraplu om te gaan, hoor! Zo gauw het begon te regenen, legde ze de paraplu op de grond, drukte met haar voorpoot op een knopje, zodat hij opensprong, sloeg haar pootje om de stok en hield de paraplu keurig boven haar kop.

Zo kon ze rustig blijven zitten, tot de regen ophield. Het moeilijkste werk was om de paraplu weer dicht te klappen. Daar had ze alle vier haar pootjes en haar bekje voor nodig. Maar geschreeuwd heeft ze nooit meer. En dat vonden alle dieren en Pinkie maar wat fijn!

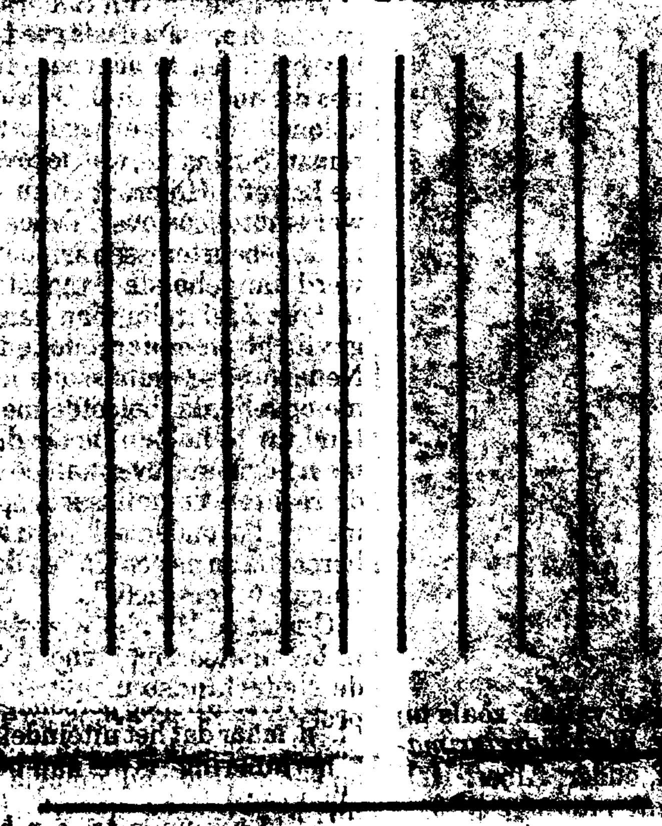
Oplossing Kerstpuzzel

HORIZONTAAL: 1. [illegible]

VERTIKAAL: [illegible]

DE WINNAAR van de Kerstpuzzel is: [illegible]

RADEN MAAR

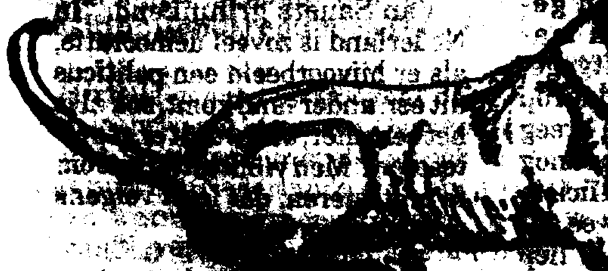
Zijn deze vierkanten even hoog? Eerlijk raden, dan [illegible]

Puzzel van de week

ZIE VOOR [illegible]

Willemijn van der Burg
Kaya Kokoliski 105
Curaçao

Onze vriendjes

[illegible]

Wist je dat

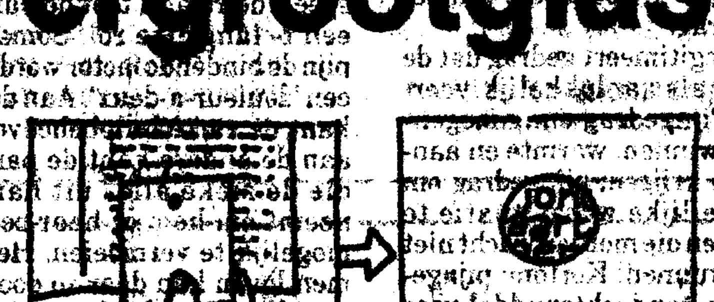
[illegible] Oorlog is niet alleen afschuwelijk voor mensen, maar ook voor dieren.

****

Als iemand geeuwt, denken we dat hij moe is of zich verveelt. En we vinden het onbeleefd als hij geeuwt in gezelschap van andere mensen. Maar eigenlijk is het een hulpmiddel om de longen door te luchten. De lucht komt dan in je longen in de verste uithoeken, die normaal nooit gebruikt worden. Wil je toch wel beleefd blijven, dan kun je af en toe diep ademhalen. Dat helpt ook.

****

Vergrootglas

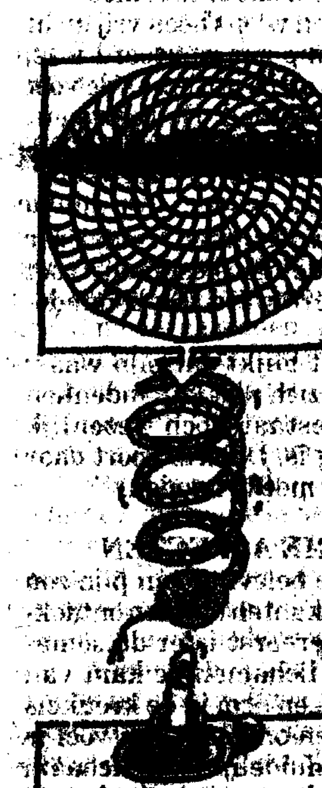
NEEM EEN vierkant stuk karton en prik daar met een naald een heel klein gaatje in. Leg nu een krant op tafel en houd het kaartje met het gat vlak bij het oog en kijk nu naar de krant. Je ziet de letters veel groter dan normaal. Het kleine gaatje werkt als een vergrootglas.

Oplossing ronde Kerstpuzzel

JE HEBT misschien wel gemerkt, dat er in de beschrijving onder A een fout stond. Er moest geen "soort slee" staan, maar "muzieknoot". Maar de slimmerds onder jullie zullen dat wel begrepen hebben.

De goede oplossing luidt:

A. Kerst - kers - rek - re - e
B. Maart - maat - mat - ma - a
C. Brood - rood - dor - do - o
D. Boter - boer - roe - re - e
E. Brief - fier - Ier - ir - i

Hindernisbaan

HEB JE wel eens een natte hindernisbaan [illegible]

Bewegende slang

NEEM EEN [illegible]

Om te kleuren

Historische roman over Suriname

''Hoe duur was de suiker'' heeft verrassende achtergrond

DE UITGEVERS- MAATSCHAPPIJ Vaco heeft onlangs "Hoe duur was de suiker"? van Cynthia McLeod uitgegeven. Binnen een maand zijn er ongeveer 1900 exemplaren verkocht en dat is voor Suriname een grote uitzondering.

Cynthia Ferrier, want zo is haar eigen familienaam, is een dochter van de ex- president dr Johan Ferrier en een zus van de schrijver Leo Ferrier, die echter al jaren niets meer heeft gepubliceerd.

Haar man, McLeod, is in diplomatieke dienst en met hem heeft ze verscheidene jaren in het buitenland vertoefd. Aan het Instituut voor Opleiding van Leraren behaalde zij MO- Nederlands en heeft zich verdiept in de historie van haar land.

INHOUD

Cynthia McLeod kwam eigenlijk in Antwerpen tot het besluit om een historische roman te schrijven want daar had ze veel tijd om zich in de geschiedenis van de slavernij te verdiepen. Bovendien kwam ze door haar aanraking met joodse families ertoe om ook het thema van de zich vestigende jood in Suriname te behandelen.

De hoofdpersonen zijn twee halfzussen die ten tijde van de slavernij en de duidelijke aanwezigheid van joden in Suriname, gesitueerd zijn. Elza de oudste, is rustig en heeft een normaal, voortkabbelende huwelijks- en gezinsleven. Sarith, haar jongere halfzus, staat stijf van de jaloezie en probeert op alle mogelijke wijzen het huwelijk van Elza kapot te maken en moet het hebben van allerlei nukken en grillen.

Als plantagemensen trekken ze van stad naar plantage- steeds heen en weer en bovendien met hen, de huisslaven. Op die manier kunnen allerlei slavenpatronen aan de orde komen.

Cynthia McLeod heeft duidelijk gekozen voor een bepaalde visie. Ze vindt dat de verschrikking van de slavernij al zo vaak naar voren is gebracht en wil eigenlijk de aanhankelijkheid van Europeanen of eigenaars aan slaven naar voren brengen. Kinderen die door slaven zijn opgebracht en dus een duidelijke liefdes- relatie hebben opgebouwd, kunnen moeilijk later barbaars tegen de eigen opvoedsters optreden. Vandaar dan ook dat de trouw aan de eigenaressen naar voren komt.

De roman van 250 pagina's is in de tweede helft van de achttiende eeuw gesitueerd en behandelt ook de opkomende verzetsbeweging van de slaven, met name die van Boni. De historische situering is korrekt. Plantagenamen, reisroutes, gegevens over prijzen en fluktuaties van de export, gegevens over het koloniaal bewind en de koloniale legers in hun strijd tegen de weglopers van de plantages: het geeft een interessant beeld en een verrassende achtergrond. Bij een steekproef bij 20 mensen die het boekje gelezen hadden, kwam naar voren dat het boek spannend is en leerrijk.

Cynthia McLeod die van zichzelf zegt dat ze eigenlijk een vertelster is, heeft voor het brede publiek willen schrijven. En dat slaat schijnbaar goed aan.

DISKUSSIE

De Stichting Wetenschappelijke Informatie organiseerde naar aanleiding van de publikatie een diskussie over de relatie tussen geschiedenis en literatuur, voor al dus over de spanningsvelden.

De historica Evelien Bakker wees erop dat de geschiedwetenschap snakt naar een goede presentatie van het materiaal. Veelal zijn boeken van historici niet te lezen door de gewone man, terwijl de geschiedwetenschap daar toch eigenlijk op moet fokussen. Het brede publiek wil best inzicht in het verleden verwerven en dat is trouwens noodzakelijk, maar dat kan pas via een goed vervoersmiddel naar die historie toe. De historische roman is daartoe een heel geschikt middel.

Evelien Bakker vindt de historische roman van Cynthia McLeod van groot belang voor Suriname om het volk een historisch bewustzijn te geven en om de eenheid, waarnaar iedereen snakt, te bevorderen. Vandaar de aktuele belangrijkheid van de publikatie.

De taalwetenschapster Henna Goudzand plaatste de roman in de traditie van de Surinaamse literatuur. Daarin heeft de eerste eeuwen de orale traditie een overwegende plaats ingenomen. Gezegden, verhalen (de anansitori) en drama hebben het totnutoe vol kunnen houden en daarin wordt de slavernij vanuit de slaven- ervaring zelf naar voren gebracht.

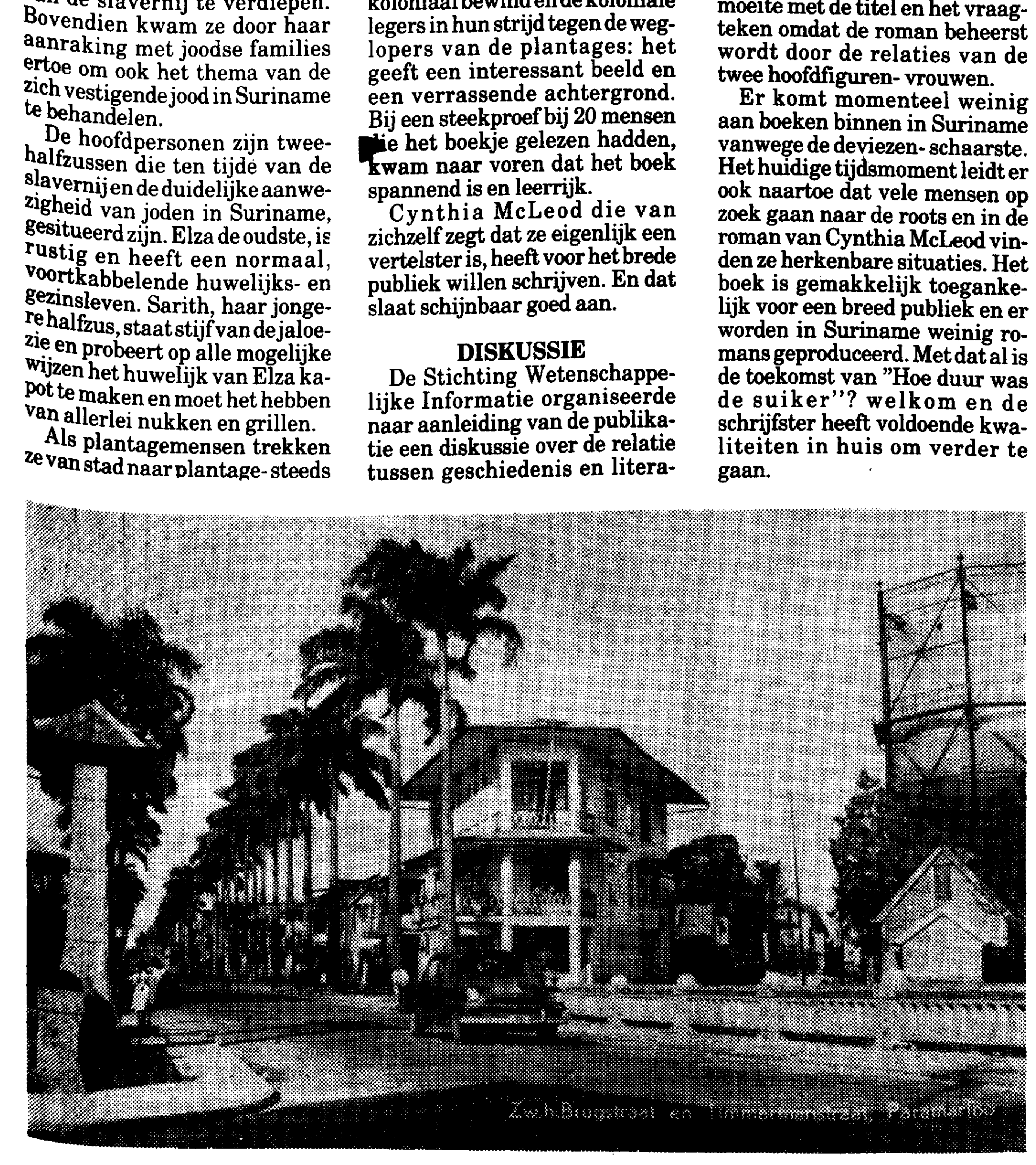
Pater Rikken (1863-1908), van Surinaamse afkomst heeft met zijn ''Codjo de brandstischter" en "Makantrie" historische romans geschreven vanuit de positie van de slaaf zelf in tegenstelling tot de plantersliteratuur. Naar hij schreef vanuit zijn religieuze opvattingen en keurde veel zaken van de slavenkultuur af. Albert Helman heeft met zijn "De stille plantage" en de "Laaiende stilte" historische romans over de slaventijd geschreven, maar niet zo konkreet als een Rikken of McLeod. Daarna hebben nogal wat dichters aandacht besteed aan vrijheids- strijders als Boni, Jolicoeur, en op het gebied van drama heeft Eddy Bruma, papa Koenders en anderen van de beweging Wi Egi Sani hun sporen verdiend om de eigen geschiedenis naar voren te brengen en te verwerken.

Ruud Mungroo heeft in 1982 pas weer een duidelijk historisch gegeven voor een roman gebruikt, nl. Tata Colin, de profeet van Coronie die in 1836 een slavenopr oer veroorzaakte en ter dood werd veroordeeld.

Goudzand plaatste dit historisch overzicht in het bredere kader van de Caribische literatuur, waar bij op- en neergang historische romans het licht zien. Zij vond dat de kwestie van de slavernij zelf eigenlijk weinig effekt heeft gehad op de ontwikkeling van de twee hoofdfiguren van de roman van Cynthia McLeod en dat daarom de integratie van de historische periode en de handelingen van de hoofdfiguren wat schriel is.

In de diskussie met een goed opgekomen publiek bleek dat "Hoe duur was de suiker"? al op de literatuurlijst van een middelbare school staat, terwijl sommigen nog met het (valse) probleem zitten of er sprake is van literatuur met een hoofd- of kleine letter. Sommigen hadden ook moeite met de titel en het vraagteken omdat de roman beheerst wordt door de relaties van de twee hoofdfiguren- vrouwen.

Er komt momenteel weinig aan boeken binnen in Suriname vanwege de deviezen- schaarste. Het huidige tijdsmoment leidt er ook naartoe dat vele mensen op zoek gaan naar de roots en in de roman van Cynthia McLeod vinden ze herkenbare situaties. Het boek is gemakkelijk toegankelijk voor een breed publiek en er worden in Suriname weinig romans geproduceerd. Met dat al is de toekomst van "Hoe duur was de suiker''? welkom en de schrijfster heeft voldoende kwaliteiten in huis om verder te gaan.

Zw.h.Brugstraat en Timmermanstraat, Paramaribo

Beste roman van Astrid Roemer

Een boek om emotioneel in onder te dompelen

WANNEER HET ZO is dat literair leesgenot het product is van beschouwing én beleving, dan moet ik constateren dat deze twee voor mij met elkaar in botsing komen zodra ik me met het werk van Astrid Roemer (Paramaribo 1947) bezighoud. Het valt daarbij vrij gemakkelijk me emotioneel onder te dompelen door middel van haar evocaties van stemmingen, haar web van woorden dat ze door middel van een bezwerende stijl in een overrompelende beeldenrijkdom over me uitwerpt in een veelheid van fragmenten die als een niet aflatende stroom op mij als lezer afkomen. Maar ze stelt me voor problemen als ik haar romans ook als intellectueel analystische werkstukken beschouw, die verklaard en geduid kunnen en moeten worden in hun logisch-structurele samenhang. Dat geldt ook weer voor de grote nieuwe roman, *Levenslang gedicht*, hoezeer de uiterlijke structuur daarvan, hoewel ingewikkeld, bij nauwkeurige beschouwing wel helder blijkt.

Suriname: Houtvlot op de rivier

Vier delen van elk drie hoofdstukken symboliseren samen heel systematisch de jarengetijden en de twaalf maanden, waarbij lente en herfst in Nederland de kleine en grote droge tijd en de grote en kleine regentijd in Suriname omspannen. Groei en oogst, droogte en regen lopen bovendien parallel met vroeger en nu, jeugd en volwassenheid. Samen vormen ze de tijds- symboliek voor het leven van een mens, geplaatst tegen de achtergrond van een stuk ontwikkeling van het land Suriname zelf: de tijd voor de onafhankelijkheid in 1975 en eenzelfde periode van tien jaar daarna, inclusief de "revolutie" van Bouterse en zijn militairen.

Het eerste in Nederland spelende deel bevat gebeurtenissen

Astrid Roemer:

van rond 1975 en volgende jaren; het tweede deel speelt in de jaren vijftig en zestig in Suriname; daarna bevinden we ons in het derde deel nagenoeg in het heden (zo rond 1985); het vierde deel tenslotte geeft verbindende fragmenten van alle vorige perioden tezamen. Dit is dus heel systematisch, al zijn de aanwijzingen om tot zo'n periodisering te komen wel heel terloops in de tekst te vinden voor de aandachtig analyserende lezer. Voor de emotionele lezer die het beschrevene slechts ondergaat, zullen ze verborgen blijven.

Deze uiterlijk rationele, wat bedachte, structuur wordt vervolgens ingevuld met een scala van fragmenten waarin de verteller vooral aan de emotionele leesbeleving appelleert.

Een leven lang van de hoofdfiguur wordt hier "gedicht" in beeldrijke taal - op poëtische wijze geëvacueerd. De verteller noemt het zelf enkele keren "het vullen van gaten". Logica en helderheid maken plaats voor bloemrijke en verbloemende metaforen, de heldere structuur wordt verdoezeld door middel van een niet aflatende aaneenrijging van kaleidoscopische fragmenten, waarbij de genrescheiding vervaagt: poëtische dialogen larderen het prozaïsche verhaalgebeuren. In vorig werk dienden daarvoor fragmenten in kapitaal en cursief, en gedichten in diverse talen; de uiterlijke presentatie is hier eenvoudiger, maar uiteindelijk niet minder ingewikkeld.

FABEL

Een ik-figuur groeit op in Paramaribo. Haar moeder is danslerares, haar Cubaanse vader kent ze niet dan van een aantal brieven, die ze later vindt. Wel wordt haar familie- geschiedenis uitvoerig getekend, vanaf haar overgrootvader. Ze heeft een jeugdvriend Chris, die een vondeling is, een vriendin Y. Als ze nog op school is, begint ze een verhouding met een getrouwde jurist met wie ze later in het huwelijk treedt.

Ongeveer 1967 — het is niet geheel nauwkeurig te bepalen — vertrekt "ik" naar Nederland, waar ze minstens tien jaar woont. Een tijdlang verblijft de achttien- jarige Jamaicaanse X in het kinderloze gezin. Haar schoonmoeder sterft, waarna haar Surinaamse schoonvader bij haar komt inwonen, wat een verwijdering met haar man inhoudt, die nog sterker wordt als deze haar slaat op haar dertigste verjaardag. Haar man vertrekt plotseling, wegens frauduleuze handeling, naar Suriname.

"Ik" begint een lesbische verhouding met een docent, die na een aantal maanden verbroken wordt wegens een foto die deze maakt van de nog slapende hoofdfiguur. Later trouwt de docent.

De ik-figuur, die beeldhouwster is geworden, bezoekt haar geboorteland - het is inmiddels de tijd van het militaire regime. Met haar moeder vlucht ze tijdens een schietpartij in een korjaal, de zee op. Garnalenvissers brengen hen weer terug naar Paramaribo. Waarschijnlijk krijgt ze daar werk in het LPI De herinneringen aan haar moeder zijn chronologisch gezien de laatste.

STRUCTUUR

Deze vluchtige chronologische reconstructie in grote lijnen is volkomen ondergesneeuwd door de lawine van de details waaruit het totaal van herinneringen is opgebouwd. Er is geen raamwerk aanwezig waarbinnen de herinneringen vallen, zoals bij Tip Marugg: *Weekendpelgrimage* (1957) of, ouder, Albert Helman: *De stille plantage* (1931). Van enige logische samenhang is hier nauwelijks sprake - associaties komen en gaan, aan elkaar geregen door korte dialogen.

De lezer krijgt ook niet de gelegenheid zich voor te bereiden op wat komt, zoals een klassieke roman, dat doet waarin alles met alles samenhangt. Gedachtenflitsen komen en gaan onvoorbereid, zoals bijvoorbeeld de fraude van de jurist die uit de lucht komt vallen. Direct naar de vermelding ervan door de verteller vertrekt hij naar Suriname; later ontmoeten "ik" en hij elkaar weer geen woord meer over de fraude. De vlucht van moeder en dochter wegens de militaire schietpartij komt eveneens geheel onverwacht. Ook X komt en gaat, evenals Y die aan een foutieve abortus- ingreep blijkt te zijn overleden. Een verongelukte vrouw later — van wie ik eerst dacht dat het dezelfde Y was — is ook geheel los van de rest van het verhaal, wat ook geldt voor een overreden hond. De ondertitel, die Astrid Roemer aan haar vorige roman *Over de gekte van een vrouw* gaf: "Een fragmentarische biografie", is wat het eerste deel betreft ook nu weer volkomen van toepassing.

Ondanks dit gebruik maken van losse flodders zit er wel veel herhaling als structurerend principe in het verhaal - de herinneringen komen en gaan en keren later terug. De samenhang construeren laat de verteller echter geheel aan de lezer over, al zegt ze juist dat de lezer de verstoorder is:

"Zelfs roman- personages van bijvoorbeeld bestseller- schrijvers worden — hoe plat die ook verschijnen op de bladspiegel — eenmaal blootgesteld aan het boze oog van de lezer, herschapen tot moordenaars van hun scheppers".

Terwijl de auteur in OSO 1/1 (1982) juist wees op het communicatieve karakter dat elke literatuur moet hebben, maakt ze het zelf de lezer daarin heel moeilijk. De lézer trekt de lijnen waarvan ik er nog een wil laten zien: van de jeugdvriend Chris naar de liefde voor vriendin Y, van het huwelijk met de jurist naar de lesbische gevoelens van en voor X en de lesbische verhouding met de docent. Iedere keer mislukken de contacten; wat overblijft zijn moeder en de familie en de herinnering.

Astrid Roemer hanteert in *Levenslang gedicht* de objectiverende je-vorm — evenals de onpersoonlijke aanduidingen X, Y, de jurist etc.: geen van de personages heeft een naam. Ik heb lang zitten denken wie die "je" is en ik heb tenslotte besloten dat het verschillende personages lijken, maar dat het uiteindelijk de "herinnering" is die aan het papier wordt toevertrouwd: *"ik heb de tijd genomen om een kameraad te bedenken - als jij..."* Het thema van deze roman is daarom de meta- literatuur - het schrijven zelf.

Dat wordt nog weer benadrukt door de grote aandacht voor Het woord - citaten uit de bijbel en auctoriële beschouwingen over het schrijfproces, over stijl problemen als herhalingen, metaforen etc.

Levenslang gedicht gaat eigenlijk over het schrijvend reconstrueren van een levens- geschiedenis. Wie is (ben) ik ("ik") geworden; hoe is "ik" geworden tot wat ik nu ben? Dat is ook de functie van het gekunsteld aandoende "mijn zelf" in plaats mezelf. Drie voorbeelden als adstructie:

"Ik heb ervaringen nodig die ik met woorden moet bijlichten om de kloof zichtbaar te maken tussen al die personen die in mij zitten opgeslagen en mijn zelf".

"Met woorden zoeken naar metaforen om een gebaar van verzoening tussen twee individuen herkenbaar te maken in een vorm die beeldend genoeg is om vanzelfsprekend te zijn voor jou".

"Het is mij beslist niet gegeven om wat dood wordt gezwegen tot leven te brengen - het woord heeft mij slechts de dichter gegeven. Al die openingen waar mijn vragen geheimzinnig in woekeren moeten feitelijk worden opgevuld - liefst voordat ook ik een gat ben geworden".

De ik-figuur is niet voor niets beeldhouwster en werkt aan het beeld van haar familie- geschiedenis:

"Het is als met mijn portret van letterhout: de contouren van een mens beginnen duidelijker te worden, maar mijn zelf is nog te diep in het hout verborgen. (...) Daarom ben ik voorzichtig begonnen met mijn onthullingen. En het is als met het hout: hoe dieper het wordt geraakt hoe kwetsbaarder het beeld is - en ik wil niet de brokstukken zien van iets wat nooit heel is geworden.

Maar verder dan jou heeft mijn moeder me niet laten komen". (waarbij "jou" opnieuw de herinnering van de "ik" is)

"De vier wandpanelen waarin ik de seizoenen heb gesneden gaan met mij mee terug. Soms schrik ik van de reliëfs - het zijn een vrouw en een man die een dans uitvoeren..... het kunnen mijn voorouders zijn, mijn ouders, mijn echtgenoot en ik....."

Maar ook zegt de verteller: niemand zal zich geheel aan anderen en aan het woord overleveren. De discrepantie tussen expressie en communicatie die ik als lezer als hinderlijk ervaar, is functioneel omdat de auteur zich niet zonder meer aan de lezer wil overleveren: ze openbaart haar leven in verhulde vorm (zie de titel!)

TRADITIE

Met deze roman plaatst Astrid Roemer zich qua vorm in de Surinaamse schrijftraditie als van Edgar Cairo, die een soortgelijk construerend bouwprincipe hanteert als hij door middel van fragmenten tot een geheel komt. Een dergelijke mozaïek- structuur is ook te herkennen in *Landgenoten* de jongere Surinamer Rabin Gangadin.

Thematisch gezien is het zoeken naar het zelf illustratief voor het integriteits- thema van de Caribische literatuur; Astrid Roemer schept in haar romans een feministische variant daarvan, waarmee ze eerder aansluit bij Westerse auteurs dan schrijfsters uit het Caribisch gebied als Jamaica Kincaid en anderen.

Astrid Roemer bouwt voort op het procédé dat ze in haar *Over de gekte van een vrouw* begonnen is, maar waar ze daarin nog een veelheid van gewild aandoende middelen als kapitalen en cursieve delen nodig dacht te hebben, zijn haar middelen hier minder extravagant en daardoor indringender geworden.

Ook de stijl kent minder uitschieters in het negatieve. Zinnen als "terwijl zij het noenmaal bereidde, kon ik de lust om de documenten te bevoelen en te beruiken vieren'', worden zeldzaam, terwijl ze in *Over de gekte van een vrouw* nog schering en inslag waren. Ik vind dit *Levenslang gedicht* daarom haar tot nu toe beste roman.

Astrid Roemer heeft zich ontwikkeld van het aanvankelijke sociaal- realisme in de Surinaamse literatuur, via de migranten- roman, tot een sterke stem voor de verdediging van de minderheden- problematiek in Nederland waarin ze als strijdbare zwarte feministe in de voorste linies staat.

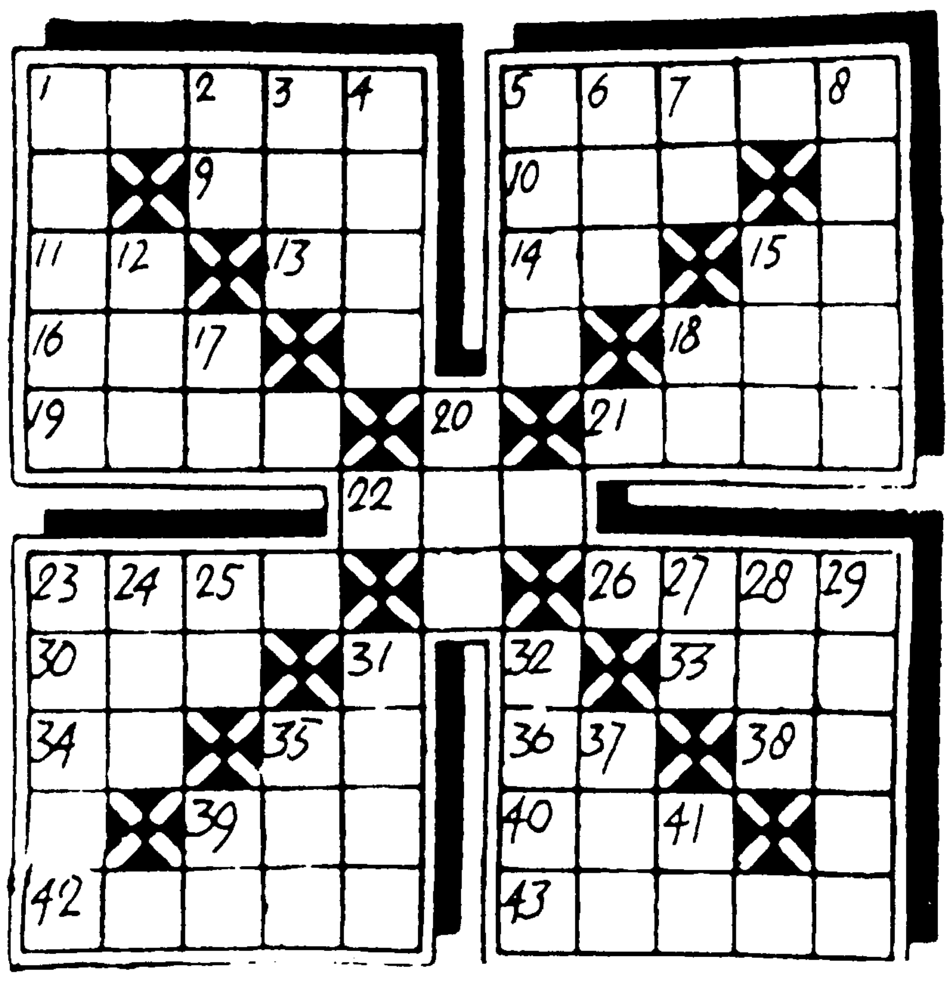
Ze is de weg gegaan van diverse Surinaamse auteurs die langzamerhand losraken van hun Surinaamse vaderland: haar thematiek en de uitwerking daarvan sluiten niet meer aan bij wat er op dit moment in Suriname zelf gebeurt; ze sluit aan bij wat de minderheden in Nederland bezighoudt.

Haar ontwikkeling maakt duidelijk dat er langzaam maar zeker twee soorten "Surinaamse" literatuur ontstaan: een in Suriname die gericht is op het eigen land, en een als minderheden- literatuur in Nederland met een eigen thematiek.

WIM RUTGERS

Astrid Roemer: Levenslang gedicht
In de Knipscheer, 1987, 345 blz.
ISBN 9062651836

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. bloem; 5. plaats in Noord-Holland; 9. jongere broer of zuster; 10. rivier in Engeland; 11. voorzetsel; 13. vogelprodukt; 14. water in Friesland; 15. persoonlijk voornaamwoord; 16. plaats in Overijssel; 18. herkauwer; 19. verstand; 21. slim; 22. gevuld; 23. pluim; 26. rustteken; 30. huivering; 33. drank; 34. rund; 35. noot; 36. water in Noord-Brabant; 38. meisjesnaam; 39. boom; 40. behoeftig; 42. mooie dingen; 43. zuurdeeg.

VERTICAAL: 1. plaats in Mexico; 2. bevestiging; 3. plaats in Gelderland; 4. tocht; 5. bloedvat; 6. ontkenning; 7. lidwoord; 8. indruk; 12. een zekere; 15. met; 17. en dergelijke; 18. noot; 20. roofdier; 23. godsdienstig; 24. vordering; 25. oude lengtemaat; 27. landbouwwerktuig; 28. meisjesnaam; 29. deel van Vietnam; 31. mogelijkheid; 32. voeg; 35. gesteente; 37. vlaktemaat; 39. noot; 41. vaartuig.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

M.V. Kessel
Irausquinplein 4
Aruba

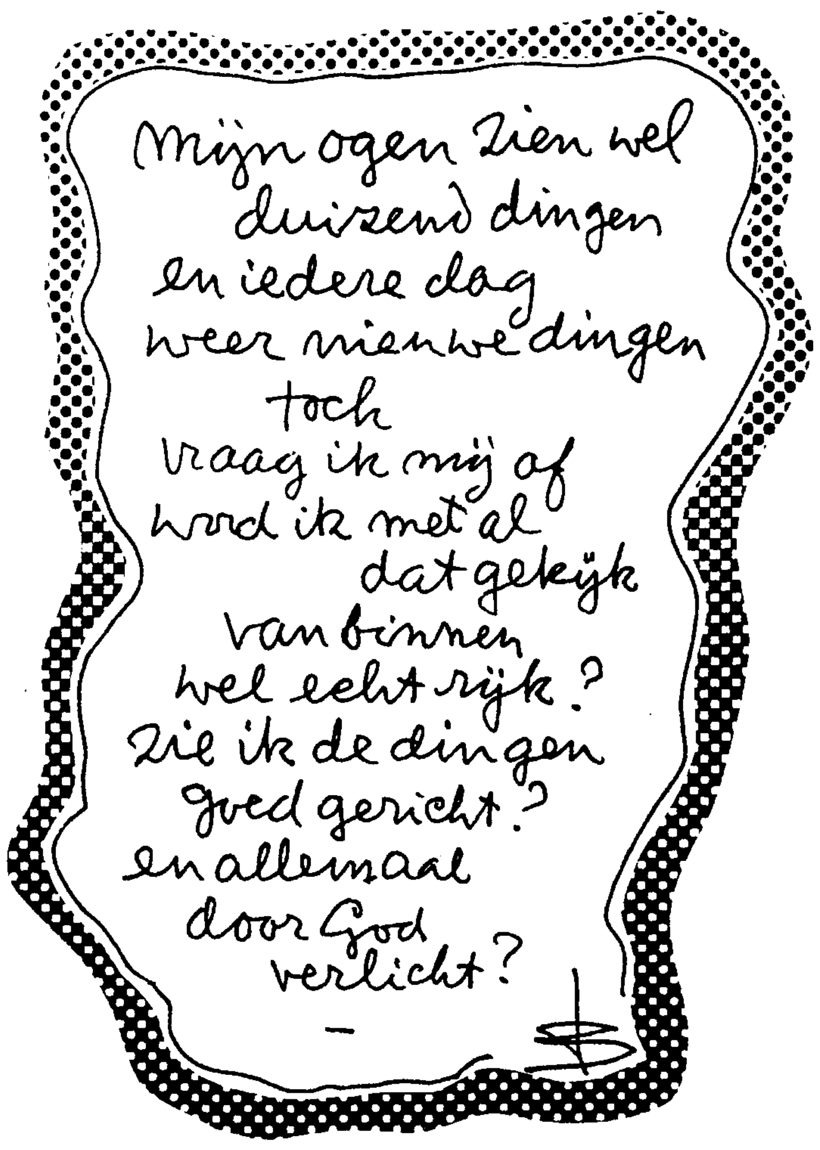
De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 28 januari 1988 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

ROTTERDAM — Vermoedelijk doordat kinderen met vuur speelden is in Rotterdam brand uitgebroken in een woning. Een vierjarige jongen werd met verschijnselen die wezen op rookvergiftiging opgenomen in het ziekenhuis. Dat de brandweer oog heeft voor alle bewoners van het pand, blijkt uit de foto. Een brandweerman bracht een uit het pand geredde poes weer op de been met perslucht.

KIESKEURIG

Personeelswerk

PERSONEELSWERK / ARBEIDSVERHOUDINGEN is een opleiding die zich richt op alle vraagstukken welke samenhangen met mensen en arbeid in allerlei organisaties. In iedere organisatie moeten mensen met elkaar samenwerken. Deze samenwerking wordt vaak bemoeilijkt doordat personen of groepen van personen tegenstrijdige belangen hebben. Zo heb je bijvoorbeeld mensen die er werken omdat ze nu eenmaal een inkomen moeten hebben, terwijl anderen aangesteld zijn om zo hoog mogelijke winsten te maken. Daardoor kan er een spanningsveld ontstaan tussen groepen van mensen. Desondanks zal er toch samengewerkt moeten worden waarbij de belangen van de ene, als van de andere groep belangrijk zijn.

Daardoor kan er een spanningsveld ontstaan tussen groepen van mensen. Desondanks zal er toch samengewerkt moeten worden waarbij de belangen van de ene, als van de andere groep belangrijk zijn. De opleidingen kennen een aantal afstudeervarianten, namelijk:
- personeelswerker voor het sociaal beleid in allerlei organisaties,
- vormingswerker, die belast wordt met her- en bijscholing van werkenden,
- belangenbehartiger bij vakbonden en ondernemingsraden en
- arbeidshulpverlener bij bedrijven en/of organisaties.

OPLEIDING

De opleiding wordt gegeven aan een van de sociale academies. Tussen de academies bestaan nogal wat verschillen zodat het verstandig is in een vroegtijdig stadium informatie in te winnen, zodat je later niet voor onaangename verrassingen komt te staan. Over het algemeen kent men twee studeervarianten, namelijk:

Een propadeutische fase van een jaar, die voor alle studierichtingen gelijk is. Hierna volgt dan een afstudeerfase van drie jaar, waarin je je keuze maakt.

De andere mogelijkheid is dat je meteen het eerste jaar al je keuze moet maken. Het derde studiejaar volg je een stage bij een organisatie of bedrijf.

ONDERWIJSPROGRAMMA

Er wordt onderwijs gegeven in drie soorten vakken. Op de eerste plaats zijn dat de theorievakken die bedoeld zijn om het inzicht in het maatschappelijk proces te vergroten. Dit zijn vakken als economie, filosofie, psychologie, arbeidsrecht, sociale geschiedenis en Nederlands.

Vervolgens komen aan bod praktijkgerichte vakken als methodiek van personeelswerk, vormingswerk met werknemers en arbeidshulpverlening. Tenslotte krijg je dan nog de ondersteunende vakken als video, sport, informatica en bedrijfsadministratie.

HET BEROEP

Met de opleiding arbeidsverhoudingen / personeelswerk kom je vaak terecht op de afdeling Personeelszaken of op een afdeling Personeel en Organisatie. Dat kunnen commerciële bedrijven zijn, maar ook organisaties als ziekenhuizen, overheidsinstanties enz.

De werkzaamheden, die je zult moeten uitoefenen, strekken zich uit over arbeidsvoorwaarden, de werving, selectie, begeleiding, introductie en uittreding van personeel. Verder zul je vaak belast worden met de organisatie van interne opleidingen en training, het begeleiden van individuen of groepen van werknemers, zoals jongeren, gehandicapten enz.

Omdat je bij dit werk steeds met mensen te maken hebt, zul je over goede contactuele eigenschappen moeten beschikken, kunnen luisteren naar mensen en niet opdringerig zijn met het geven van adviezen.

TOELATINGSEISEN

Om toegelaten te kunnen worden moet je de HAVO met succes doorlopen hebben. Heb je dat niet dan kun je, als je tenminste 21 jaar of ouder bent een toelatingsexamen doen dat de volgende vakken inhoudt: Nederlands, maatschappijleer, geschiedenis en een moderne taal. Omdat het aantal sociale academies erg groot is, er zijn er zestien, kun je het beste als je geïnteresseerd bent, adressen opvragen bij de dekaan. Je kunt ook de Elsevier Beroepen Almanak er op naslaan.

PEDRO CASIMIRI

Postzegels

VANDAAG AAN DE dag zijn we minder dan een maand verwijderd van de Winterspelen te Calgary, het sport- evenement, waarmee het Olympiadejaar 1988 geopend gaat worden. Men mag dan volstrekt gespeend zijn van elke aanleg om profeet te worden, toch kan men met absolute zekerheid voorspellen, dat het tot nu toe, in onze contreien vrijwel onbekende Calgary binnenkort ook in de Wereld van de Postzegel een behoorlijk partijtje mee zal blazen. Simpel omdat diverse derde en vierde wereldlanden verplicht menen te zijn hun topsporters naar zulke krachtmetingen te moeten zenden.

Ter delging van de daaraan verbonden kosten doet men dan een stilzwijgend beroep op de hobbybeurs van de filatelisten, in het bijzonder op het budget van de sportthematici onder de postzegel- verzamelaars. Niet dat u met deze groep nu zoveel medelijden behoeft te hebben. Ook voor hen geldt en gold: bezint eer gij begint!

ZWARTE LIJST

In deze artikelen- reeks zijn we echter nog lang niet aan Calgary toe. We zijn nog steeds op weg naar de Olympische Winter- en Zomerspelen van 1960, respectievelijk te Squaw Valley in de Verenigde Staten en te Rome in Italië.

De vorige week heb ik de lezer toegezegd ditmaal nadere uitleg te verschaffen over de zogenaamde 'zwarte lijst' van de FIP. Zoals te doen gebruikelijk in de twintigste eeuw is ook in de Wereld van de Postzegel vrijwel alles georganiseerd. Lokale postzegels- verenigingen zijn aangesloten bij een landelijke vereniging en al die landelijke verenigingen worden op hun beurt weer overkoepeld door de 'Federation Internationale de Philatelie' (FIP), de wereldvereniging, waarvan het secretariaat tegenwoordig gevestigd is te Zürich in Zwitserland.

Het bestuur van de FIP is een uitgelezen internationaal gezelschap, bestaande uit een pre- [illegible] vice- presidenten en [illegible] directeuren. Die hoog- [illegible] dames en heren proberen met milde hand de orde in de Wereld van de Postzegel te handhaven. Anders gezegd: van de FIP mag men verwachten, dat zij opkomt voor de belangen van alle postzegel- verzamelaars van hoog tot laag en jong tot oud.

PATRONAGE

Nu moet u niet denken, dat u die FIP [illegible] komt. Niets daarvan. Alleen wanneer u het in de Wereld van de Postzegel zover geschopt hebt, dat u aan dié postzegel- exposities gaat deelnemen, waarover de FIP het patronage of het beschermheerschap voert, dan spannen deze hoge lieden ook voor u via allerlei reglementen, verordeningen, geboden of verboden de vierschaar. Eén van die reglementen voert u naar de 'zwarte lijst'.

In woord en geschrift heb ik reeds meermalen verteld, dat vooral in de jaren na de Tweede Wereldoorlog een aantal zojuist onafhankelijk geworden kolonies de Wereld van de Postzegel overstelpt hebben met allerlei postzegel- uitgiften, waarvan het enige doel was: het spekken van de staatskas. Deze postzegels dienden geen enkel postaal belang. Het kwam voor, dat dergelijke zegels rechtstreeks van de buitenlandse drukkerij naar de distributeurs gingen. Met andere woorden: in het uitgevende land waren deze zegels in het geheel niet of nauwelijks te koop.

FRANKEERWAARDE

Om de verdiensten zo hoog mogelijk te doen zijn, schroefde men de frankeerwaarde tot in het absurde op. Kwam er ergens ter wereld een ramp van enigszins grote omvang voor, meteen probeerde men de schade te verhalen door de uitgifte van toeslagzegels, waarbij de toeslag een veelvoud vormde van de frankeerwaarde. Dit alles werd de FIP op een gegeven moment te machtig. Men heeft toen een lijst samengesteld van alle postzegel- uitgiften van na 1950, waarbij elk postaal verband ontbrak, waarbij de toeslag meer dan 50% van de frankeerwaarde bedroeg of waarbij op een kunstmatige manier de prijs per zegel of per serie in de speculatieve sfeer werd getrokken.

BOEK

Sorry wanneer mijn uiteenzetting zo helder is als koffiedik. In de komende artikelen hoop ik het een en ander te verduidelijken met voorbeelden. Deze lijst kreeg in latere jaren de naam van 'zwarte lijst' mee. Op het ogenblik heeft deze 'zwarte lijst' al de omvang van een flink boek. De in de 'zwarte lijst' genoemde zegels mag u op bepaalde postzegel- exposities niet laten zien op straffe van diskwalificatie. Is dat alles? Ja! Het lijkt er op, dat men van een mug een olifant gemaakt heeft. Toch is dat niet zo. Daarover een volgende keer meer.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

*****

MOSKOU — De experimentele drankenfabriek in Moksou gaat per maand 10.000 liter bier naar Groot-Brittannië uitvoeren. Het gaat om een tamelijk zoet bier, tussen Brits bitter en lager in. BBC nieuws voorzag wat problemen bij het bestellen van een glas 'Zjigoeljovskoe' in een pub wat later op de avond en na enig voorafgaand gebruik.

*****

Het record van Thatcher

DE BRITSE PREMIER, mevrouw Margaret Thatcher, heeft een opzienbarende mijlpaal in haar politieke carrière bereikt. Nog niet eerder was in het Verenigde Koninkrijk een regeringsleider zo lang achtereen aan de macht als zij. Acht jaar en 243 dagen was het oude record. Mevrouw Thatcher woont inmiddels al langer op een van de bekendste adressen ter wereld: Downing Street 10. En er is niets dat erop wijst, dat ze spoedig zal verhuizen. Niemand zal in mei 1979, toen ze de socialist James Callaghan uit de ambtswoning verdreef, gedacht hebben dat ze het zo ver zou brengen. Ook politieke en persoonlijke schandalen binnen en rondom het kabinet hebben haar positie nauwelijks aangetast.

Vorig jaar toonde ze duidelijk aan dat ze ook in haar derde ambtsperiode kan rekenen op de steun van een ruime meerderheid van de Brite kiezers. En dat is voor een premier vanuit de conservatieve gelederen in een land als Groot-Brittannië bepaald een bewonderens- waardige prestatie. De populariteit van mevrouw Thatcher onder een groot deel van de Britten is echter niet verwonderlijk. Met een stringent financieel- economisch beleid heeft zij kans gezien de kwakkelende Britse economie weer uit het slop te halen. In de afgelopen jaren is de economische groei in Groot-Brittannië hoger geweest dan in de andere grote Westeuropese landen. De inflatie is beteugeld en de belastingen konden omlaag. Vooral mensen, die bekend staan als de 'modale inkomens', staan er financieel gezien beter voor dan een aantal jaren geleden. De bijna traditioneel sterke positie van de vakbonden is ernstig verzwakt. Sinds de in maart 1985, na een desastreus verlopen jaar van actie voeren, beëindigde mijnstakingen heeft geen enkele bond het meer aangedurfd om een conflict via stakingen uit te vechten.

Ook internationaal is het prestige van de Britten sinds het aantreden van mevrouw Thatcher aanzienlijk toegenomen. Groot-Brittanië geldt niet langer als een zwakke schakel in het Westerse bondgenootschap. Vooral dankzij de stabiele positie van het politieke leiderschap en de bijna onvoorwaardelijke steun die mevrouw Thatcher verleent aan het beleid van de Amerikaanse president Reagan, is het Britse gezag in de internationale wereld fors toegenomen. De Russische partijleider, Gorbatsjov, illustreerde dat nog eens nadrukkelijk, toen hij op weg naar de ondertekening van het INF-akkoord in Washington eerst nog een korte tussenstop in Engeland maakte voor overleg met Margaret Thatcher.

Dit versterkte internationale prestige spreekt de Britten natuurlijk aan. Zij hadden immers 'The British Empire' ineen zien schrompelen tot een weinig tot de verbeelding sprekende eilandstaat in de Noordzee. Maar die hernieuwde trots heeft ook zijn schaduwzijde. Een indrukwekkende televisie- documentaire liet onlangs zien hoeveel persoonlijk leed het Britse wapengekletter rond de Falklandeilanden heeft veroorzaakt. En de rigoreuze economische hervormingen hebben met name in het noorden van Engeland geleid tot een ongekend hoge werkloosheid. De armoede onder de laagste inkomensgroepen neemt toe, vroeger bloeiende industriesteden maken nu een desolate indruk. De zwaarste klappen vallen ook hier aan de 'onderkant' van de samenleving. Maar zo lang die niet groter wordt dan de helft plus één van de bevolking heeft een regering hiervan geen politiek gevaar te duchten. Zo lang een meerderheid van de bevolking de toch al betere uitgangspositie verder versterkt ziet, zit Margaret Thatcher op rozen. Met name dit beleid heeft haar het imago van een harde, kille persoonlijkheid opgeleverd.

Na de overwinning in de parlements- verkiezingen van juni vorig jaar kondigde de Britse premier aan dat haar nieuwe kabinet zich met name zou gaan richten op de strijd tegen werkloosheid, slechte woonomstandigheden en op verbetering van het onderwijs. Het is voor de betrokken groeperingen te hopen, dat ze die beloften ook wil en kan waarmaken. Het gevaar bestaat echter, dat mevrouw Thatcher al haar energie gaat richten op de internationale politiek. Nu de Verenigde Staten dit jaar vooral zullen worden beheerst door de komende presidents- verkiezingen, waardoor de internationale positie enigszins zal worden verzwakt, zal de ambitieuze Britse regeringsleider ongetwijfeld de neiging hebben zich meer en meer te profileren als de toonaangevende woordvoerder van het Westerse bondgenootschap.

PREMIER THATCHER voelt er nog steeds niets voor om het pond sterling op te nemen in het Europese Monetaire Stelstel (EMS). Tegenover de buitenlandse persclub in Londen verklaarde zij dat de tijd er nog niet rijp voor is. Als bewijs voerde zij de turbulenties op de wisselmarkten van de laatste tijd aan. Het EMS is bedoeld om rust te brengen op de Europese wisselmarkten.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *US Ninja* (14 jr.); 24.00 uur *Tracis big trick* (18 jr.).
II: 20.45 uur *Garden of Stone* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur *Night Stick* (18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Van Trigt, Ecuadorstraat 2, tel.: 21835.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter B. Britt-Croes, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Hart, tel.: 27263/24300 (hospitaal).

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Suske en Wiske; 18.25 Science and Technology (CNN); 18.40 Those amazing animals; 19.30 Big Story; 20.00 It's a living; 20.30 Saturday special: «Don't touch»; 21.15 Mama's Family; 21.45 Estren: «Intimate strangers»; 23.20 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Studiosport; 17.45 This week in review (CNN); 18.30 Style with Elsa Klensh; 19.00 Valerie; 19.30 Showtime; 20.30 Actualidad: «Coreofonia»; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Twilight zone; 23.30 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652 / 22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

STICHTING ARUBAANS CARNAVAL (SAC)
10.00-16.00 uur verkiezing jeugd- en districts- koningin Dakota - Club Douane.
10.00-16.00 uur verkiezing jeugd- en districts- koningin Brazil - Centro di Barrio Brazil.
10.00-16.00 uur verkiezing jeugd- en districts- koningin Tanki Leendert, gecombineerd met een tumbafestival - POVA-club.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *US Ninja* (14 jr.).
II: 18.00 uur *Greatest Lullabies* (alle leeft.); 20.45 uur *Garden of Stone* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Night Stick* (18 jr.).

*****

DIVERSEN
STICHTING ARUBAANS CARNAVAL (SAC)
16.00 uur Burger King kinder- T-shirt jump-up vertrekkende vanaf Plaza Shopping Center naar de parkeerplaats Burger King.
18.00 uur jeugd- en districts- koningin verkiezing - Club Visage.

TIVOLICLUB: 10.00 uur ballonsoptocht vertrekkende vanaf de Tivolibaan.

CARNAVALSCOMITE CARIBECLUB: 09.00 uur carnavals- fietsoptocht - Caribeveld.

SPORT
ATLETIEK **(AAB)**: 18.15 uur start veldloop op het zandpad dat voert naar het strand van Boca Prins.

VOETBAL **(Copa Rotativo Amstel)**: 09.30-16.30 uur voetbalwedstrijden - Deportivo Nacional- veld te Palmbeach.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 19.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche and zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

TOERISME THEMA VAN VOLGEND JAAR

Eijsden en Gonzalez: overleg van groot belang

De Kwaadsteniet: contactplan is moeite meer dan waard

ORANJESTAD — Met een drieëntwintig pagina's tellende slotverklaring, dankwoorden van de drie voorzitters, het uitdelen van geschenken en tot slot een persconferentie werd gistermiddag in de Statenzaal van Aruba het zeventiendaagse parlementaire contactplan tussen Nederland, Nederlandse Antillen en Aruba besloten. "Het was de moeite meer dan waard", zo merkte de voorzitter van de Nederlandse delegatie, dr Willem de Kwaadsteniet, op die evenals zijn collega's, drs Cedric Eijsden en mr Hector Gonzalez, het belang van dit contactplan benadrukte. Ten aanzien van de staatkundige toekomst waarschuwde mr De Kwaadsteniet dat de drie landen moeten zorgen dat de tijd hen niet inhaalt. "We moeten praten. We moeten aan de slag". Voor de ontmoeting volgend jaar op de Nederlandse Antillen werd gekozen voor het thema 'toerisme', vooral waar het betreft het sociaal economische, financiële en culturele aspecten. Wellicht kan de UNA benaderd worden voor het houden van een seminar voor of tijdens dit contactplan.

De laatste dag van het parlementair contactplan hielden de delegaties zich bezig met het vaststellen van de slotverklaring die onder meer gebaseerd was op de verslagen van de werkgroepen, die voordien in een plenaire zitting waren besproken. De Amigoe berichtte de afgelopen dagen uitvoerig over de verschillende onderwerpen die besproken werden en die nu in de slotverklaring zijn opgenomen.

VOORUITGANG

Na het goedkeuren van de slotverklaring spraken de drie voorzitters woorden van dank. Mr Willem de Kwaadsteniet had speciale dank voor griffier Juan Becker en zijn staf, die dag en nacht klaar stonden. Ten aanzien van Aruba stelde hij dat de Nederlandse parlementariërs konden zien dat Aruba herstellende is van de economische tegenslagen. "Er heerst een geest van vooruitgang, aldus de Nederlandse politicus, die reeds vele malen als leider van de Nederlandse delegatie Aruba bezocht. Er wordt gewerkt en er wordt duidelijk vertrouwen in de toekomst getoond.

Ten aanzien van de Nederlandse Antillen merkte hij op, dat daar ook tekenen van herstel werden waargenomen. Op staatkundig gebied meende De Kwaadsteniet dat er in feite — doordat alle aandacht op economisch herstel is gericht — maar weinig vooruitgang werd geboekt. Er is wel wat over gepraat, maar nog geen besluitvorming op de Antillen.

Ten aanzien van Sint Maarten merkte hij op, dat de procedure niet gemakkelijk is en dit zeker niet in korte tijd kan gebeuren. Het kan jaren duren als men het redelijk wil doen en men niet vergeet dat men verplichtingen tegenover anderen heeft. Hij liet blijken tegen een plotseling onafhankelijkheids- gril te zijn. Dit dient overdacht te geschieden. Ondanks de aandacht voor economisch herstel vond hij het niet juist het gesprek stop te zetten over wat er over acht jaar gaat gebeuren. In ieder geval dient het volk er nauw bij betrokken te zijn.

VOLDAAN

Drs Cedric Eijsden was ook voldaan over de samenwerking als collega's en vrienden. Hij vond dat het contactplan goed is om de eenstemmige doelstellingen te kunnen bevorderen. Belangrijk noemde hij het daarbij dat de kwaliteit van het contactplan wordt bevorderd. Niet alleen door het in stand te houden, maar ook dat het aansluiten op vorige bijeenkomsten. De parlementen zullen onder meer elkaar continue van inlichtingen moeten blijven voorzien. Spreker bracht speciale dank aan de Amigoe voor de uitstekende nieuws- voorziening aan de parlementariërs.

Voorzitter mr Hector Gonzalez sprak in dezelfde geest en merkte op dat er nog vele onderwerpen zijn geweest die ditmaal niet besproken zijn, maar dat dit een volgende keer zal moeten gebeuren. In ieder geval: we hebben duidelijk met elkaar gepraat en dat is belangrijk. Hij was het eens met het voorstel van Statenlid Grace Bareño, dat volgende maal de leden zoveel mogelijk in een hotel moeten worden ondergebracht, hetgeen beter is voor het contact, terwijl er in het programma ook wat vrije tijd dient te worden opgenomen. Een voorstel waarmede drs De Kwaadsteniet het ook eens was.

De Nederlandse delegatie keerde vanmiddag naar Nederland terug.

ORANJESTAD — Het echtpaar Philip en Frances Simon werd uitgeroepen tot 'goodwill ambassadors' van Aruba. Al 26 jaar lang bezoeken Philip en Frances elk jaar Aruba. De onderscheiding werd namens de regering uitgereikt door Rafael Estrada (rechts) van Aruba Tourism Authority in tegenwoordigheid van general manager van het Americana Aruba Hotel, Edward Malone, front office manager Joan Lo en social director Vera Odor.

Fluister-campagne

PPA reageert op verklaringen PPN

ORANJESTAD — In New Trocadero Inn hield de PPA gistermiddag een persconferentie als reactie op de persconferentie van kort geleden waarin de PPN en statenlid Eddy Werleman felle kritiek uitten op de fluistercampagne die onder leiding van Benny Nisbet tegen de PPN en Eddy Werleman gevoerd zou worden.

De leider van de oranje partij beschuldigde Eddy Werleman in het kort dat hij aan schizofrenie lijdt. Dat zijn volgens Nisbet mensen die zonder enige basis andere mensen beschuldigen omdat hun eigen geweten knaagt.

Nisbeth zette uiteen dat het een feit is, dat welke persoon in onze gemeenschap ook wordt aangehouden, dit tot inlichtingen en gesprekken op straat leidt, welke niet noodzakelijk overeen komen met de officiele verklaringen. Wanneer twee broers van een politicus worden aangehouden, krijgt de positie van die politicus automatisch meer aandacht van het publiek.

Na gewezen te hebben dat Werleman de verantwoordelijkheid voor zijn familie niet wil dragen, zette de heer Nisbet uiteen hoe deze zaak door publicaties aan het rollen kwam. Naar aanleiding van die berichten, en niets anders, heeft de PPA vragen gesteld aan premier Eman en minister van Justitie Watty Vos.

De heer Werleman kwam om zich te verdedigen, docht geen persoon, zeker de PPA niet, heeft hem ergens van beschuldigd, aldus Nisbet die eraan toevoegde het te betreuren dat een politicus in dit soort zaken die hem of haar familie aangaan, een organisatie wil betrekken.

Wat de reis naar Suriname betreft, waarover Werleman stelde dat niet de persoon Werleman naar Suriname gaat, maar de voorzitter van de Buitenlandse commissie van de Staten, deed Nisbet de vraag stellen: wie wil Werleman nu voor de gek houden. Na gewezen te hebben op het belang van een nieuwe democratische regering in Suriname, stelde Nisbet de vraag of er nog van ethiek wordt gesproken dat naar een dergelijke gebeurtenis een Statenlid wordt afgevaardigd dat onafhankelijk is. Dat noem ik ook geen respect voor Suriname, aldus Benny Nisbet die er aan toevoegde dat de politie- verklaring stelt dat het onderzoek in de zaak van de familie Werleman nog niet is afgerond, desondanks gaat Werleman naar Suriname.

*****

MMABATHO — Het Zuidafrikaanse thuisland Bophuthatswana wachtte vergeefs op de Beierse premier Strauss. Het bezoek werd geschrapt omdat Strauss zijn bezoek aan Mocambique onverwachts verlengde.

Illegaal bezit neemt toe van radio-zendapparatuur

ORANJESTAD — Uit verklaringen en bekendmakingen van de SETAR blijkt, dat een toename is geconstateerd van het illegale bezit en gebruik van (radio) zendinrichtingen.

Het gaat hierbij om marine HV / VHF radio-, mobilofoon-, modelvliegtuigen-, modelvaartuigen, radio-omroep-, televisie-omroep- afstandsbediening, oproep- installaties enz. Gewezen wordt op het feit dat ingevolge de Telegraaf- en Telefoon- verordening het eenieder verboden is een en ander te gebruiken onder een daartoe verstrekte geldige vergunning door de gouverneur van Aruba. Ook het illegaal handelen in deze apparatuur is zonder een vergunning niet toegestaan.

Eenieder die een dergelijke installatie bezit, dient zonder uitstel contact op te nemen met de afdeling Publiekrechtelijke Telecommunicatie Zaken van de Setar, Frankstraat 1, waar ook de registratie wordt aangevraagd. Verwezen wordt naar de advertenties in dit blad.

Nisbet: onderzoek Staten nodig

Detentie-beleid Vos zaak partij- politiek

ORANJESTAD — PPA- leider Benny Nisbet uitte gistermiddag tijdens een persconferentie felle kritiek op het gedetineerde- beleid van de regering in het Huis van Bewaring. Volgens Nisbet maakt minister van Justitie, Watty Vos, misbruik van zijn bevoegdheden en veroorzaakt daardoor het ene probleem na het andere.

Tot op heden ontving Nisbet nog geen antwoord van de bewindsman op zijn vragen over gratie welke verleend werd aan de vrouw A.V., die in verband met verdovende middelen haar straf in Huis van Bewaring uitzat. Onder meer wil Nisbet weten of minister Vos de Interpol op de hoogte stelde over deze gratieverlening. Volgens Nisbet gaan achter deze kwestie zaken schuil die het daglicht niet kunnen verdragen. Met nadruk stelde Nisbet dat het leven in het Huis van Bewaring en alles wat daarmee samenhangt de verantwoordelijkheid is van de regering en politici. Daarom stelde Nisbet vragen aan minister Vos of een groep gevangenen bevoordeeld wordt. Hij doelde hierbij onder meer op een gevangene die driemaal per week van 's morgens acht uur 's avonds zes uur naar huis gaat. Op deze vragen kreeg de heer Nisbet ook geen antwoord.

Volgens Nisbet besloot minister Vos om zijn beleid te dekken door een groep gedetineerden de feestdagen in familiekring te laten doorbrengen. De heer Nisbet verwacht dat wanneer een onderzoek wordt ingesteld wie deze gevangenen zijn dit een groot schandaal zal veroorzaken.

De PPA is van mening dat er ten aanzien van de gedetineerden een beleid dient te komen, dat zij worden voorbereid om weer in de maatschappij terug te keren nadat zij hun straf hebben uitgezeten. Dit moet voor iedereen geschiedden op een gezonde basis doch niet op politieke basis van minister Vos.

De PPA daagt de regering uit — net als destijds bij de douane gebeurde — een onderzoekscommissie te benoemen. De 21 Statenleden werden door de PPA-voorzitter uitgedaagd de beslissingen na te gaan die minister Vos de afgelopen twee jaren ten aanzien van gevangenen heeft genomen. De heer Nisbet kwam met de beschuldiging dat door het Huis van Bewaring ijs wordt gekocht, doch dat dit nimmer ter plaatse komt doch elders verkocht wordt.

Voorts zou de PPA over inlichtingen beschikken dat levensmiddelen die gekocht worden voor het Huis van Bewaring daar nimmer terechtkomen. De heer Nisbet wil weten of deze berichten waar zijn en vraagt daarom een onderzoek.

Reconstructie vermoedelijke doodslag Edwin Tromp

NOORD — Gistermorgen was er van acht tot twaalf uur reconstructie van het geval bij Rio Grande te Noord waar in de maand december de man Edwin Tromp dood was aangetroffen.

In verband hiermee werd de man R.C. aangehouden op verdenking iets met deze zaak te maken te hebben. De reconstructie geschiedde onder leiding van onderinspecteur Paulina. Naast verdachte R.C. waren ook aanwezig rechter- commissaris Shon Lopez, de officier van Justitie mr Elivia Lugo, advocaat mr Ruud Offringa, leden van de recherche en de Technische Opsporings Dienst van de politie en getuigen die ter plaatse gehoord werden.

ORANJESTAD — De Filmliga Aruba presenteert op zondag 31 januari de film 'Almacita di Desolato' (Curaçao 1986), die zich rond de eeuwwisseling op Curaçao afspeelt. De regie is van Felix de Rooy, terwijl als acteurs optreden: Marian Rolle, Gwendomar Roosje, Nydia Ecury, Imelda Valerianus en anderen. De voorstelling begint om half negen in Cas di Cultura.

WIJ VERGATEN GISTEREN nog te melden dat er bij het Calypsonian en Roadmarch Festival niet minder dan 4260 betalende toeschouwers waren en dat de uitslag pas kwart over vier in de ochtend bekend was. Overigens werd dit festival opgedragen aan Paul en Edgar Connor, die veel gedaan hebben voor carnaval en muziek in San Nicolas.

****

VANAVOND IS ER een verkiezing in de Douaneclub te Dakota en een tumbafeest in de POVA-club met verkiezing van jeugd- en carnavalskoningin van Tanki Leendert. Ook in Brazil heerst vanavond de verkiezingskoorts.

Carnaval di Aruba den 1988 no tin morocho

Deze rubriek wordt gesponserd door:
Mercurius Trading

CLUB VISAGE IS uitstekend geschikt voor koningin- verkiezingen, hetgeen gisteravond nog eens bevestigd werd toen een kleine tweeduizend mensen getuigen waren van de verkiezing van jeugd- en grote koningin van Canal 90. Het was er gezellig en enthousiast. Tot jeugdkoningin werd gekozen Amin Ali, die door de manager van Spritzer and Fuhrmann, Lianne Beaujon, gekroond werd. Runner-up werd Nathaly Pimienta. Hierna werd Leoncita Riviera tot carnavalskoningin van Canal 90 gekozen en gekroond door de manager van Canal 90, Leoncita Richardson- Arends, die haar bureau en studio in de steek liet om met veel enthousiasme de kroning te verrichten. Runner-up in deze strijd werd Carla Semeleer.

****

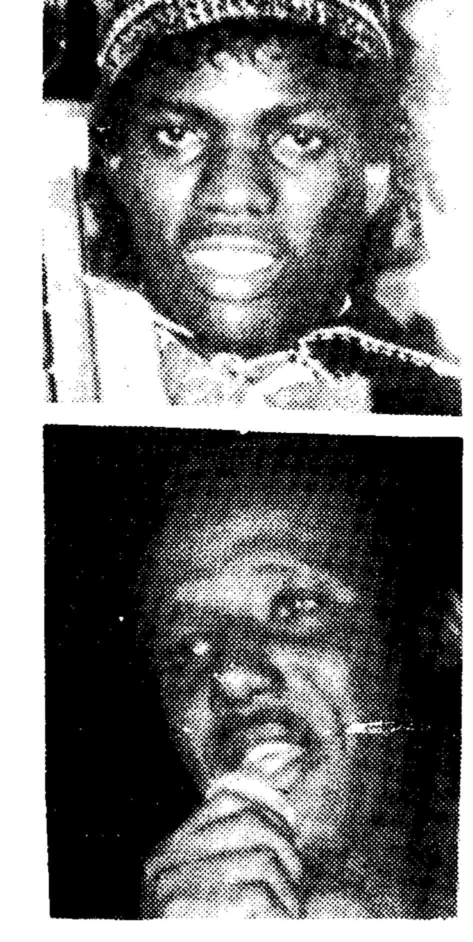
DIT WEEKEINDE GAAT Club Visage door met de verkiezingsstrijd. Vanavond wordt de koningin van het Maria College gekozen, waarvan de uitslag rond acht uur bekend wordt. Kandidaten zijn Rosemary Giel, Carmencita Henriquez, Jessamine Schwengel, Jourraine Kock, Helen Gavida, Shahaira Brokke, Vanesca Tromp, Rachelle Arcaya, Anchely Maduro en Carina Figaroa. Morgenmidden om zes uur begint in Club Visage de verkiezing van de jeugd- en carnavalskoningin van district Oranjestad. Wie de kandidaten zijn, weten we niet, want SAC liet niets van zich horen. Men zal dus zelf moeten gaan kijken, hetgeen geen bezwaar zal zijn, want gezellig is het altijd in Club Visage.

****

MIGHT TALENT (BOVEN) werd voor het vijfde achtereenvolgende jaar uitgeroepen tot Calypso King van het Arubaanse carnaval. Ditmaal ging de titel van Roadmarch King naar Long Roy (midden), terwijl een speciale prijs werd toegekend aan Lord Baba (onder), die al tien jaar onafgebroken meedoet, maar nooit een prijs won.

MORGENMIDDAG OM VIER uur gaat de jeugd jumpen in de Burger King T-shirt- parade van Plaza Shopping Center naar de parkeerplaats van Burger King aan de Nassaustraat. Een beroep op volwassenen — want vorige week waren er teveel van hen die de jeugd geen kans gaven: het is een kinderparade. Deze krijgen de kans nog wel in de grote carnavalsparade van 14 februari.

****

IN HET VERLEDEN sponsorde de San Nicolas Business Association (SNBA) de diverse koninginnen van San Nicolas. Aangezien de klanten niet alleen van San Nicolas komen, maar ook elders en gezien de financiële situatie, werd besloten dit jaar geen koninginnen te sponsoren. Om wel zijn medewerking aan het carnaval te tonen stelt de SNBA geldprijzen beschikbaar voor de kinder- en de grote parade in San Nicolas. Voor de kinderparade 150 florin voor de mooiste groep en honderd florin voor de meest geanimeerde groep. Voor de grote parade 250 florin voor de meest geanimeerde groep. De SNBA hoopt dat de financiële situatie verbetert, zodat in de toekomst nog meer bijdragen kunnen worden gegeven. Ditmaal geldt 'weinig maar uit een goed hart'.

****

OOK SUNSET VILLAS koos een kinderkoningin in de persoon van Joane van der Biest. Managing director Irwin Franca kwam er aan te pas om ditmaal geen timesharing te verkopen, maar wel de koningin te kronen.

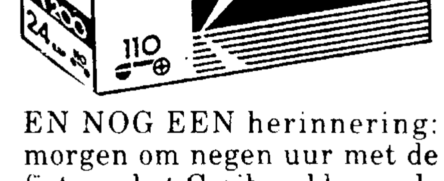
****

IN DAKOTA WERD in de Douaneclub gisteravond Jelitza Krozendijk tot de kinderkoningin gekozen en gekroond door dr Franklin Croes. Runner-up was Shahaira Maduro.

****

IN HET ROSA College kroonde de voorzitter van de Sint Franciscusgroep, Gabriel Tromp, Shala Toppenberg tot de koningin van de school. Hier werd ook een komiek kandidaat gekozen in de persoon van Liset Bouwman, terwijl Nadia Salomon als de meest gracieuze werd gekozen.

****

EN NOG EEN herinnering: morgen om negen uur met de fiets op het Caribeveld voor de fietsparade in carnavalskledij. Terwijl bij Tivoli de ballonsparade plaatsvindt. Bij 'Ma Bets' zijn ballons beschikbaar en dan maar blazen en daarna de kroning van Jonathan Nisbet tot Jokerito en Darinka Arends tot Joyita.

****

VAN EEN GROOT aantal carnavalsgroepen werd een lange verklaring ontvangen. Te lang om in deze carnavalsdrukte te lezen, maar met de inhoud zijn we het kort gezegd wel eens. Inderdaad woonden elf van de grootste groepen de SAC- besprekingen bij en dat waren allemaal mensen die al jarenlang weten wat er in carnavalvierend Aruba te koop is. Toegejuicht wordt dat de parade over de brede Boulevard trekt en niet door nauwe straten, waar het publiek langs de weg hangt en zich verveelt en de groepen niet ongestoord laat voorbij trekken. Vooral die dronken mannen en vrouwen die langs de wegen lopen en in groepen optrekken, verpesten de parade behoorlijk. De vraag wordt gesteld waarom Tivoli niet meer aan de grote parade deelneemt. Eenvoudig: men was het indringen in de groep moe en vooral had men geen veiligheid, terwijl praalwagens en stukken door het publiek werden beschadigd.

****

IN HET COMMENTAAR wordt nog opgemerkt, dat het lekker is op een trailer in de schaduw te zitten, een stevige borrel te drinken met alle gevolgen van dien. Maar waar is de tijd gebleven dat ruim tienduizend mensen aan de parade deelnamen, welk aantal nu bijna tot tweeduizend is gedaald? Het waarom dient onderzocht te worden. Het is in ieder geval acht jaar geleden toen het trailersysteem van Curaçao werd overgenomen. Voordat de trailers er waren, waren er vele plaatsen waar men de parade voorbij kon zien trekken.

****

TENSLOTTE WORDT ALHAMBRA als eindpunt van de grote parade toegejuicht. Veel parkeerruimte en goede ruime wegen.

****

WAT HET VERANDEREN van de carnavalsroutes betreft voor de kinder- en grote parade, nu over de brede Boulevard, hetgeen vele mogelijkheden geeft voor een goede open parade, dit kunnen wij alleen maar toejuichen. We hebben het tien jaar geleden reeds voorgesteld, maar toen werden we als gek bestempeld. Nu kan het gelukkig wel. We nemen er maar vast een Heineken op.

****

ARUBA

Dear Friends,

It gives me great pleasure to participate in the celebration commemorating the [illegible] anniversary of the Aruba Lions Club. As one of the [illegible] and newest nations in the world, we are very proud to have such a fine group of individuals representing Aruba in the International Lions Club organization making our island one of its 162 member nations.

Throughout the world the Lions Club is recognized as men and women whose volunteer spirit in community activities have spread joy and hope to people of all ages. The International Lions Club has performed on behalf of the blind, diabetes education and most recently in the area of drug awareness, undoubtedly saving many lives; and we in Aruba are certainly proud that the Lions Club on our island have participated in such worthy programs.

Here at home the Lions have been extremely active [illegible] numerous projects for the benefit of many [illegible] in our society. Especially, for the handicapped, for the needy, our youth and the motivation of our people in general.

As I look back upon the 40 year history of the Aruba Lions Club, I am compelled to remember that both as a group and as individuals the Aruba Lions Club did not only excell in our community, they have been leaders in our history helping our country face many challenges.

And today, nearly three years after the closing of the Lago Refinery, our country's economic [illegible] for generations, we are beginning to [illegible] economic recovery and expansion that will provide jobs and security for Aruba's future.
This recovery is due to the strong [illegible] and community spirit that the Aruba Lions Club, its members and other groups on our island have for our country and people.

On behalf of the Government I thank you, and may your next 40 years be as successful and meaningful as always.

[illegible] (Henny) Eman
January, 1988.

Pabien — Proficiat — Congratulations

ARUBA LIONS CLUB

met Uw veertigste verjaardag.

MASHA DANKI voor Uw werken in en voor de Arubaanse gemeenschap.

JUDGE BRIAN STEVENSON
P.O. BOX 2368
STATION M
CALGARY, ALBERTA T2P 2M6, CANADA

[illegible] PRESIDENT
THE INTERNATIONAL ASSOCIATION OF LIONS CLUBS

January 20, 1988

Mr. E. R. Arends Sr.
Aruba Lions Club
P.O. Box [illegible]
Oranjestad, Aruba

Dear Lions of [illegible]:

As President of Lions Clubs International, I offer my warm congratulations as you celebrate your club's 40th anniversary.

These occasions traditionally serve as a celebration of past accomplishments. [illegible] contributions through community and international service activities are achievements each member can reflect on with pride.

Anniversaries, however, are also excellent opportunities to set new goals. I urge you to take a moment to consider the meaning of our motto, "We Serve." It clearly defines the best of Lionism: service and fellowship, each dependent upon the other. Clubs which [illegible] to enhance both areas will be leaders in the [illegible].

I hope Lions Clubs [illegible] and the Aruba Lions will [illegible] many more [illegible] service together.

[illegible]

Judge Brian Stevenson
International President

03778

Aruba's oudste bankinstelling
ARUBA BANK n.v.

PEPSI
Victoria Bottling Company

E. J. ARENDS [illegible] INC.
(FORMERLY ARUBA HARDWARE C. [illegible])

LA VENEZOLANA
(Mirepstore)
Steenweg Oranjestad

Bouwmaatschappij Aruba n.v.

vad printers
L.G. Smith Blvd. 110 - Tel.: 24550

casa del mar

ANTONIO'S

Kiwanisclub of Aruba

Aruba Rotary Club

Kiwanis Club Paardenbaai Aruba

CANTRACO ARUBA N.V.
L.G. Smith Boulevard [illegible]

PLAZA

21-Jarige wereldkampioen 33 duels ongeslagen

Larry Holmes geen partij voor Tyson

ATLANTIC CITY — De Amerikaan Mike Tyson heeft vrijdagavond in Atlantic City met groot machtsvertoon bewezen de beste zwaargewicht bokser binnen de IBF, de WBC en de WBA, de drie wereldbonden, te zijn. De poging van de oud-wereldkampioen Larry Holmes zijn titel te heroveren, strandde in de vierde ronde. Drie keer ging de zeventien jaar oudere Holmes neer. Voor de arbiter was dat aanleiding het gevecht te stoppen en Tyson tot winnnaar op technisch knock-out uit te roepen.

Tyson werd in het begin van het gevecht verrast door de taktiek van Holmes. De 38-jarige vroegere wereldkampioen had blijkbaar besloten zo veel mogelijk buiten het bereik van de vuisten van zijn veel jongere opponent te blijven. Tyson werd daardoor gedwongen achter zijn tegenstander aan te lopen.

FRUSTRATIE

Dat frustreerde Tyson danig. Op een gegeven moment stond de wereldkampioen daarom ook stil en nodigde Holmes uit eindelijk het gevecht eens te beginnen. Slechts een keer, in de eerste seconden van de ronde, kreeg Tyson de gelegenheid zijn tegenstander te raken. Het was voor Holmes een onderstreping van het feit dat hij van Tyson moest zien weg te blijven. Ook in de tweede ronde probeerde Holmes zijn huppelwedstrijd vol te houden. En op de momenten dat hij gedwongen werd in de nabijheid te komen van Tyson, zorgde hij er snel voor dat er sprake was van een innige omhelsing. Pas aan het einde van die tweede drie minuten, kwam de wereldkampioen door de verdediging van een van zijn voorgangers.

In de derde ronde kwam het gevecht eindelijk op gang. Zelfs Holmes probeerde in die fase Tyson te raken. Een keer slaagde hij daar in. Zijn gevreesde linkerhoek en krachtige rechter bleken echter danig door de jaren te zijn aangetast. Tyson nam de stoot als een aai in ontvangst, schudde zijn hoofd als een soort ontkenning dat de stoot hem iets gedaan had en glimlachte.

Hij wist ook dat de actie van Holmes inhield dat het gevecht iets opener zou worden. Het was de verandering waar Tyson op had gewacht en die het begin van het einde van Holmes betekende. De eerste stoten kwamen al hard aan. De dekking van de 38-jarige werd er iets lager door. Tyson zag de mogelijkheden en buitte ze honderd procent uit. Twee stoten met rechts op het hoofd van Holmes lieten deze naar het canvas gaan. Bij de tweede keer landde de veteraan tot vermaak van de aanhang van Tyson hard op zijn achterwerk. Holmes probeerde door zijn hoofd te schudden de indruk te wekken alsof de stoot nauwelijks was aangekomen.

Het staaltje bluf van de man die wist dat hij verloren is deed zijn opponent niets. Holmes stond nauwelijks weer op zijn benen, of Tyson viel weer aan. Met nog 41 seconden in de vierde ronde te boksen, kwam de definitieve combinatie die het gevecht beëindigde. Holmes bleef na de rechtse, die het laatste stootje gaf, bijna een minuut zonder te bewegen liggen. Zijn hoek snelde in paniek naar de hoek waar hun pupil zijn toevlucht had gezocht. Hij stond echter op het zelfde moment weer op en maakte de indruk dat hij het gevecht weer voort wilde zetten. De arbiter en de jury, die Tyson al een aardige puntenvoorsprong hadden zien opbouwen, beslisten anders.

ONGESLAGEN

Voor Tyson betekende de winst in Atlantic City dat hij nu 33 partijen op rij ongeslagen is. De enorme kracht van de 21-jarige wordt nog eens extra benadrukt door het feit dat 29 daarvan vroegtijdig werden beëindigd.

Veel rust is Tyson niet gegund. Op 21 maart komt hij alweer in actie. Dan bokst hij namelijk in Tokyo tegen zijn landgenoot Tony Tubbs, de vroegere wereldkampioen van de WBA. Verontrust toonde Tyson zich geen seconde. Hij bracht het nieuws van het gevecht naar buiten met "in maart moet ik in Tokyo tegen iemand in de ring."

In het voorprogramma in de Amerikaanse badplaats behield Carlos de Leon de wereldtitel in het halfzwaargewicht (WBA). De Puertoricaan versloeg uitdager Jose Maria Flores uit Uruguay op punten.

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Maduro Plaza)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

SCHAAKSCHOOL «NA PLAKA CHIKI»
(o.l.v. Omalio Merien)
geopend van 14.00-15.15/15.30-16.45 en 20.00-21.15 uur te Plantersrust 6.

*****

ZONDAG

ATLETIEK
(Road Runners Club Kòrsou)
07.00 uur start Coca Cola 10-km-loop bij Sentro Deportivo Kòrsou in de richting van Bonam en Jongbloed en terug naar Sentro Deportivo Kòrsou.
(Curaçaosche Atletiek Bond)
07.00 uur straten- en veldloop bij Juan Domingo en omgeving.

VOETBAL
(Kominshon Kurá di Shon Fil)
10.30 uur Real Kurá Shon Fil vs Ultimo Noticia (win. A);
11.30 uur Rif vs The Champs (win. B);
12.30 uur Artis vs Brievengat (win. C);
13.30 uur Ritz vs Miss Connie (win. D);
14.30 uur Mundo Nobo vs Kustbatterij (win. E);
15.30 uur Extra vs Charo (win. F) - Kurá di Shon Fil.

WINDSURFING
(Curaçao Highwind Centre)
10.00 uur voortzetting wedstrijden - Princess Beach Hotel.

*****

Sandra Gasser geboycot

IAAF dreigt Zwitserse atleten met schorsing

GENEVE — De Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) heeft in een brief aan de Zwitserse bond gedreigd atleten uit dat land te weren als Sandra Gasser ondanks een schorsing van twee jaar toch uitkomt in een nationale wedstrijd.

Gasser werd door de IAAF geschorst voor twee jaar nadat zij schuldig was bevonden aan het gebruik van verboden stimulerende middelen tijdens de strijd om de wereldkampioenschappen in Rome in september van het vorig jaar.

De Zwitserse spande na de schorsing een kort geding aan bij de burgerrechter. Zij eiste 'recht van arbeid'. Dat werd haar door de rechter verleend. Die verbood de Zwitserse bond Gasser de schorsing op te leggen. De atlete ging in hoger beroep bij de IAAF maar verloor dat afgelopen woensdag.

Volgens directeur Wirz van de Zwitserse bond werd de bond vrijdag door de federatie van het standpunt op de hoogte gesteld. "De IAAF heeft ons gevraagd Gasser niet te laten starten. De federatie liet ons tevens weten dat elke atleet die deelneemt aan wedstrijden waarin Gasser loopt, automatisch geschorst zal worden. De IAAF dringt er bij ons op aan de regels van de federatie te volgen. Als wij dat niet doen, dan heeft dat direct gevolgen voor de Zwitserse bond", liet Wirz weten.

Bordeaux tweede, Bayern derde

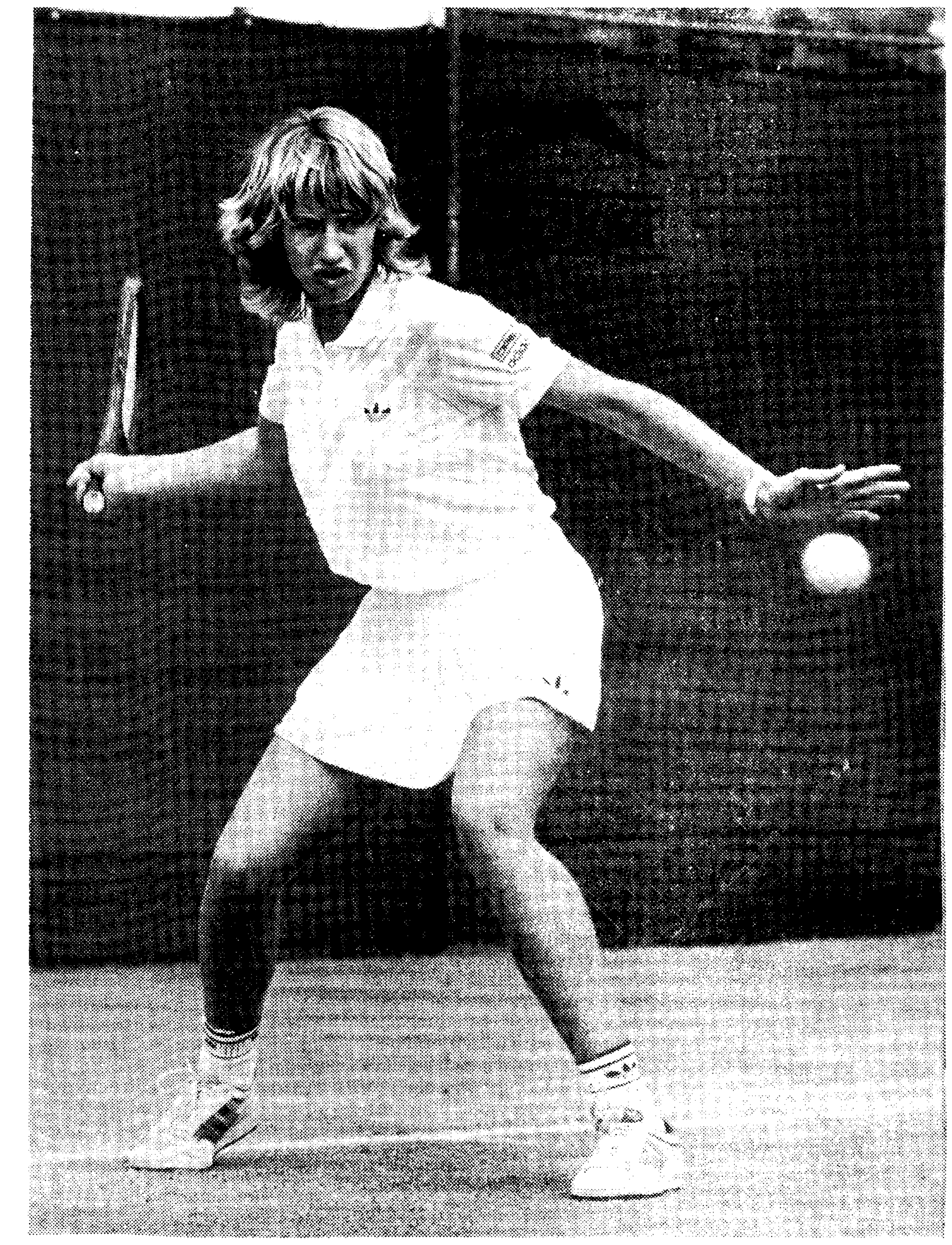
Ajax voor vijfde keer Europa's beste

MONACO — Het Nederlands elftal scoort hoog in Europa. Na de uitverkiezing van Ruud Gullit tot Europees voetballer van het jaar werd Ajax donderdagavond in Monaco geroemd als het beste elftal in Europa van het afgelopen seizoen.

Het was de vijfde keer dat Ajax die eer ten deel viel. Eerder werd de Amsterdamse ploeg in 1969, '71, '72 en '73 al gekozen tot Europa's sterkste elftal.

De club uit De Meer dankt de huidige uitverkiezing aan Johan Cruijff. De opgestapte technisch-directeur maakte indruk door het spectaculaire voetbal waarmee hij zijn ploeg naar de winst van de Europese beker voor bekerwinnaars leidde. Door de uitverkiezing werd Ajax recordhouder in Europa. Het overvleugelde Liverpool, dat vier keer tot beste elftal werd uitgeroepen. Girondins Bordeaux, tegenstander van PSV in de kwartfinales van de Europese beker voor landskampioenen, en Bayern München werden achter Ajax respectievelijk tweede en derde.

In Monaco ontving de Roemeen Camataru de Gouden Schoen als topscorer van Europa. De spits van Dinamo Boekarest maakte 44 doelpunten. De uitreiking werd overschaduwd door de absentie van Tony Polster, die met 39 treffers tweede werd. De Oostenrijker beschouwt Camataru als een oplichter. De Roemeen zou in de laatste zes competitie- wedstrijden 21 doelpunten hebben gemaakt. De 'bronzen schoen' ging naar de Bulgaar Sirkov, die 36 keer zuiver richtte in zijn competitie.

...STEFFI GRAF: de 18-jarige winnares in het dames enkelspel op de open Australische tenniskampioenschappen is met haar winstpremie van $110.000 aan een totaal aan prijzengeld boven de twee miljoen gekomen...

Sluiting dak centrecourt beïnvloedt finale

Steffi Graf minder moeite met gewijzigde situatie dan Evert

MELBOURNE — Steffi Graf heeft de titel in het dames enkelspel van de open Australische tenniskampioenschappen gewonnen. Van grote invloed op de finale is het sluiten van het dak boven het centrecourt geweest. Bij een stand van 2-1 in het voordeel van de Westduitse Steffi Graf in de finale tegen Chris Evert noopte de aanhoudende regen de organisatoren het dak van het Flinders Park te sluiten. Na meer dan 90 minuten pauze werd 'indoor' de strijd om de eerste Grand Slamtitel van 1988 voortgezet.

De onderbreking bleek van grote betekenis. Niet zozeer dat een van beide speelsters last ondervond van de pauze, maar wel doordat er nu opeens sprake was van een overdekte baan. En daarin is de Westduitse oppermachtig. Zonder invloeden van zon, wind en regen had Chris Evert in het verdere verloop van het duel nauwelijks iets in te brengen.

Pas bij 1-6, 1-5 kon de Amerikaanse weer wat terugdoen. Zij kwam vooral door fouten van Graf zelfs op 6-5. Verder liet de 18-jarige Westduitse het echter niet komen. Met duidelijke cijfers schreef zij de tiebreak op haar naam. De winst in Melbourne betekende het tweede Grand Slam-toernooi dat zij op haar naam schrijft. In 1987 won zij de open Franse titel op Roland Garros. De $110.000 voor de eerste prijs bracht haar totaal aan prijzengeld boven de twee miljoen dollar.

OFFICIëLE KLACHT

Voor de tweede keer in het openingsjaar van Flinders Park moest de organisatie gebruik maken van de mogelijkheid het centrecourt te overdekken. En net als bij de première viel die handelswijze niet bij iedereen in goede aarde.

Was het in de eerste week de Zweed Mats Wilander, die verklaarde dat een Grand Slamtoernooi in de buitenlucht dient te worden afgewerkt, in de finale van het dames enkelspel toonde Chris Evert zich geen echte voorstander van het dak. Zover als Wilander, die een officiële klacht indiende wegens competitievervalsing, wilde de Amerikaanse niet gaan. Haar nederlaag in de eindstrijd er op afschuiven ook niet. Maar opmerken wilde ze het wel. "Ik had nogal wat tijd nodig om aan de gewijzigde omstandigheden te wennen. Het was heel anders. Steffi heeft de laatste maanden veel in een hal getraind en ook nog als enige twee weken op het rebound ace, ik helemaal niet. Daaraan heeft zij voordeel gehad, zeker omdat ze al een betere indoorspeelster is. Zij hoefde niet zo lang te wennen aan het licht en aan het blauwe dak."

ZEER SNEL

Na de onderbreking had Graf tot ontzetting van het publiek slechts twaalf minuten nodig de eerste set op haar naam te schrijven. Met de voor het damestennis sterke opslag, hield zij haar vijftien jaar oudere opponent constant onder druk. Evert liep letterlijk en figuurlijk achter de feiten aan. De situatie veranderde eigenlijk niet tot de zevende game van de tweede set. Terwijl de toeschouwers zich al opmaakten voor de ceremonie, schrok Evert wakker uit de nachtmerrie. "Ik keek naar het scorebord en zag daar achter mijn naam 1-1 staan. Dat kon niet."

Geholpen door onbegrijpelijke missers van haar jonge opponente, die opeens last leek te krijgen van zenuwen, vocht Evert zich terug. Maar de ballon barstte toch. Bij 6-5 en 30-30 herstelde Graf de machtsverhoudingen. In de tiebreak was het weer als vanouds. Met 7-3 voorkwam zij het eerste setverlies in het toernooi en bouwde zij haar ongeslagen reeks in het enkelspel uit tot 21 partijen.

Evert refereerde na afloop aan het dichtschuiven van het dak, maar wilde haar nederlaag er niet aan ophangen. "Steffi is op dit moment de nummer een van de wereld. Maar de competitie wordt steeds harder. Gabriela Sabatini heeft vorig seizoen een paar keer een overwinning uit handen laten glippen en Martina Navratilova heeft haar toch ook twee keer verslagen."

GROOT SLEM

Voor Graf lonkt nu in de verte het Groot Slem, het winnen van de vier grote toernooien: de open kampioenschappen van Australië, Frankrijk, Engeland en de Verenigde Staten. "Natuurlijk is het een leuk idee dat ik de enige speelster ben die het Groot Slem kan veroveren. Maar ik denk daar niet te veel aan. De weg is nog zo lang."

Graf werd in die gedachte versterkt door Evert. "Ik zou zeer verrast zijn als ze de vier grote toernooien zou winnen. Er zijn meer speelsters, Gabriela, Martina, Hana en ook ik, die een Grand-Slam-evenement kunnen winnen."

Boetes voor 'lieve' clubs

ROME — Het slechte gedrag van de fans rond de voetbalvelden, bezorgt de Italiaanse voetbalbond heel wat werk. Na de eerste helft van het seizoen heeft de strafcommissie al boetes uitgedeeld voor een totaal van bijna 2,5 miljoen gulden.

Koploper is AC Milan. De ploeg van Ruud Gullit en Marco van Basten moet aan de bond ruim 250.000 gulden betalen. Avellino, AS Roma en Internazionale volgen op geringe afstand.

Het totale boetegeld wordt aan het einde van het seizoen verdeeld over de ploegen die nauwelijks voor het bankje van de strafcommissie hebben gestaan.

HANDBAL/BESANÇON — Twee Roemeense handbalsters hebben de Europa-Cupwedstrijd van hun vereniging Rumental Brasov tegen de Franse club Es Besançon aangegrepen om naar het westen te vluchten. Een van de twee dames is de bekende vroegere jeugdinternational Nihailea Constantinescou.

0-0-0-0-0

VOETBAL/MASCATE — Irak heeft zich gekwalificeerd voor de Olympische Spelen van Seoul door een 1-0 overwinning op Kuwayt. Eveneens in de Aziatische zone versloeg Qatar Saudie-Arabië met 1-0.

Karpov-Farago zet voor zet

WIJK AAN ZEE — Karpov heeft het niet laten aankomen op een laatste beslissende partij tegen Andersson. In het voorlaatste duel nam hij tegen de Hongaar Farago het volle punt in bezit, terwijl Andersson met grote moeite remise speelde tegen de andere Schandinaviër, Hansen. Karpo heeft morgen aan een remise voldoende voor toernooiwinst.

De partij van Karpov had het volgende zettenverloop:

Wit: Karpov
Zwart: Farago

Frans

	Wit	Zwart
1.	e2-e4	e7-e6
2.	d2-d4	d7-d5
3.	Pb1-c3	Lf8-b6
4.	e4-e5	Pg8-e7
5.	a2-a3	Lb4xc3 †
6.	b2xc3	c7-c5
7.	Dd1-g4	Dd8-c7
8.	Dg4xg7	Th8-g8
9.	Dg7xh7	c5xd4
10.	Pg1-e2	Pb8-c6
11.	f2-f4	Lc8-d7
12.	Dh7-d3	d4xc3
13.	Dd3xc3	Pe7-f5
14.	Ta1-b1	Ta8-c8
15.	Lc1-d2	b7-b6
16.	g2-g3	Dc7-b7
17.	Dc3-d3	Pc6-e7
18.	Th1-g1	Tc8-c4
19.	g3-g4	Pf5-h4
20.	Tg1-g3	Db7-c8
21.	Tb1-b2	Ph4-g6
22.	Tg3-f3	Pe7-c6
23.	Tf3-f2	Tg8-h8
24.	h2-h3	Dc8-d8
25.	Dd3-g3	Dd8-e7
26.	Tf2-f3	De7-c5
27.	Ke1-d1	Tc4-a4
28.	Tf3-c3	Dc5-e7
29.	Pe2-c1	d5-d4
30.	Tc3-b3	Pc6-a5
31.	Tb3-b4	Pa5-b7
32.	Tb4xa4	Ld7xa4
33.	Tb2-b4	De7-d7
34.	Pc1-b3	d4-d3
35.	Dg3xd3	Dd7xd3
36.	Lf1xd3	La4xb3
37.	Tb4xb3	Pb7-c5
38.	Tb3-c3	Ke8-e7
39.	Ld3-f1	Th8-d8
40.	Tc3-c4	

Zwart geeft het op.

WIELRENNEN/MADRID — De Colombiaanse wielrenner Fabio Parra rijdt komend seizoen in Spaanse dienst. Dat hebben de vertegenwoordigers van de Kelme-ploeg in Madrid bekend gemaakt. Para heeft een contract getekend voor ongeveer een miljoen gulden.

0-0-0-0-0

GOLF/BEIJING — In het voorjaar zal er voor het eerst een golftoernooi voor profs gehouden worden in China. Het evenement geldt met drie andere als kwalificatie voor de Nations-Cupfinale in Schotland. De golfsport werd in 1949 in China verboden als uitvloeisel van de Culturele Revolutie.

KARPOV IN VOORLAATSTE RONDE HALFJE VOORSPRONG

Titel kan Rus bijna niet ontgaan

Slotduel Karpov - Andersson levert toernooi-winnaar op

WIJK AAN ZEE — Vermoeid of niet, Karpov gaat de jubileum-editie van het Hoogovens schaaktoernooi op zijn naam brengen. De evenknie van de wereldkampioen Kasparov won vrijdag van Farago volgens de strikt logische lijnen van de strategie, terwijl concurrent Andersson tegen Hansen ontsnapte met een benauwde remise. Het halfje voorsprong, dat Karpov zich daarmee verschafte, zal naar alle waarschijnlijkheid beslissend zijn voor de eindzege. Niemand zal het Andersson aanraden er zondag in de slotronde tegen Karpov nog wat van te maken.

De tengere Karpov blijkt over het vermogen te beschikken zich razendsnel te herstellen. De ontgoocheling van Sevilla werkte nog even na in de uitglijder in de tweede ronde tegen Nikolic. Maar afgezien daarvan reeg hij op ritmische wijze enen en halfjes aan elkaar. Vrijdag had hij wit, dus was winnen aan de orde. Zijn tegenstander Ivan Farago vluchtte in een oude variant van het Frans, een 'sluip-door, kruip-door-systeem', waarbij zwart voor de geofferde g- en h-pion compensatie dient te krijgen in het centrum.

De Hongaar, die het als promovendus in de hoofdgroep uitstekend doet, had het al eens tegen Michael Tal op het bord gehad, toen met 15. ... a6 in plaats van b6 zoals nu. Het verschil was evident. Wit beheld de pion en kwam steeds beter te staan. Toen er ook nog een tweede zwarte pion verloren ging, was het uit. Bij de analyse oogstte Karpov enige verbazing door uit te leggen dat het nog vlugger had gekund. Niemand had die mat-wending gezien. Karpov wel, maar de oud-wereldkampioen achtte dat kennelijk te bruut voor zijn gepolijste stijl.

Andersson

Andersson zag de bui hangen en deed zowaar tegen Hansen een poging op winst te spelen. Maar de jonge Deense grootmeester, die sinds het behalen van de Europese jeugdtitel nog maar weinig op de grote toernooi-velden is gesignaleerd, werkte in het geheel niet mee. Na interessante penningen kreeg wit zelfs de beschikking over een vrije pion op de a-lijn, die slechts met moeite door Andersson kon worden afgestopt.

Simon Agdestein steeg door winst op Ljubojevic naar de derde plaats op een punt van Karpov. De Noor stond enkele jaren geleden voor een niet alledaagse keus: van voetbal dan wel schaken zijn beroep te maken. Hoewel hij was geselecteerd voor het Noorse nationale jeugd-elftal, verkoos hij de mentale tackle. Ljubolevic voelde zich zo op het verkeerde been gezet, dat hij in de Ben Oni de lange rocade ter hand nam en via een stuk-offer werd gevloerd.

De Joegoslavische grootmeester, die in normale doen bij de top-tien behoort, viel daardoor terug naar de met Van der Sterren gedeelde laatste plaats. Het onderling duel tussen die twee in de slotronde heeft de rode lantaarn als inzet.

NEDERLANDERS

De Nederlanders scoorden vijftig procent. Een gevolg van het feit dat zij tegen elkaar uitkwamen. Bij Piket - Van der Wiel overheersten de vriendelijke gevoelens van leerling ten opzichte van leermeester. Toch maakte Van der Wiel zich publiekelijk voor ezel uit, omdat hij na de opening de mogelijkheid om een pionnetje mee te pakken totaal over het hoofd had gezien.

Van der Sterren - Sosonko bereikten de remise via wildwestvertoon. Sosonko trapte in een giftig variantje, dat Van der Sterren thuis had voorbereid. Hij gaf drie pionnen voor een stuk. Wits stelling oogde mooi, maar bleek toch niet goed speelbaar. Er volgde een tegen-offer, dat wit in het bezit van het loperpaar liet. Hoewel de zwarte rocade inmiddels grondig bedorven was, bleek het echter niet voldoende voor winst.

Nikolic en Hübner deelden het punt evenals de Bulgaar Georgiev en de Rus Tal.

TOERNOOI-WINST

De grootmeestergroep B is gewonnen door Vitaly Sjeskovsky. Diens partij uit de laatste ronde tegen Gert Ligterink is vooruitgespeeld en geëindigd in remise. De 43-jarige Rus, die op een weinig indrukwekkende rating van 2460 kan bogen, komt daarmee aan een slottotaal van 9,5 en is daarmee onbereikbaar voor de Amerikaan Fedorowicz, die 100 ELO-punten boven hem uittorent.

Friso Nijboer dwong zijn promotie tot internationaal meester op spectaculaire wijze af. De Belg Winants gaf de 22-jarige informatica-student uit Nijmegen de kans meer dan twintig zetten huisvlijt op het bord neer te zetten. Toen het eenmaal zover was bekroonde Nijboer de Velimirovic-aanval met een dame-offer, dat hem wel eens de schoonheidsprijs zal kunnen opleveren.

DE STAND

1. Karpov: 8,5; 2. Andersson: 8; 3. Agdestein: 7; 4. Georgiev: 6,5; 5. Farago, Hübner, Tal: 6; 8. Piket, Van der Wiel, Hansen, Nikolic: 5,5; 12. Sosonko: 5; Van der Sterren, Ljubojevic: 4,5.

Karnaval Kaleidoscoop

...gedeputeerde Angel Salsbach amuseerde zich best met de kandidaten in de Infinity Nightclub van Fort Nassau...

GISTERAVOND WERDEN DE kandidaten voor de verkiezing van karnavals- koningin in de Infinity Nightclub van Fort Nassau aan de pers voorgesteld. Er zijn in totaal tien inschrijvingen, waarvan gisteren zes kandidaten aanwezig waren. De groepen Pequeña Compañía, Sweet Sugar, Discobièrne en Refineria Isla zullen in de loop van volgende week de namen van hun kandidaten opgeven.

****

VANAVOND VINDT IN Hofi Popo Rojer de verkiezing plaats van de prins en pancho van Bandabou. Het begint half negen en de toegangsprijs bedraagt vijf gulden per persoon. Vier duo's hebben zich hiervoor ingeschreven: 1. Prins SELIKOR en Pancho CHANGA PORKO (Maikel Stokkel en Lester Job), 2. Prins PRIMINTI en Pancho RIPITI (Daniel Mercera en Farley Sillie), 3. Prins TENE en Pancho NOS (Erwin Martinus en Angelo Sophia) en 4. Prins CHANGA en Pancho PORKO (Lutson Lucas en Arvis Josepa). De muziek van vanavond zal worden verzorgd door DJ Sidney (Yankeey) Amerikaan, Miles en Brass Express. Tevens maakt de commissie bekend dat men zich tot dinsdagavond kan inschrijven voor het tumbafestival van Bandabao. De teksten moeten ook op die dag ingeleverd zijn.

****

GISTEREN HEBBEN MEER dan driehonderd toeristen genoten van een grandioos karnavalsfeest georganiseerd door Princess Beach Hotel. Chapo Nieveld toonde zich gisteravond bijzonder tevreden met de hele organisatie en The Eagle Boys Steelband zorgde ervoor dat de toeristen van hun stoelen stapten en meteen demonstreerden dat zij de danskunst goed machtig zijn en dit ritme goed aankunnen. Het ligt ook in de bedoeling dat andere hotels een dergelijk feest voor hun toeristen zullen organiseren. De karnavals- commissie heeft een wisselbeker ter beschikking gesteld voor het hotel met het beste feest.

****

DISCOBIERNE ONDER LEIDING van de sympathieke Corine Genaro organiseert vanavond in het Princess Beach Hotel de verkiezing van hun karnavalskoningin. Tien kandidaten doen hieraan mee en de muziek zal worden verzorgd door NAME, ERA, DJ Cobra en de brassband Secret Service. Kaarten à *f*.12,50 zijn verkrijgbaar bij de ingang van het hotel.

****

GISTERAVOND HADDEN WIJ een gesprek met de voorzitter van de jury van het Tumbafestival 1988, Ramon Penzo. Hij vond het wel goed om aan de vooravond van het Tumbafestival enkele punten naar voren te brengen die van essentieel belang zijn voor onze musici. Volgens Penzo is het op de eerste

RAMON PENZO
...tumba- ritme...

plaats zeer belangrijk om een goed arrangement voor de gecomponeerde tumba te schrijven, want dat kan de tumba zowel positief als negatief beïnvloeden. Het hoeft geen betoog dat dit arrangement ook goed of beter gezegd zeer goed geïnterpreteerd moet worden. Op de tweede plaats: het ritme. Ons originele tumbaritme moet gehandhaafd worden. Dat wil niet zeggen dat dat niet gemoderniseerd kan worden, maar ons tumba- ritme, dat iets eigen heeft, kan niet vervangen worden door een soort tumba- calypso of iets dergelijks. En het laatste punt: het tempo. Er bestaat soms de neiging om het tempo van de tumba zodanig op te voeren, dat men in plaats van de tumba een soort 'tambu-achtig' ritme krijgt. Dit is ook vermoeiend voor de deelnemers van de karnavalsgroepen. Tot slot zou hij gaarne, naar aanleiding van de vele opmerkingen van de laatste dagen betreffende de vele tumba's die we de volgende week gaan beluisteren, het volgende naar voren brengen: Hij gelooft niet dat men tegen de vele tumba's moet zijn. Het probleem is echter dat er in het verleden vele composities waren die qua melodie, tekst en arrangement op zijn 'zachtst gezegd' niet deugden en dan hebben wij het niet eens over de interpretatie. Want men moet wel eerlijk zijn, niemand is er tegen om op verschillende avonden naar goede tumba's te luisteren. Men moet namelijk rekening houden met het feit dat dit geen gewoone 'songfestival', maar een 'Festival di Tumba pa Karnaval' is, dat de laatste jaren uitgegroeid is tot een grote volks- manifestatie.

****

HET ZOU WEL goed zijn indien de Vereniging van musici nieuwe reglementen voor dit evenement zou introduceren om zodoende de kwaliteit van de tumba's op een hoger niveau te brengen. Door bijvoorbeeld te stellen dat alleen de tumba's die aan de finale deelnemen in aanmerking komen voor een gedeelte van de recette, wordt vermeden dat de zangers zuiver en alleen voor een geldbedrag (dat niet gering is), gebonden aan de participatie van de eerste dagen, optreden, aldus Penzo.

****

EN DIT WEEKEINDE zal zeker hard geoefend worden om zich zo goed mogelijk voor te bereiden op ons achttiende Tumbafestival. Het eerste Tumbafestival werd in 1971 in het voormalige Roxy Theater gehouden en men is vanaf 1979 verhuisd naar het Station Dr Antoine Maduro (voorheen SUBT), met uitzondering van 1983 toen het festival in Sentro Deportivo Kòrsou werd georganiseerd.

****

...de toeristen dansten naar hartelust tijdens de carnavals- viering (althans een voorproefje ervan) in het Princess Beach Hotel-...karnavaléééé..!

Kerkdiensten

WILLEMSTAD — De pastoor van Coromoto en Cofradia nodigt alle parochianen van Coromoto, de leden van Cofradia, de bedevaart- gangers van Guanare en alle toegewijden uit een plechtig noveen bij te wonen op zondag 24 januari om zeven uur 's avonds in de kerk van Mundo Nobo/Charo ter voorbereiding van het feest van Maria.

Vrijdag 29 januari zal mgr. Ellis een mis opdragen en een zegening uitspreken over alle gelovigen, die op 31 januari een bedevaart naar Guanare maken.

Op zondag 30 januari om zes uur is er een uur van toewijding in Aña Mariana. Op 2 februari wordt om zes uur 's avonds een uur gebeden en wordt om zeven uur een mis opgedragen.

WILLEMSTAD — De advocaat-generaal van de Hoge Raad, prof. dr J. Remmelink, brengt tot medio februari aan bezoek aan Curaçao. Tijdens zijn verblijf zal prof. Remmelink onder meer aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen een blokcursus verzorgen over de recente ontwikkelingen in de jurisprudentie van de Hoge Raad.

Prof. Remmelink, die tevens buitengewoon hoogleraar Strafrecht en Straf-procesrecht aan de Vrije Universiteit van Amsterdam is, bracht, vergezeld van de procureur- generaal van de Nederlandse Antillen, mr R.F. Pietersz, woensdag een bezoek aan de gouverneur van de Nederlandse Antillen, prof. dr René Römer.

Foto: v.l.n.r. mr Pieterz, de gouverneur en prof. dr Remmelink.

Betere controle op begroting

Per 1 januari 1988 nieuw systeem kredietbewaking

WILLEMSTAD — Per 1 januari 1988 heeft de regering een nieuw systeem van kredietbewaking ingevoerd waardoor zeer snel te achterhalen is, welke diensten de begroting overschrijden. Bovendien is het door dit systeem mogelijk om de zogenaamde "wenselijkheids-begroting" op tijd (voor 1 april) in te dienen. Indien de wenselijkheids- begroting op tijd klaar is, is het ook eenvoudiger om de begroting en de jaarrekening op tijd te presenteren.

Dat bracht minister Leslie Navarro van Financien gistermiddag tijdens een persconferentie naar voren. Hij kwam terug op eerdere verklaringen in december dat er drie punten zijn waarop hij dit jaar accent zal leggen.

Dat is op de eerste plaats de kredietbewaking: na overleg met alle departementen is het nieuwe systeem per 1 januari van kracht geworden. Een tweede punt waaraan dit jaar gewerkt zal worden is het inlopen van de achterstand op jaarrekeningen. Deze kwestie is de laatste weken uitgebreid in het nieuws geweest nadat Statenvoorzitter Onofre Bikker het belang van het op tijd indienen van de jaarrekeningen benadrukte, een mening die wordt gedeeld door de organisatie Kousa Komun. Zonder een jaarrekening is het immers onmogelijk om te controleren of de regering zich aan de begroting heeft gehouden.

In december zijn er al verschillende achterstallige jaarrekeningen ingediend. Die over de jaren 1984, '85 en '86 moeten nog gemaakt worden. In maart wil Navarro die over 1984 en '85 klaar hebben om naar de Algemene rekenkamer te gaan en eind juli van dit jaar zal de jaarrekening 1986 klaar zijn. Eind februari 1989 zal de jaarrekening 1987 klaar zijn en dan is de regering weer helemaal bij.

Overigens worden deze laatste drie jaarrekeningen door het Departement van Financien gemaakt, in tegenstelling tot de vorige jaarrekeningen die door de VGN uit Nederland werden gemaakt. "Het departement heeft veel geleerd van de VGN. Nu kunnen we zelfstandig verder", aldus Navarro.

Een laatste punt waaraan Navarro dit jaar extra aandacht zal schenken is het maken van een meerjaren- begroting tot en met 1992.

Cruise-schepen

WILLEMSTAD — De volgende schepen met toeristen bezoeken Curaçao de komende dagen:

morgen vaart de Estonia de haven binnen. Aankomst om drie uur 's middags, vertrek om elf uur 's avonds;

maandagochtend om negen uur komt de Carla Costa. Het schip vertrekt om acht uur 's avonds.

Vandaag heeft Curaçao bezoek van de Vistafjord. Het schip voer vanochtend om acht uur de haven binnen. Vertrek: vanmiddag om zes uur. De Ambassador meerde vanochtend om zeven uur af. Vannacht om twee uur verlaat het schip Curaçao.

In kader viering Kiwanis-week:

Actie voor veilig fietsverkeer

WILLEMSTAD — In het kader van de actie "Veiligheid op de Fiets" stuurt de Kiwanis Club Curaçao naar alle scholen een brief, met daarin het verzoek de in de brief opgenomen instructies met betrekking tot fietsers in het verkeer, aan de schoolkinderen door te geven. De Kiwanis Club Curaçao wil met het project "Veiligheid op de Fiets" als onderdeel van de viering van de Kiwanis- week, bijdragen aan de ontwikkeling van met name onze jeugdige wielrijders en de wielrijders in het algemeen. Bovendien wil de Kiwanis Club Curaçaose auto- chauffeurs tonen, hoe zij met fietsers rekening moeten houden, aangezien een veilig verkeer voor alle mensen van belang is.

Het eerste deel van dit project is reeds in september vorig jaar van start gegaan. Het doel van deze actie van Kiwanis Curaçao is jonge mensen op de fiets te tonen, hoe zij zich aan de geldende regels in het verkeer moeten houden om zodoende ongelukken en gevaarlijke verkeers- situaties te vermijden.

In het tweede deel wordt de medewerking van de scholen voor deze actie gevraagd. Daartoe moeten schoolkinderen een aantal, gedeeltelijk 'multiple choice' vragen beantwoorden, waarbij de leerling van de drie gegeven antwoorden dát antwoord moet aankruisen, waarvan hij/zij denkt, dat het juist is. Daarnaast krijgen de kinderen een korte uitleg van de verkeers- regels.

Nadat de brieven met de instructies aan de scholen zijn uitgedeeld, moeten de scholen op hun beurt de antwoorden naar Kiwanis Curaçao sturen. De service- club zal dan drie scholen uitkiezen, die de beste resultaten hebben bereikt. Die klassen/scholen zullen een prijs ontvangen. De Kiwanis Club Curaçao bedankt de school- directies en de overige instanties alvast voor hun medewerking.

INVESTERING VAN VIER MILJOEN

Hoogste punt bij bouw van nieuw slachthuis is bereikt

WILLEMSTAD — Het spantenbier vloeide gisteren rijkelijk bij de viering van het feit dat het hoogste punt van het gebouw van het nieuwe abattoir te Parera is bereikt. Bij dit aloude gebruik, waarbij de opdrachtgever (in dit geval de regering van de Nederlandse Antillen) de arbeiders trakteert op spantenbier, was ook een delegatie van de Europese Economische Gemeenschap (EEG) onder leiding van drs J. de Man (hoofd van de EEG in het Caribisch gebied) aanwezig. De EEG financiert dit project ter waarde van 4,2 miljoen gulden.

Het project wordt uitgevoerd door de Bouw Combinatie Curaçao, een joint venture van de Bouwmaatschappij Curaçao N.V. en Ballast Nedam International B.V. Vorig jaar maart is met de bouw begonnen. "Als alles volgens de plannen verloopt, zal het nieuwe abattoir in augustus van dit jaar opgeleverd worden", zo deelde project- leider Ton van Schaick mee."

CHEMICALIEN

"Van het nieuwe gebouw zijn de ruimtes voor de toekomstige koelcellen al in grove trekken zichtbaar. Ook het dak moet nog afgemaakt worden. Maar vooral aan de constructie van de vloer, die bestand moet zijn tegen allerlei chemicaliën en het vallen van zware voorwerpen (kadavers) is veel aandacht besteed. Nu pas begint het moeilijkste karwei: de inrichting en het aanbrengen van de technische apparatuur. Dat zal heel wat zorvuldigheid vereisen. Desondanks denk ik, dat we het slachthuis binnen de gestelde termijn kunnen opleveren", aldus Van Schaick.

Volgens drs M.R. Bracelly, hoofd van de Veterinaire Dienst, is er heel wat studie aan de bouw van het nieuwe abattoir voorafgegaan. Bracelly: "Al in 1978 heb ik verschillende studie- reizen gemaakt naar Nederland en Venezuala. Voor het bouwen van slachthuizen bestaan in Nederland speciale aannemers, die heel wat ex pertise op dit gebied hebben. Dank zij hun kennis hebben wij hier een plan kunnen opstellen, dat speciaal gericht is op de behoefte van dit eiland, waarbij tevens rekening is gehouden met de omstandigheden in de tropen".

VEROUDERD

Bracelly: "Het huidige abattoir is al geruime tijd aan vernieuwing toe. Dit gebouw is ruim vijftig jaar oud en voldoet al jaren niet meer aan de tegenwoordige eisen. We hebben goede keurmeesters in dienst, maar het slachthuis is te veel verouderd, waardoor de huidige capaciteit te gering is. Als we nu veertig varkens willen slachten, dan zijn we daar alleen al drie tot vier uur mee bezig."

"Het toekomstige abattoir wordt vooral gebouwd met het oog op de verwerking van middelgrote dieren: varkens, geiten en schapen. Ook zullen er faciliteiten komen voor het slachten van koeien, maar we verwachten niet veel van zulke dieren te zullen verwerken. Het meeste rundvlees wordt ingevoerd uit Zuid- Amerika", aldus Bracelly.

VARKENS

"Ons nieuwe slachthuis zal zich vooral richten op de verwerking van varkens. De varkensteelt neemt op Curaçao een steeds belangrijkere plaats in, te meer daar de varkens- fokkers markt- bescherming genieten en de import van varkens- vlees verboden is. Al het verwerkte vlees is uitsluitend bestemd voor de lokale markt. In de toekomst zullen we gemiddeld zestig varkens en veertig geiten per dag slachten, maar onze maximum capaciteit zal veel hoger liggen".

"Daarnaast wil ik bij de overheid nog een voorstel indienen om op het terrein van het toekomstige abattoir een pluimveeslachterij te laten bouwen. Nu slacht iedere pluimvee- houder zijn eigen dieren en men gaat niet altijd even hygiënisch te werk. Als er een centrale pluimvee- slachterij zou komen, dan hebben wij daar veel meer controle op", aldus Bracelly.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16 30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor. Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

KOKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Bonaireaanse schelpen en koraal; open van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Kaya Nikiboko Zuid 3.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

(23 januari)
TONEEL: uitvoering van 'Markanan di Bida'/'Den nòmber di amor' (van Allison West met Helene Kamperveen en Laura Quast) - Jeugdhuis Jong Bonaire.

(24 januari)
TOERISTENSCHEPEN
07.00-11.00 uur «Estonia».
08.00-18.00 uur «Canberra».

CARNAVAL: 17.00 uur verkiezing jeugdkoningin, prins en pancho.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

WILLEM EN BERNABELA TREDEN AF

Overeenkomstig vonnis over beheer sport-terreinen

Eilandgebied blijft in bezit voetbalstadion

KRALENDIJK — De bestuursleden van de Fundashon Maneho i Eksplotashon di Terenonan di Deporte na Bonaire, de officiële naam van de stichting Beheer en exploitatie sportterreinen, zullen hun functie beschikbaar moeten stellen en het stadion van Kralendijk weer in handen moeten geven van de eigenaar, het eilandgebied Bonaire. Volgens rechter mr W.B. de Jong heeft het BC nimmer de bedoeling gehad om het stadion in eigendom over te dragen aan de genoemde stichting.

Met deze uitspraak van rechter De Jong is op 20 januari een eind gekomen aan alle geharrewar rond het voetbalstadion. De problemen tussen BC en het stichtings- bestuur leidden zelfs tot een kort geding dat in eerste instantie werd gewonnen door twee bestuursleden van de stichting. Eveneens werd de gehele voetbal- competitie stil gelegd, omdat de arbiters van de OBAF weigerden een wedstrijd te leiden zonder dat het stichtings- bestuur voldoende zorg had gedragen voor de veiligheid van de scheidsrechters.

ONTSLAG

In feite waren alle schermutselingen terug te leiden tot het voornaamste probleem: het ontslag dat het nieuwe BC gaf aan de twee overgebleven bestuursleden van de stichting, Norwin Willem en Elias Bernabela. Op 23 maart 1983 werd bij notaris- kantoor Knuf de stichting opgericht. Het toenmalige (PDB) Bestuurscollege gaf aan de stichting Beheer en exploitatie sportterreinen het beheer en de exploitatie. Per 1 januari 1988 zegde het huidige (UPB) Bestuurscollege deze overeenkomst weer op en werd voorzitter Willem en secretaris Bernabela ontslag aangezegd.

Beiden vonden dat niet in overeenstemming met het beleid, dat toch om continuïteit vraagt. Bovendien stellen zij dat het uiteindelijk in de bedoeling lag dat het beheer van het stadion, maar ook het juridisch eigendom van alle sportterreinen op Bonaire zou worden overgedragen aan de stichting Beheer. Dat deze overdracht niet is gebeurd, bleek volgens het stichtings- bestuur louter een kwestie van gebrek aan financiën. Mondeling heeft het BC echter verklaard, dat de stichting het volledige beheer zou houden. Aangezien er een wisseling is geweest in de samenstelling van het BC, dat voor de verkiezingen een PDB-signatuur droeg en na de verkiezingen een UPB/POB- signatuur, kwam er ook een verandering in de opvatting. Het huidige BC voelt zich eigenaar van de sportterreinen en het stadion van Kralendijk en het is nimmer de bedoeling geweest dat daarin verandering zou komen.

ACCOUNTANTS-ONDERZOEK

Bovendien stelde het BC — en met name de gedeputeerde van Sportzaken Carmo Cecilia — dat er momenteel een accountants-onderzoek gaande is naar het beheer en het beleid van de beide bestuursleden Willem en Bernabela. Inmiddels is volgens het BC al komen vast te staan dat er geen gezond en goed financieel beleid is gevoerd.

Rechter De Jong zette alle overwegingen op een rijtje. Belangrijk achtte hij kennelijk wel dat over een opzegging van de overeenkomst tussen de stichting en het BC niets is vastgesteld. Daardoor kan een dergelijke overeenkomst ook worden opgezegd; zeker indien dit geschiedt met een opzegtermijn die naar alle redelijkheid en billijkheid is bepaald. (Het BC zegde de overeenkomst ruim drie maanden van te voren op - red.).

Ofschoon Willem en Bernabela als bestuursleden van de stichting zich beroepen op afspraken die met het vorige BC zijn gemaakt, kunnen zij dat niet aantonen; althans dat gebeurde niet ter rechtzitting. Afgezien daarvan trouwens stelt rechter De Jong dat het huidige BC zich wel of niet gebonden kan achten aan vroegere afspraken. Opzegging is mogelijk, aldus rechter De Jong, en de bestuursleden van de stichting Beheer en exploitatie sportterreinen Bonaire zullen moeten accepteren, dat het stadion weer in handen komt van het BC, dat ongetwijfeld haar eigen mensen in het bestuur zal benoemen. Dat zijn er inmiddels al twee, namelijk gedeputeerde van Sport Carmo Cecilia en de voorzitter van de BVB Carlos Pourier. De stichting werd bijgestaan door mr Michel Bijkerk, terwijl het BC werd bijgestaan door mr W.J. Knoppel.

KRALENDIJK — Donderdagmorgen heeft het adviesbureau Howarth & Howarth Ltd. samen met het departement van Ontwikkeling een plan voor het toerisme van Bonaire voorgelegd. Dat gebeurde in de raadszaal in het Pasagrahan. Aanwezig waren onder anderen gezaghebber mr George Soliana, de gedeputeerde van Toerisme Ramoncito Booi, gedeputeerde Juancho Melaan, het hoofd van het Toeristenbureau Rudy Ellis en eilands- secretaris mr Frits Goedgedrag. Ook het onlangs benoemde hoofd van het bureau Plan- ontwikkeling Raymundo Saleh was aanwezig. Van de advies- organen waren aanwezig George Curiel M.A., J. de Man, drs M. Wolf, T. Hoorntje, F. de Windt en L. Liensen. Bij de foto: een overzicht van de vergadering.

Lezing over studie-begeleiding

KRALENDIJK — In samenwerking tussen de Scholen- gemeenschap Bonaire (SGB) en UNA zal voor de leerkrachten en andere belangstellenden voor het voortgezet onderwijs een lezing worden gehouden door prof. dr Van der Broek. Deze doceert aan de Rijksuniversiteit van Leiden Onderwijskunde. Onderwerp van de lezing zal zijn: Problemen en begeleiding van leerlingen bij het voortgezet onderwijs. De plaats is de aula van de SGB, de datum is 26 januari om acht uur. De lezing wordt uiteraard in het Nederlands gehouden.

MANAGUA — Een bijeenkomst van de Nicaraguaanse oppositie in Managua liep vrijdag uit op rellen. Over en weer gaf men elkaar daarvan de schuld.

Volgens ooggetuigen braken de onlusten uit toen een groep jongeren Sandinistische vlaggen bij het hoofdkwartier van de coalitie van oppositie- partijen wilde verwijderen. Tientallen pro- Sandinistische jongelui bekogelden dit hoofdkwartier met stenen waar zich op dat ogenblik familie- leden bevonden van politieke gevangenen en waar de leiders van de oppositie een protest- bijeenkomst hielden. De politie kwam een half uur na het begin der rellen tussenbeiden.

DEN HAAG — De Nederlandse premier Lubbers sluit het afstellen van zijn bezoek aan Israel in mei niet uit als de situatie in de bezette gebieden verslechtert.

Informatie gevraagd over benoeming Saleh

Melaan (PDB) vraagt naar ontslagen bij overheid

KRALENDIJK — Het raadslid voor de PDB dat in de eilandsraad sedert juli van het afgelopen jaar oppositie voert, Ernesto Melaan, vraagt met gebruikmaking van de mogelijkheid van artikel 26 van het reglement of het BC hem kan inlichten over het aantal werknemers van de overheid dat sedert 2 juli (de dag waarop het nieuwe BC zitting nam - red.) is ontslagen.

Melaan wil daarbij graag weten welke afdelingen de ontslagen betreffen. Voorts wil het raadslid weten hoeveel employees er op wachtgeld zijn geplaatst, hoe lang en welk bedrag daarmee is gemoeid. Melaan vraagt bovendien uit welke fondsen de overheid deze wachtgelden betaalt. In het kader van bovenstaande vragen wil Melaan tenslotte weten hoeveel werknemers de overheid sedert 2 juli in dienst heeft genomen en voor welke diensten.

In verband met de benoeming van de nieuwe coordinator voor BBO, de heer R.P. Saleh, stelt raadslid Melaan ook enkele vragen en de eerste is of de overheid inderdaad een nieuwe dienst heeft opgericht die belast is met het financiële beleid, de sociaal-economische situatie en tenslotte de staatkundige structuur. Hoeveel werknemers zijn er aangetrokken voor de nieuwe afdeling, aldus Melaan, en welke zijn de functies die worden bekleed. Verwonderd is Melaan wel over de benoeming van een coordinator aan een afdeling die nog opgericht moet gaan worden en het PDB- raadslid vraagt dan ook of het juist is dat de betreffende coordinator met terugwerkende kracht tot 26 augustus 1987 is benoemd. Tenslotte vraagt Ernesto Melaan wat de positie van de nieuwe coordinator is, zijn salris en zijn rechtspositie.

Ook nieuwste cruise-schip gedupeerd

Gestrand schip blokkeert dagenlang haven San Juan

SAN JUAN — Het vastlopen van een container- schip in de haven van San Juan, Puerto Rico, heeft het nodige ongemak veroorzaakt omdat de ingang der haven daardoor nagenoeg werd afgesloten. Ook het cruiseschip Souvereign of the seas met als erepassagier ex-president Jimmy Carter ondervond daarvan een flinke vertraging.

De onder Amerikaanse vlag varende Long Beach is bij rustige zee om onduidelijke redenen gestrand op een halve kilometer voorbij de haveningang. Een poging van vier sleepboten om de Long Beach vlot te krijgen leverde niets positiefs op. Bij het haven- kantoor van San Juan kon men dan ook niet zeggen hoe lang de stremming zou gaan duren. Men dacht dat het een kwestie van een paar dagen was. Overdag gaat de haven gedurende een beperkt aantal uren open, zodat er schepen binnen kunnen komen of kunnen vertrekken maar in de avonduren gaat hij op last van de havenmeester weer dicht.

SCHADE

De commandant van de Kustwacht George Williams zei dat duikers van zijn dienst hebben geconstateerd dat het schip over bijna zijn hele lengte op een koraalrif is vastgelopen; namelijk over een afstand van 51 meter. Het schip is 73 meter lang. Ter plaatse heeft het zogenaamde Kanaal van San Juan een diepte van vijftien meter. Over de schade aan de boot kon men nog niet veel zeggen. Het zag er naar uit dat die erg meeviel.

Onder de schepen welke vertraging opliepen door de verkeerde menoeuvre van de Long Beach was het grootste cruiseschip ter wereld, de Souvereign of the seas. Tijdens zijn eerste tocht met cruise- toeristen deed het San Juan aan en had meteen pech. Een der gasten aan boord waren ex-president Jimmy Carter en zijn echtgenote Rosalyn. Het was een der eerste schepen welke verlof kreeg van de haven- meester om te vertrekken. Toen was de vertraging al zo groot geworden dat men af moest zien van het voorgenomen bezoek aan St Thomas. In plaats daarvan ging men naar zijn uitvals- basis Miami. De haven van San Juan kan 39 schepen tegelijk herbergen.

Deelname gehele schooljeugd

Toneelworkshop van Collins op Statia

SINT EUSTATIUS — In de week van 12 januari tot en met 15 januari werd een workshop gehouden onderleiding van Rufus Collins. Hij is afkomstig uit de Verenigde Staten en is artistiek leider van De Nieuw Amsterdam theatergroep, regisseur en acteur.

Als acteur speelde hij onder andere in het "Living Theatre". Als regisseur werkte hij in Australië, Azië en Europa. De laatste tien jaar bracht hij door in Londen, waar hij Hair en Jesus Christ Superstar regisseerde.

Collins was leider van het eerste 'zwarte' repertoire- theater in Londen, Kaskidee, dat hem in contact bracht met vele oude en nieuwe etnische stukken van het Caribisch gebied en met het Europese repertoire.

Aan de mime- school in Amsterdam geeft hij spel- en regieles. Hij leidde jarenlang de regie- cursus voor jonge regisseurs in Nederland, en is mede- oprichter en artistiek leider van het multi- cultureel theater- gezelschap Nieuw Amsterdam.

Rufus Collins geeft een lezing over theater. Onderwerpen zoals: communicatie; hoe je stem te gebruiken; dat je lichaam het instrument is waarmee je werkt; jezelf leren uiten op het toneel enz. Alle scholen vanaf de kleuterschool, lagere scholen en Ladvo en Mavo deden mee aan deze workshop, die mogelijk werd gemaakt door samenwerking tussen de Sticusa, en de OKSNA.

Foto: tweede van links Rufus Collins met John Leerdam en Laura Quast in het midden.

Nog steeds Tsjernobyl-straling

LONDEN — In delen van Groot- Brittannie zullen mogelijk nog 30 jaar maatregelen nodig zijn om de gevolgen van de kernramp in Tsjernobyl op te vangen.

Dit staat in een donderdag gepubliceerd rapport, dat is opgesteld door de bond van landhouders. Vooral schapenhouders ondervinden nog lang de gevolgen van de kernramp.

In veel streken in het noorden van Wales, Schotland en Engelang ligt de bestraling nog boven de normen die de Britse regering toelaatbaar acht. 21 Maanden na de ramp in Tsjernobyl geldt nog voor 416 boerderijen in Wales, 150 in Engeland en 69 in Schotland een slachtverbod voor schapen. Het duurt veel langer dan de regering had voorgesteld voordat het radioactieve cesium in de bodem is getrokken.

Aanslag op kandidaat presidentschap Quito

GUAYAQUIL — Op presidents- kandidaat Abdala Bucaram is in de Ecuadoraanse stad Guayaquil een aanslag gepleegd waarbij zijn jongere broer gewond raakte. De politie ontkent dat daarbij een vuurwapen werd gebruikt en zegt dat er stenen werden gegooid. Eind deze maand worden in Ecuador verkiezingen gehouden.

Internationale toerisme-beurs in Madrid

Ellis naar FITUR '88

KRALENDIJK — Op de internationale toeristen- beurs die van 26 tot 31 januari zal worden gehouden in Madrid, zal het hoofd van het Bonaireaanse Toeristen- bureau Ch.R.L. (Ruman) Ellis Bonaire vertegenwoordigen. De genoemde beurs Fitur wordt elk jaar in Spanje georganiseerd.

Dit jaar wordt er een deelname verwacht van 112 verschillende landen, verspreid over de gehele wereld en het aantal stands overschrijdt de driehonderd, terwijl er meer dan drieduizend exposities zijn. De stands nemen een oppervlakte in van rond de twintigduizend vierkante meter, hetgeen de Fitur '88 een van de grootste beurzen van Europa maakt. Verwacht wordt dat er rond zeventien- duizend belangstellenden aanwezig zullen zijn, die reis- organisaties van de gehele wereld vertegenwoordigen. Eveneens wordt verwacht dat de beurs door driehonderdduizend belangstellenden zal worden bezocht.

MELIA-HOTEL

De heer Ellis zal op zijn reis naar Spanje worden vergezeld door de officiële vertegenwoordiger van Bonaire in Caracas, Fabian de Caso, die van oorsprong trouwens Spanjaard is. Van zijn aanwezigheid in Spanje maakt Ellis tevens gebruik voor een gesprek met Gabrielle Escarre, die president- directeur is van de Melia hotelketen. De heer Escarre was nog onlangs op Bonaire op uitnodiging van Rudy Ellis. In Spanje zal gesproken worden over de mogelijkheid van technische bijstand voor het hotelpersoneel van Bonaire. Dat zal dan via een opleiding gebeuren in het Sol Melia hotel. Ook wordt de mogelijkheid bezien dat in het kader van technische bijstand deskundigen van de Melia hotels op Bonaire zullen verblijven. Ook zal Rudy Ellis een bezoek brengen aan een Europese luchtvaart- maatschappij die momenteel vanuit Europa via San Juan naar Caracas vliegt.

WASHINGTON — Ex-senator Hart gaf vrijdag toe dat een Hollywoodse video- producent in 84 meer geld in zijn campagne- kas stortte dan was toegestaan. De Democratische presidents- kandidaat zal het geld retourneren. De Miami Herald had over deze kwestie bericht.

SINT EUSTATIUS — Het jaarlijks terugkerend bezoek van de parlementariers van Aruba, Nederland en de Nederlandse Antillen op 12 en 13 januari laatstleden aan St Eustatius verliep zoals gepland. Na bezoeken aan het visserij project en de Jetty te Gallows Bay, bezocht men het nieuwe scholencomplex te Fiscal. Eveneens werd een bezoek gebracht aan het "Queen Beatrix Medical Centre".

Mevrouw W. Jabaay: "Het was een idee van de Kamerleden om het oude ziekenhuis te renoveren".

Ook werd een vergadering van de Statenleden met het Bestuurscollege van het eilandgebied St Eustatius gehouden. Dr W. de Kwaadsteniet, voorzitter, lichtte toe dat de vergadering goed verliep en dat zelfs de oppositie WIPM- leider Ralph Berkel zijn hart heeft kunnen luchten.

Op de foto: Een deel van de groep parlementariers met het Bestuurscollege en de oppositie.

TE HUUR

ZAKENPAND GROOT 130m2

in het centrum van Saliña aan de hoofdweg. Full airconditioned, wall to wall carpet, hangplafond systeem, apart heren- en damestoilet, kitchenette, alarmsysteem, afgewerkt met eerste klas bouwmaterialen.

Serieuze belangstellenden gelieve Tel.: 44555/44981 te bellen of na kantooruren: Tel.: 75079.

WIJ WENSEN IN KONTAKT TE TREDEN MET

GEDIPLOMEERDE HOOFDMONTEUR

Vereisten:
- gedegen kennis van moderne autotechniek (diesel/benzine)
- leidinggevende capaciteiten (van uiterst belang)
- goede contactuele eigenschappen.

Goede sociale voorzieningen aan te bieden.
Zonder bovengenoemde vereisten onnodig te reflecteren.

Sollicitaties voorzien van volledige gegevens te richten aan het buro van dit blad, Curaçao, onder letter B.

WANTED URGENTLY

FIRST CLASS DIESELMECHANIC

Experienced in: DETROIT DIESEL
CATTER PILLAR
PERKINS DIESEL

Minimum:
* 5 years experience
* Must be fluent in the English language.

Without experience no need to apply.

Letters to: A bureau v/d blad, Curacao.

NIEUWE ADMINISTRATIEVE OPLEIDINGEN

REPETITIECURSUS PD. B.

Inschrijving: dinsdag 26 januari, 18.00-21.00 uur.
Plaats: dr. W.J. Goeloeschool, van Leeuwenhoekstraat.
De cursussen worden verzorgd door:
Mej. D. Tasting
Dhr. C. van der Heijde
Drs. J. Bratsbaart

---

2 personen uit Nederland zoeken ...

OPPASHUIS

Dierenliefhebbers.
Voor inlichtingen:
Tel.: 72192 na 7 uur tel.: 67418.

---

association for management and training

Bij alle AMT trainingen gaat het naast KENNIS vooral om PRAKTISCHE VAARDIGHEDEN, die direkt toepasbaar zijn in de dagelijkse PRAKTIJK. Een van deze succesvolle trainingen is:

PRAKTISCH LEIDINGGEVEN

Via aktieve training in kleine groepen en gedurende vijf dagen, leert de deelnemer:

De dagen van de eerstkomende training zijn 24 februari en 8 en 9 maart a.s.

Voor nadere informatie en inschrijving gelieve contact op te nemen met AMT:

DE RUYTERKADE 63 CURAÇAO N.A. TEL.: 613425

OPENBARE VERKOPING

Tel.: 74222/78222.

FUJI IMAGE PLAZA ? ? ?

RESTAURANT

zoekt een

vakkundige KOK

die in onze internationaal georiënteerde keuken de cliënten snel en creatief van dienst wil zijn.

Tevens hebben wij plaats voor een

BARTENDER (ST)/WAITER/ES

van ± 22 jaar.

Brieven onder no. 4 aan het buro van dit blad, Curaçao.

Theelepels met Curacaose motieven bij

CURAVA

in de dierentuin en bij Landhuis Brievengat

---

a.s. Zondag v.a. 11 uur

Heerlijk Surinaams eten verkrijgbaar, zoals

Pom, Pastei, Bami, Nassi, Rotie, Chinese kip, fijne Bojo en bruine bonen met rijst.

Adres: Cassandraweg 26
Telf.: 72860

ANTHONY VEDER & Co. N.V.

Wij gaan door!

PAKKETTEN naar NEDERLAND

* Luchtvracht per K.L.M.
* 3.50/kg, minimaal *f*. 45.-
* incl. verzekeringen douane kosten
* voor meer informatie

TEL.: 614700

HET CURACAOSCH MUSEUM,
in samenwerking met **STICUSA**

heeft de eer U allen uit te nodigen tot bijwoning v.d. Opening van de tentoonstelling

ETSEN
van
HANS BLANKEN

op ZONDAG 24 januari 1988 om 17.00 uur
van Leeuwenhoekstraat z/n

Mr. Drs. Alex Reinders zal het Openingswoord houden.
De expositie zal duren t/m 14 febr. 1988.

Hans Blanken zal workshops geven op de dinsdag en de donderdag van 26 jan. t/m 11 febr. 1988. Inschrijving: vanaf woensdag 20 jan. a.s.

Fundashon Museo di Kòrsou
The Curaçao Museum Foundation
Stichting het Curaçaosch Museum
Fundación Museo de Curaçao

De lekkerste

ROTIES

Pom, pastei, Chinese kip, moksie-moksie, moksie aleisie, nassie, bami, shrimp special, bruine bonen, etc.

kunt U krijgen elke zondag vanaf 12 uur te

Koraal Partir kav. 87
tel.: 674103

Curaçao Orchid Club

OPROEP

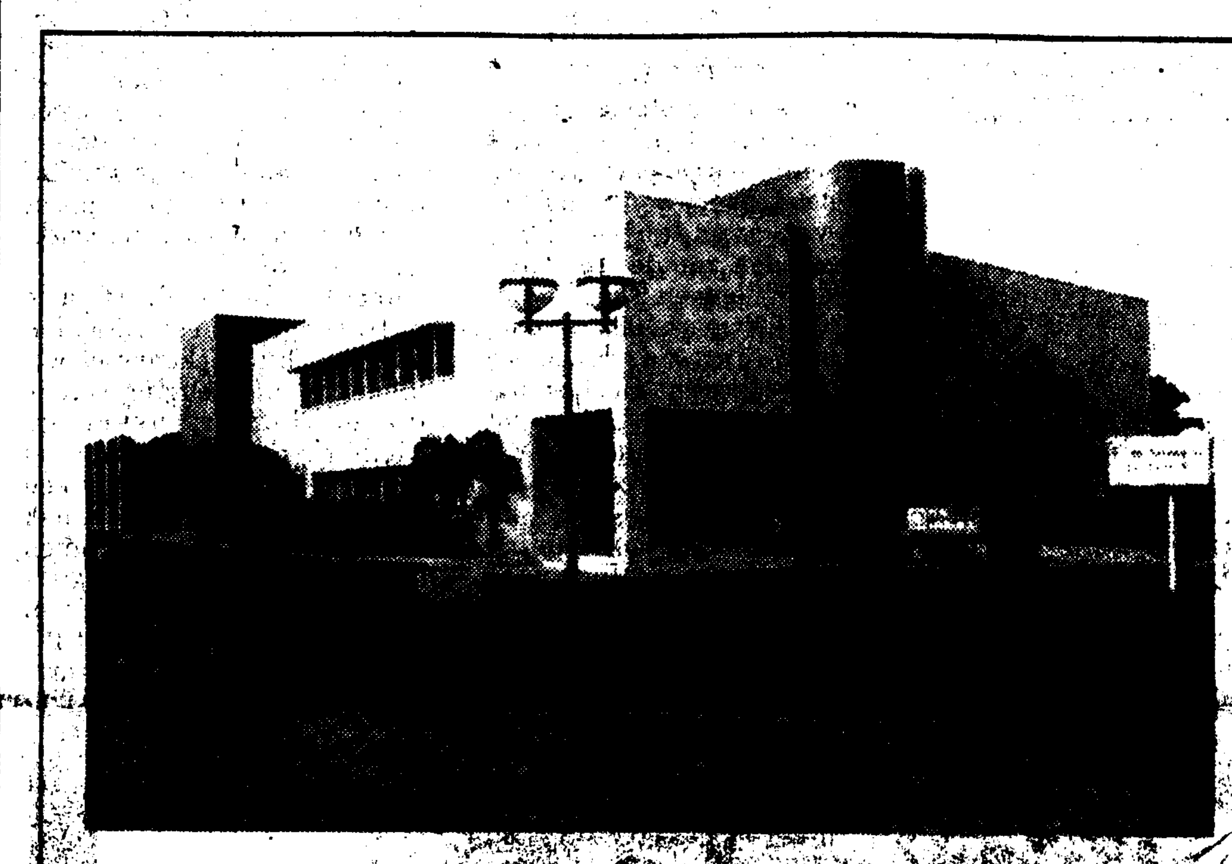
tot de

ALGEMENE JAARVERGADERING

te houden op maandag 8 februari 1988 in Buurtcentrum Janwé.
Aanvang 20.00 uur.

AGENDA:

1. Opening.
2. Notulen Algemene Ledenvergadering 1987.
3. Jaarverslag secretaresse.
4. Verslag penningmeester.
5. Verslag kascommissie.
6. Rondvraag.
Pauze.
7. Verkiezing nieuw bestuur.
8. Verkiezing kascommissie.
9. Installatie nieuw bestuur.
10. Sluiting.

CITCO INSURANCE SERVICES N.V.
CITCO BANKING CORPORATION N.V.
CITCO BANK ANTILLES N.V.
Schottegatweg Oost 44

Maken hierbij bekend dat hun telefoonnummer is gewijzigd in

Tel. 370366 (12 lijnen)

Aannemers en Elektrische ingenieursburo's/installateurs

OPGELET !!!

... CARIBE N.V. U ook van dienst zijn met laagspannings-verdeelkasten van het merk "HAF".

Wij bouwen de elektrische verdeelkasten lokaal, naar Uw eigen ontwerp en conform de nieuwe NEN 1010-voorschriften. Alle onderdelen hebben wij van zelfsprekend in voorraad.

Voor meer informatie

K-Tech

CARIBE N.V.
Schottegatweg Oost 171

ANTHONY VEDER GROUP N.V.

is een op Curaçao (N.A.) gevestigde holdingmaatschappij met een aantal op de Nederlandse Antillen gevestigde werkmaatschappijen, welke zich onder meer bezighouden met rederij-, cargadoors-, autoverhuur-, trust- en assurantiezaken.

Ten behoeve van een van de ...

ONGEMEUBILEERD WOONHUIS TE HUUR

ANTHONY VEDER

FATUM

De Nederlanden van 1845

Nationale-Nederlanden

In one bedrijf vindt modernisering van de administratie plaats. Wij werken met S/36.
In verband hiermede vragen wij op korte termijn:

EEN PROJECTMANAGER
(leeftijd 30 tot 35 jaar)

Vereist is een ruime ervaring op de volgende gebieden:
- systeem analyse en ontwerp van interactieve (middel)grote administratieve systemen.
- projectmanagement.

Hiernaast hechten wij groot belang aan:
- goede contactuele eigenschappen gepaard gaande met de nodige flexibiliteit;
- het kunnen leiding geven aan ...
- creativiteit;
- goede beheersing van de Nederlandse ...

Wij bieden:
- een goede salariëring;
- uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden;
- een goede werksfeer ...

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

... met Curriculum Vitae ... van 1845 ...
Postbus 3002,
Curaçao, N.A.